

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Ústav pedagogiky a sociálních studií

Diplomová práce

Alena Lankašová

**ÚČETNÍ REFORMA V OBLASTI VEŘEJNÝCH
FINANCÍ V ČESKÉ REPUBLICCE OD ROKU 2010
A JEJÍ VLIV NA ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVNÉ CELKY**

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně pod vedením Ing. Aleny Opletalové, Ph.D. K práci jsem použila literatury a pramenů uvedených v seznamu.

V Olomouci dne 20. března 2012

.....

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Alena Lankašová
Katedra:	Ústav pedagogiky a sociálních studií
Vedoucí práce:	Ing. Alena Opletalová, Ph.D.
Rok obhajoby:	2012

Název práce:	Účetní reforma v oblasti veřejných financí v České republice od roku 2010 a její vliv na územní samosprávné celky
Název v angličtině:	Accounting Reform in the Area of Public Finances in Czech Republic since 2010 and its Influence on Selfgoverning Territorial Units
Anotace práce:	Diplomová práce se zabývá reformou účetnictví veřejných financí, která je součástí reformy veřejné správy v České republice. Je zaměřena na vybrané účetní jednotky - územní samosprávné celky. Jejím cílem je vymezit základní teoretické pojmy ve veřejné sféře, objasnit funkci rozpočtového hospodaření územních samosprávných celků, vztah rozpočtové skladby a účetnictví, zdůvodnit zahájení reformy účetnictví veřejných financí, popsat nové účetní metody a postupy, dále analyzovat a zhodnotit dopady reformy účetnictví státu na územní samosprávné celky.
Klíčová slova:	Veřejná správa, územní samosprávné celky, rozpočtové hospodaření, účetnictví územních samosprávných celků, reforma účetnictví, nové účetní metody, profesní vzdělávání, vzdělávání ve veřejné správě.
Anotace v angličtině:	The diploma thesis deals with the accounting reform of public finances that is a part of public administration in the Czech Republic. It is concentrated on chosen accounting units – selfgoverning territorial units. Its aim is to specify basic theoretic terms in the public sphere, to clarify function of budget managment of selfgoverning territorial units, relationship of budget composition and accounting, to give reasons for opening of the accounting reform of public finances, to describe new accounting methods and procedures, and than to analyse and evaluate impacts of accounting reforms of the state to selfgoverning territorial units.

Klíčová slova v angličtině:	Public sphere, selfgoverning territorial units, budget managment, accounting of selfgoverning territorial units, accounting reform, new accounting methods, professional education, edication in public spere.
Přílohy vázané v práci:	Příloha č. 1 Základní schéma rozfázování účetní reformy Příloha č. 2 Směrná účtová osnova Příloha č. 3 Přehled termínů předávání účetních výkazů v roce 2010 a 2011 Příloha č. 4 Dotazník
Rozsah práce:	93 stran + 19 stran příloh
Jazyk práce:	český

OBSAH

ANOTACE

ÚVOD	8
TEORETICKÁ ČÁST	11
1 CHARAKTERISTIKA ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ JAKO SOUČÁST VEŘEJNÉ SPRÁVY	11
1.1 Vymezení pojmu veřejná správa	11
1.2 Struktura veřejné správy v České republice	11
1.3 Územní samosprávné celky jako součást vnitřního řádu veřejné sféry	12
1.4 Obec jako základní územní samosprávný celek	14
1.5 Krajská územní samospráva	15
1.5.1 Orgány obcí a krajů	15
1.6 Rozpočtové hospodaření územních samosprávných celků	16
1.6.1 Klasifikace příjmů a výdajů	20
1.7 Vztah rozpočtové skladby a účetnictví územních samosprávných celků	22
2 REFORMA ÚČETNICTVÍ VEŘEJNÝCH FINANČÍ	23
2.1 Charakteristika účetnictví územních samosprávných celků jako součást ekonomie veřejné správy	23
2.2 Koncepce účetnictví veřejné správy	24
2.3 Účetní reforma veřejných financí v České republice od roku 2010	25
2.3.1 Vymezení nových pojmů souvisejících s reformou účetnictví	26
2.3.2 Fáze účetní reformy	27
3 ZMĚNY ÚČETNICTVÍ VYPLÝVAJÍCÍ Z REFORMY VEŘEJNÝCH FINANČÍ	28
3.1 Systémové změny v účetnictví územních samosprávných celků	28
3.2 Přejít na akruální princip účetnictví	28
3.3 Změna systému základních běžných účtů	30
3.4 Převod zůstatků účtů podle převodového můstku	30
3.5 Změny v oblasti dlouhodobého majetku	31
3.6 Nové účetní postupy vyplývající z reformy veřejných financí	32
3.6.1 Účetní metoda časového rozlišení	32
3.6.2 Účtování o transferech	36

3.6.3	Účtování o opravných položkách	40
3.6.4	Podrozvahová evidence	41
3.6.5	Odpisování dlouhodobého majetku	42
3.7	Změny v oblasti výkaznictví	44
3.8	Přenos účetních záznamů	46
3.9	Úprava vnitřních směrnic účetní jednotky.....	47
4	ZABEZPEČENÍ REFORMY ÚČETNICTVÍ V OBLASTI VÝCHOVY A VZDĚLÁVÁNÍ	49
4.1	Celoživotní vzdělávání, výchova a vzdělávání dospělých.....	49
4.2	Firemní vzdělávání	53
4.3	Vzdělávání ve veřejné správě	54
4.4	Vzdělávání v rámci reformy účetnictví veřejných financí.....	55
	PRAKTICKÁ ČÁST	57
5	VÝZKUMNÝ CÍL	57
5.1	Cílová skupina.....	58
5.2	Metody výzkumu	58
6	INTERPRETACE VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ.....	59
6.1	Dotazníkové šetření	59
6.1.1	Vyhodnocení bloku č. 1	59
6.1.2	Vyhodnocení bloku č. 2	61
6.1.3	Vyhodnocení bloku č. 3	62
6.1.4	Vyhodnocení bloku č. 4	64
6.1.5	Vyhodnocení bloku č. 5	65
6.1.6	Vyhodnocení bloku č. 6	65
6.1.7	Vyhodnocení bloku č. 7	69
6.1.8	Vyhodnocení bloku č. 8	73
6.2	Výsledky statistického testu dobré shody chí-kvadrát.....	75
6.2.1	Formulace hypotéz.....	76
7.	SHRNUTÍ VÝSLEDKŮ EMPIRICKÉHO ŠETŘENÍ	80
	ZÁVĚR	83

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK.....	84
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	85
SEZNAM POUŽITÝCH PŘEDPISŮ	87
INTERNETOVÉ ZDROJE	88
SEZNAM GRAFŮ.....	90
SEZNAM OBRÁZKŮ.....	91
SEZNAM TABULEK	92
SEZNAM PŘÍLOH	93

ÚVOD

V roce 1989 byla započata v České republice reforma veřejné správy. Úkolem probíhající reformy je komplexně přebudovat systém moci zákonodárné, výkonné a soudní a obnovit právo občanů na samosprávu. Byl zrušen systém krajských a okresních národních výborů a byla započata transformace veřejné správy na moderní veřejnou správu budovanou na principech demokracie. Dalším z úkolů reformy je její profesionalizace.

Reforma veřejné správy je vedena na čtyřech úrovních. Jedná se o územní veřejnou správu, ústřední státní správu, reformu kvality a obsahu veřejné správy zahrnující informatizaci, vzdělávání, veřejné a občanské kontroly, zvýšení účinnosti veřejných financí, dostupnost a kvalitu veřejných služeb a reformu postavení zaměstnanců ve veřejné správě.

Aplikace smíšeného modelu pro územní samosprávu, v němž jsou úřady samosprávy pověřené výkonem státní správy, přenesení kompetencí ze státní správy na samosprávu (provedení decentralizace), přenesení kompetencí ve výkonu státní správy na nižší úrovně (krajský a obecní stupeň), to vše jsou zásady, ze kterých vychází reforma veřejné správy.

Úspěch reformy veřejné správy je také závislý na přípravě zaměstnanců veřejné sféry pro kvalitní, odbornou, nestrannou profesionální veřejnou službu, která je založena na zásadách demokratického právního státu. V roce 1999 vláda České republiky přijala koncepci vzdělávání pracovníků ve veřejné správě jako koncepci celoživotního vzdělávání, která zajistí přípravu pracovníků po odborné a organizační stránce, v rámci všeobecného a kulturního rozhledu, právního vědomí, ochoty týmové práce, efektivní komunikace, v oblasti dovedností při řešení problémů a ochoty dále se vzdělávat. Klade důraz na další profesní vzdělávání zaměstnanců ve veřejné sféře, které se netýká pouze výkonu konkrétního pracovníka, ale zahrnující například i problematiku Evropské unie, etické principy jednání vůči občanům i organizaci, schopnost zvládnání krizových situací.

Diplomová práce je orientována na reformu účetnictví veřejných financí, která je součástí reformy veřejné správy v České republice. Zaměřuji se na to, jakým způsobem ovlivnila reforma účetnictví výkon pracovníků územních samosprávných celků ve funkci účetní, pro něž jsou změny na poli účetnictví aktuálním problémem. Svou pozornost obracím zejména na obce Olomouckého kraje, jelikož pracuji na pozici účetní krajského úřadu na úseku metodické podpory obcím.

Cílem diplomové práce je vymezit základní teoretické pojmy ve veřejné sféře, objasnit funkci rozpočtového hospodaření územních samosprávných celků a vztah rozpočtové skladby a účetnictví, zdůvodnit zahájení reformy účetnictví veřejných financí, popsat nové účetní

metody a postupy, analyzovat a zhodnotit dopady reformy účetnictví státu na vybrané účetní jednotky – územní samosprávné celky. Reforma účetnictví veřejných financí ovlivnila zásadním způsobem výkon účetních obecních úřadů a pracovníků na úseku účetnictví na krajských úřadech, jejichž práce je specializována na poskytování metodické podpory. V rámci uplatnění změn je kladen důraz na odborný, profesionální výkon účetních územních samospráv, který si zajišťují účetní jednotky pravidelným doplňováním kvalifikace orientující se na výklad a použití nových účetních metod a postupů a na využití dostupných zdrojů informací, mezi nimiž důležitou roli hraje i spolupráce s pověřenými zaměstnanci vyšších územních celků.

Teoretická část je rozdělena do čtyř kapitol. Pro účely diplomové práce se v první kapitole zaměřuji na definice základních teoretických pojmů ve veřejné správě, které jsem zpracovala s použitím odborné literatury. Popisuji termíny veřejná správa, územní samosprávný celek, objasňuji rozpočtové hospodaření, strukturu příjmů a výdajů územních celků, vztah rozpočtu a účetnictví, který je specifický pouze pro účetní jednotky ve veřejné sféře a velmi úzce souvisí s aplikací nově nastolených účetních postupů.

Obsahem druhé kapitoly je vymezení pojmu účetnictví územních celků, charakterizují koncepci účetnictví, účetní zásady, dále se zabývám důvody vzniku účetní reformy veřejných financí včetně fázi zavádění částí reformy do praxe v průběhu let 2010 a 2011.

Ve třetí kapitole popisuji pomocí platných právních norem a odborné literatury systémové změny týkající se účetnictví obcí a krajů, změny ve výkaznictví, změny v přenosu účetních záznamů do státní pokladny, podrobněji vysvětluji nové účetní metody a postupy.

V poslední kapitole teoretické části se věnuji oblasti celoživotního vzdělávání. Jelikož reforma účetnictví představuje potřebu přizpůsobit se měnícím se ekonomickým podmínkám a potřebu zvýšit odbornou kvalifikaci pracovníků územních samospráv, zaměřuji pozornost na profesní vzdělávání. Vymezuji základní pojmy vzdělávání dospělých, profesní vzdělávání, popisuji vzdělávání úředníků a konkretizují potřebu vzdělávání v rámci reformy účetnictví veřejných financí.

Praktická část diplomové práce je rozdělena do dvou kapitol. Obsahem první části je charakteristika výzkumného cíle, cílové skupiny a metod výzkumu. Jako první metodu jsem použila dotazníkové šetření. Pomocí výsledků, ke kterým jsem došla, analyzuji a hodnotím stěžejní oblasti nejvíce dotčené změnami aplikovanými v rámci účetní reformy veřejných financí. V důsledku reformy veřejných financí se ze zaměstnanců obecních úřadů ve funkci účetní stávají odborníci, kteří pro svou profesionální práci, jako je zavedení nových povinností dané zákonem v rámci výkaznictví, rozhodování o použití nově zavedených

účetních metod, osvojení si práce s novými softwarovými programy, potřebují hledat nové zdroje informací, a to zejména formou školení a seminářů a využitím spolupráce s pracovníky vyšších územních celků zastávající funkci zaměřenou na metodickou podporu pro obce v oblasti rozpočtu a účetnictví. Tímto je umožněno získat odborné znalosti a dovednosti nezbytné k zabezpečení jednotlivých fází reformy, které jsou do praxe zaváděny průběžně. Interpretace výsledků dotazníkového šetření je rozdělena do osmi bloků, které jsou tvořeny jednou nebo více otázkami, které spolu navzájem souvisí.

Pro ověření, zda došlo ke statisticky významným rozdílům ve sledovaných jevech, zda se informace získané reálným měřením odlišují od teoretických četností, které jsou stanoveny nulovou hypotézou, jsem provedla statistický test významnosti, test dobré shody chí-kvadrát.

TEORETICKÁ ČÁST

1 CHARAKTERISTIKA ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ JAKO SOUČÁST VEŘEJNÉ SPRÁVY

1.1 Vymezení pojmu veřejná správa

Veřejná správa organizuje a řídí veřejný sektor. Funguje na principu veřejného práva, organizačně zahrnuje správní úřady a veřejnoprávní korporace. Veřejná správa je nástrojem státu a územní samosprávy k realizaci státní a regionální politiky. Funkčním pojetím veřejné správy rozumíme souhrn záměrných činností – spravování, služba, organizování, rozhodování, dozor v rámci zákonem vymezených kompetencí, které nejsou zákonodárstvím, soudnictvím ani vládou a kterými se realizují rozhodnutí volených orgánů. Těmito činnostmi jsou zabezpečovány úkoly ve veřejném zájmu na úrovni státu i územní samosprávy. Z instituciálního hlediska se jedná o souhrn institucí a výkonných orgánů, které činnost veřejné správy vykonávají přímo nebo zprostředkovaně na základě zákonem vymezených kompetencí, včetně rozhodovacích pravomocí tak, aby bylo zabráněno zneužití moci úředníky a aby byla míra rozhodování kontrolovatelná. Organizační uspořádání a obecné zásady veřejné správy je ukotveno v ústavě a v navazujících zákonech. Z hlediska právního je veřejná správa chápána jako vykonavatel zákonů s úzkým vztahem na správní právo. V České republice zahrnuje právní řád ústavu a ústavní zákony, zákony, obecně závazné vyhlášky obcí a krajů, nařízení vlády, vyhlášky ministerstev, normy mezinárodního práva – ratifikované a vyhlášené mezinárodní smlouvy mající přednost před zákonem (Peková, Pilný, Jetmar, 2008, s. 85, 86).

V poslední době je veřejná správa chápána zejména jako činnost služby pro obyvatelstvo, jako služba veřejnosti.

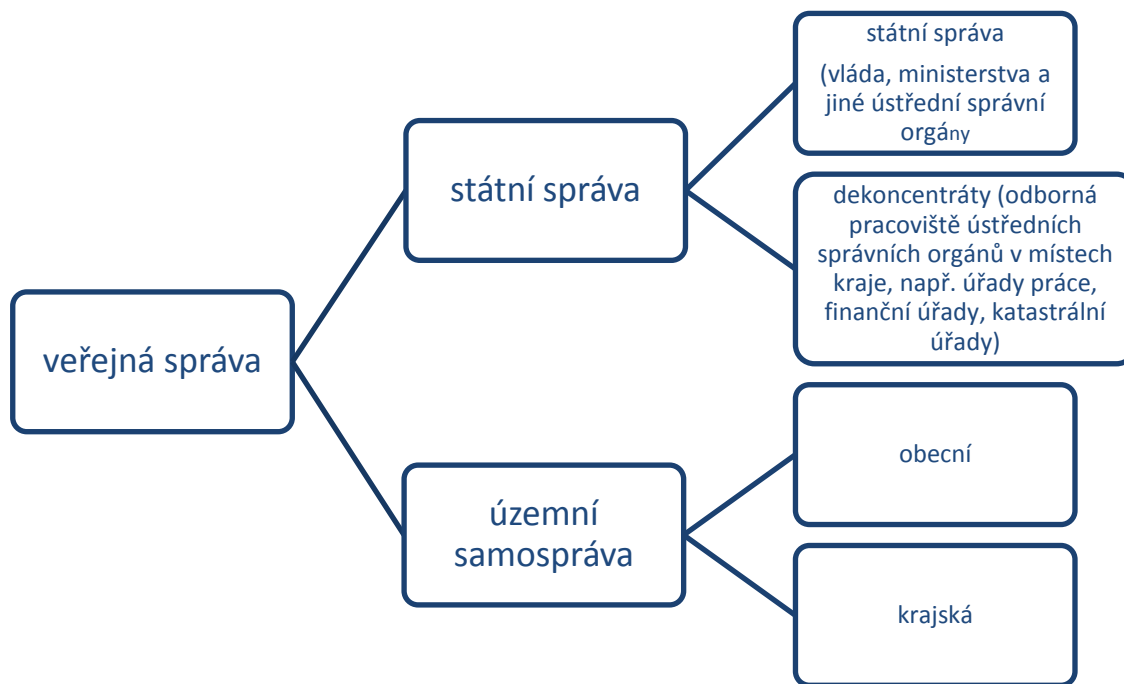
1.2 Struktura veřejné správy v České republice

Současná veřejná správa v České republice je založena na dvou samostatných celcích, které jsou propojeny právními, ekonomickými, kompetenčními a organizačními vazbami.

Jedná se o státní správu, která má dominantní postavení ve státě a územní samosprávu určenou k výkonu veřejné správy. Samospráva je pověřena příslušnými zákony, někdy se

uvádí také pojem veřejná samospráva, v jejímž rámci jde o zastupování zájmů občanů žijících na určitém území (Peková, Pilný, 2002, s. 62).

Následující schéma Veřejná správa v České republice vyjadřuje strukturu veřejné správy v České republice a další rozdělení státní správy a územní samosprávy.

Obrázek 1: Veřejná správa v České republice

Zdroj: Peková, Pilný, Jetmar, 2008, s. 96

Dekoncentráty jsou orgány státní správy, které na místní úrovni zajišťují státní správu. Dekoncentrované orgány státní správy a orgány územní samosprávy spolu tvoří tzv. místní správu. V České republice je využíván smíšený systém místní správy, kdy obce jako základní územní samosprávné celky a kraje jako vyšší územní samosprávné celky vykonávají vedle vlastní samosprávy (samostatná působnost) také výkon státní správy (přenesená působnost).

1.3 Územní samosprávné celky jako součást vnitřního řádu veřejné sféry

Územní samosprávné celky (dále jen ÚSC) neboli územní samospráva jsou formou veřejné vlády (veřejné moci) a veřejné správy. ÚSC mají právo spravovat určité území, které je menší než stát, na základě působnosti stanovené ústavou a zákony za daných ekonomických podmínek. Pojem samospráva lze chápat jako samostatné obstarávání

záležitostí v rámci zákona a jejich spravování někým jiným, než je stát, a to jako nestátní subjekt.

Předpokladem úspěšného fungování územních samospráv je nutné vytvoření potřebných legislativních a ekonomických podmínek. Pod pojmem legislativní podmínky rozumíme to, že jsou dány základní principy a struktura územní samosprávy ústavou a příslušnými zákony, jako je zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze. Jedná se o schválené zákony vymezující postavení a úkoly územní samosprávy a umožňující plnit všechny její funkce.

Již v historii České republiky byla snaha respektovat ekonomickou racionalitu a efektivnost při organizování územní samosprávy jak v rámci vlastní veřejné správy tak i u organizací v regionální oblasti s ohledem na zkvalitnění řízení. Ekonomické podmínky umožňují hospodařit v oblasti vlastnictví majetku a právo s ním nakládat, získávání vlastních finančních prostředků – například z pronájmu nebo prodeje majetku a sestavování vlastního rozpočtu – hospodařit odděleně od státního rozpočtu (Peková, Pilný, Jetmar, 2008, s. 108, 112).

Složení územní samosprávy:

- a) obce,
- b) kraje,
- c) dobrovolná sdružení obcí či krajů,
- d) regionální rady regionů soudržnosti.

Formy výkonu veřejné správy:

- a) samostatná působnost – ÚSC rozhodují samostatně o svých záležitostech, k nimž mají vymezenou pravomoc v zákonech a kdy volené orgány ÚSC rozhodují v různých oblastech veřejné správy ve prospěch občanů,
- b) přenesená působnost – orgány ÚSC vykonávají záležitosti státní správy a jsou podřízeny a kontrolovány státním orgánům.

V České republice je v případě územních samospráv využívána k výkonu veřejné správy forma smíšeného modelu místní správy, která je kombinací samostatné a přenesené působnosti.

1.4 Obec jako základní územní samosprávný celek

Podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v § 1 je obec základním samosprávným společenstvím občanů, tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. V § 2 odst. 1 a 2 je obec specifikována jako veřejnoprávní korporace disponující vlastním majetkem, v právních věcech vystupuje svým jménem a z těchto vztahů nese vlastní odpovědnost, pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby občanů, chrání veřejný zájem při plnění svých úkolů.

Podle Pekové, Pilného, Jetmara (2008, s. 120) je každá obec v České republice začleněna do správního obvodu okresu a do územního obvodu vyššího územního samosprávného celku (kraje) – tzn. z hlediska jejího území, nikoliv samostatné působnosti, kdy je suverénní a nepodléhá kraji.

Obec jako územní samosprávný celek je vymezena třemi základními znaky:

- území,
- občané žijící na území obce s trvalým pobytem a právnické osoby existující na území obce,
- samospráva veřejných záležitostí na katastrálním území obce (Peková, Pilný, 2002, s. 78).

Druhy obcí:

- obce,
- města,
- městysy,
- statutární města,
- Hlavní město Praha.

Formy spolupráce mezi obcemi:

- dobrovolné svazky obcí – to jsou samostatné právnické osoby, které se řadí do skupiny územních samosprávných celků, jsou založeny obcemi za účelem např. vybudování kanalizace, vodovodního řádu, dále k plnění úkolů v oblasti kultury, školství, zdravotnictví,
- smlouvy o sdružení – účelová sdružení obcí,

- jiná seskupení – mezinárodní sdružení místních orgánů (Peková, Pilný, Jetmar, 2008, s. 122, 123).

1.5 Krajská územní samospráva

Územní, organizační, právní a ekonomickou analogií je kraj jako vyšší stupeň územní samosprávy. Působí na regionální úrovni a tvoří mezistupeň mezi obcemi a ústředními orgány. Kraj je rovněž územním společenstvím občanů, které má právo na samosprávu, je také veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek, vlastní příjmy vymezené zákonem a hospodaří za podmínek stanovených zákonem podle vlastního rozpočtu. Kraj také vystupuje v právních vztazích svým jménem a je za tyto vztahy plně odpovědný (Poradce s. r. o. *Problémy účetnictví ÚSC České republiky*. I-poradce.cz [online]. ©2012 [cit. 2012-02-10]. Dostupné z [www:<http://www.i-poradce.cz/SubPages/OtvorDokument/Clanok.aspx?idclanok=105558&zor=1>](http://www.i-poradce.cz/SubPages/OtvorDokument/Clanok.aspx?idclanok=105558&zor=1)).

Kraje vykonávají funkce obecné a funkce směřující k obcím. Funkce obecné představují spravování veškerých záležitostí vyplývajících ze smíšeného modelu přenesené a samostatné působnosti, a to v oblasti sociální péče, ekologie, školství, zdravotnictví, kultury a památkové péče, územního plánování, životního prostředí, dopravy. Funkce směřující k obcím lze blíže specifikovat jako koordinační, reprezentační, zprostředkující, dozorové, poradní, právní pomoci, přerozdělovací – v oblasti územních financí přerozdělení prostředků v zájmu rozvoje kraje, krizového řízení (Peková, Pilný, Jetmar, 2008, s. 134).

1.5.1 Orgány obcí a krajů

Obce a kraje jsou samostatně spravovány zastupitelstvem, dalším orgánem je rada obce nebo kraje, starosta nebo hejtman, obecní nebo krajský úřad a zvláštní orgány jako jsou výbory a komise.

Na úrovni územní samosprávy je důležitý vztah mezi volenými a výkonnými orgány. Jejich možné neprofesionální projevy vztahů mohou ovlivňovat kvalitu rozhodování a mají tak dopad na neefektivnost ve veřejném sektoru. Toto nebezpečí lze zmírnit zainteresováním veřejné a občanské kontroly hospodárnosti použití rozpočtových prostředků a zajišťovaných služeb a zejména vyvíjením tlaku na profesionální, odborné řízení na úrovni státní a územní samosprávy, a to kladením důrazu na růst kvalifikace úředníků a na využívání moderních metod řízení.

1.6 Rozpočtové hospodaření územních samosprávných celků

Tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů ÚSC vymezuje zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, který stanovuje pravidla hospodaření s finančními prostředky územních samospráv. Upravuje také zřizování nebo zakládání právnických osob ÚSC. Podle § 2 odst. 1 tohoto zákona se finanční hospodaření ÚSC řídí jejich ročním rozpočtem a rozpočtovým výhledem.

Na rozpočtovou soustavu lze nahlížet z několika hledisek, představuje současně:

- a) peněžní fond, který se tvoří a používá na úrovni státu (státní rozpočet) a na úrovni územní samosprávy (rozpočty krajů a obcí),
- b) bilanci, která sleduje příjmy a výdaje,
- c) finanční plán na určité rozpočtové období – obvykle se jedná o jeden kalendářní rok,
- d) nástroj rozpočtové politiky,
- e) nástroj řízení oblasti veřejných financí.

Veřejný rozpočet jako peněžní fond je vytvářen a používán na principu nenávratnosti, neekvivalence a nedobrovolnosti. Tyto vztahy jsou upraveny zákony. Jedná se například o zaplacené daně do státního rozpočtu, vyplacené sociální dávky, v podstatě neexistuje ekvivalence mezi tím, co je odvedeno na daních a co dostane ÚSC formou některých dávek.

Z účetního hlediska územní rozpočet bilancuje příjmy s výdaji, které jsou potřebné k zajištění potřeb regionálního veřejného sektoru v daném rozpočtovém období. Dlouhodobým cílem hospodaření ÚSC má být vyrovnaný rozpočet, což znamená, že se příjmy rovnají výdajům, případně rozpočet přebytkový, kdy příjmy převyšují výdaje a tvoří se rozpočtová rezerva. Z této rezervy je financován začátek rozpočtového roku do doby, než ÚSC obdrží finanční prostředky z rozpočtové soustavy formou daňových příjmů a dotací. Pokud se vyskytne schodkový rozpočet, tzn., že příjmy jsou nižší než výdaje a ÚSC nemá vytvořenou rezervu, je nutno na začátku rozpočtového období hospodařit s návratnými finančními prostředky jako jsou půjčky nebo krátkodobé úvěry.

Tvorba a použití územního rozpočtu je vždy záležitostí plánování. Z tohoto hlediska je rozpočet obce základní finanční plán, kterým jsou zajištěny peněžní toky. Pro financování dlouhodobých investic ve veřejném sektoru je velmi důležité sestavení rozpočtového výhledu,

a to v souvislosti se střednědobou a dlouhodobou strategií ÚSC (Peková, Pilný, Jetmar, 2008, s. 212 - 215).

Rozpočtová skladba je podle Češkové, Kinšta (2011, s. 9) základním třídícím standardem pro peněžní operace veřejných rozpočtů. Jednotným postupem podle tohoto klasifikačního předpisu je umožněno srovnatelné sledování příjmů, výdajů, salda hospodaření a jeho financování v soustavě veřejných rozpočtů České republiky.

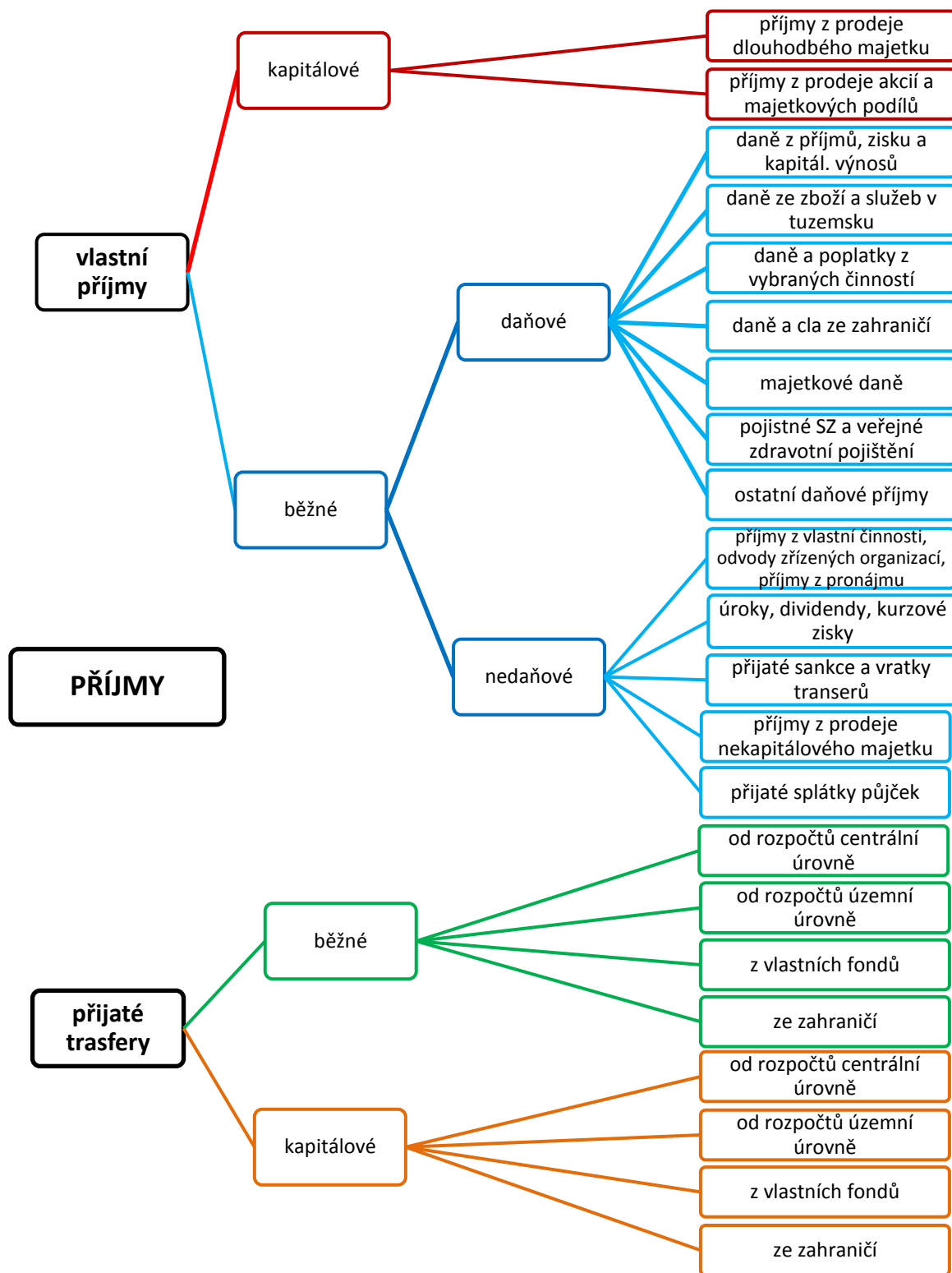
ÚSC aplikují rozpočtovou skladbu v souvislosti s použitím syntetického účtu 231 - Základní běžný účet územních samosprávných celků, který má charakter veřejného rozpočtu. U některých peněžních operací obce účtují rozpočtovou skladbu u účtů 281 – Krátkodobé úvěry a 451 – Dlouhodobé úvěry. Rozpočtová skladba se nevztahuje na operace účtů, které nemají charakter veřejných rozpočtů, a to fondy, účty cizích prostředků, účty sdružených prostředků a také na pokladní operace.

V rozpočtové soustavě jsou příjmy a výdaje závazně členěny podle rozpočtové skladby, jedná se o systematické a přehledné třídění z různých hledisek. Obsahem rozpočtu jsou tři okruhy:

- a) příjmy,
- b) výdaje,
- c) financování - ostatní peněžní operace, včetně tvorby a použití peněžních fondů.

„Příjmy rozpočtového hospodaření rozumíme veškeré nenávratné inkasované prostředky, opětované i neopětované, z domácí ekonomiky i ze zahraničí, včetně přijatých darů a dotací a přijaté splátky půjček, poskytnutých za účelem rozpočtové politiky. Nezahrnují na druhé straně návratná inkasa povahy přijatých výpůjček a přijaté splátky půjček poskytnutých za účelem řízení likvidity. Tomuto vymezení pojmu příjmy odpovídá obsah tříd 1 až 4 druhového třídění rozpočtové skladby“ (Češková, Kinšt, 2011, s. 18).

Příjmy jsou v rozpočtové soustavě rozděleny do dvou základních podskupin, a to vlastní příjmy a přijaté transfery. Vlastní příjmy jsou dále členěny na kapitálové a běžné, dále běžné příjmy obsahují příjmy daňové a nedaňové. Podrobnější popis příjmů je uveden ve schématu Rozpočtové příjmy.

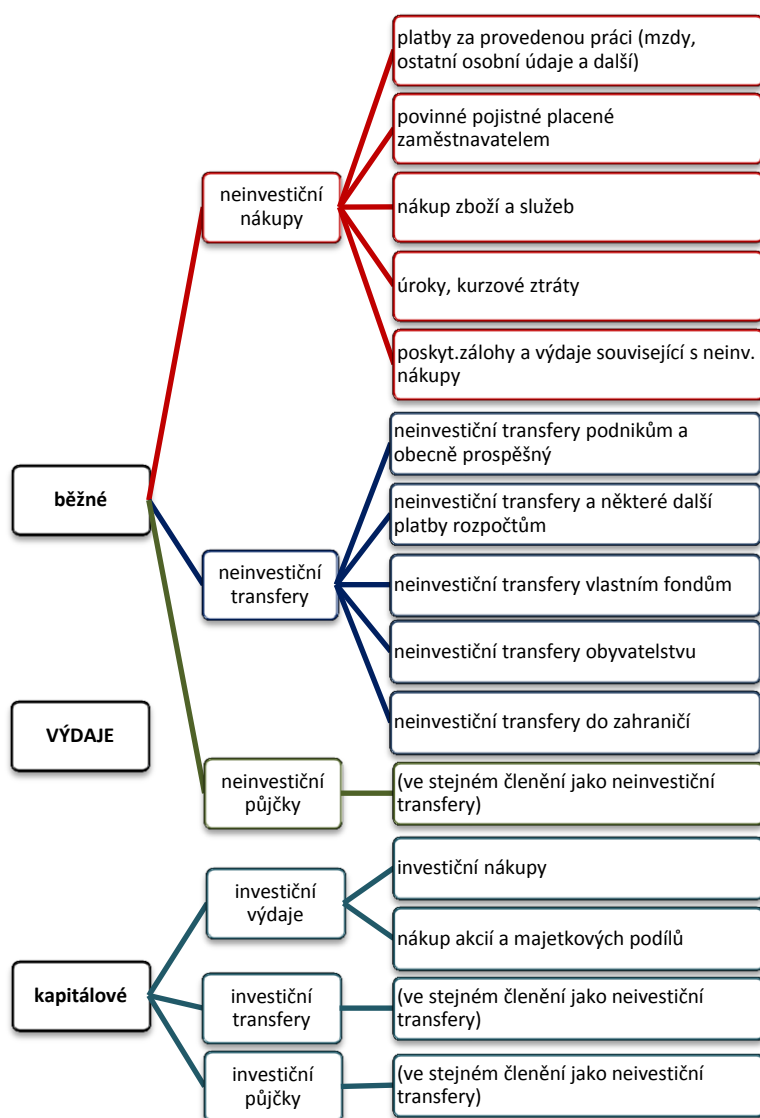
Obrázek 2: Rozpočtové příjmy

Zdroj: Češková, Kinšt, 2011, s. 20

Pravá část schématu je v podstatě identická s rozdělením příjmů do seskupení nebo podseskupení rozpočtových položek.

„Výdaje rozpočtového hospodaření jsou veškeré návratné platby na běžné i kapitálové účely, opětované i neopětované, a poskytované návratné platby (půjčky) za účelem rozpočtové politiky. Tomuto vymezení pojmu výdaje odpovídá obsah tříd 5 a 6 druhového třídění rozpočtové skladby“ (Češková, Kinšt, 2011, s. 21).

Rozpočtové výdaje jsou rozděleny na běžné a kapitálové. Běžné výdaje jsou dále členěny na neinvestiční nákupy, neinvestiční transfery, neinvestiční půjčky, investiční výdaje, investiční transfery a investiční půjčky. Podrobnější popis výdajů zobrazuje schéma Rozpočtové výdaje.

Obrázek 3: Rozpočtové výdaje

Zdroj: Češková, Kinšt, 2011, s. 23

Pravá část schématu se blíží rozdělení výdajů do podseskupení položek rozpočtové skladby.

Třetí okruh peněžních operací obcí je **financování**, které je zachyceno v druhovém třídění obsahem třídy 8. Jedná se o případy financování, když si obec půjčuje peníze a posléze splácí, nebo když obec půjčuje peníze a poskytnuté peníze jsou spláceny, jakákoliv změna stavu finančních prostředků na vlastních účtech – sledování příjmů a výdajů z těchto účtů, opravné položky – operace, které nemají charakter operací veřejných rozpočtů nebo mají charakter nepeněžních operací. Do okruhu financování jsou zahrnuty jen samotné splátky úvěrů, nikoliv úroky, poplatky a inkasované dividendy (Češková, Kinšt, 2011, s. 24).

1.6.1 Klasifikace příjmů a výdajů

Klasifikace podle rozpočtové skladby zajišťuje komplexní pohled na celé finanční hospodaření vybrané účetní jednotky, používá se jako analytika pro finanční operace.

ÚSC podle rozpočtové skladby třídí příjmy a výdaje z hlediska:

- druhového,
- odvětvového,
- konsolidačního.

Druhové třídění třídí všechny příjmy a výdaje podle příjmových a výdajových druhů. Příjmový druh určuje příjmy za poskytnutí věcí, služeb, prací výkonů a práv, příjmů transferů. Na výdajový druh se zařazují výdaje na pořízení věcí, služeb, prací, výkonů nebo práv, náhrady, odškodnění, transfery (Češková, Kinšt, 2011, s. 53). Tabulka č. 1 uvádí příklad druhového dělení v první rozpočtové třídě.

Jednotka třídění	Příklad třídění
Rozpočtová třída	Třída 1 – Daňové příjmy
Seskupení rozpočtových položek	11 – Daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů
Podseskupení rozpočtových položek	111 – Daně z příjmů fyzických osob
Rozpočtová položka	1111 – Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků

Tabulka 1: Struktura druhového třídění

Zdroj: vlastní

Klasifikace rozpočtové skladby podle druhu má čtyři úrovně. Nejvyšší rozlišovací úrovní jsou třídy, které jsou označeny jednocifernou číslicí. Třídy se dělí na seskupení položek označené dvoumístnou číslicí, trojmístnou číslicí jsou dány podseskupení položek a dílčí položky se uvádějí pod čtyřmístnou číslicí.

Odvětvové třídění klasifikuje podle odvětví. Toto členění se týká nedaňových a kapitálových příjmů a všech výdajů. Tříděním se rozumí druh činnosti, ze které plynou příjmy nebo na kterou se vynakládají výdaje (Češková, Kinšt, 2011, s. 53). Tabulka č. 2 znázorňuje příklad třídění podle odvětví ve třetí skupině rozpočtové skladby.

Jednotka třídění	Příklad třídění
Rozpočtová skupina	Skupina 3 – Služby pro obyvatelstvo
Rozpočtové oddíly	31 a 32 – Vzdělávání a školské služby
Rozpočtové pododdíly	311 – Zařízení předškolní výchovy a základního vzdělávání
Rozpočtový paragraf	3113 – Základní školy

Tabulka 2: Struktura odvětvového třídění

Zdroj: vlastní

Klasifikace příjmů a výdajů podle odvětví představuje jasnou interpretaci druhů činností rozpočtové jednotky a finanční zajištěnost funkcí, které vykonává. Je to v podstatě nejsrozumitelnější členění rozpočtových transakcí. Na rozdíl od druhové klasifikace nedělí všechny operace, ale pouze veškeré výdaje a pouze kapitálové příjmy účetní jednotky.

Konsolidační třídění třídí výdaje a příjmy uvnitř soustavy veřejných rozpočtů pomocí záznamových jednotek, které vylučují při vykazování příjmů a výdajů několikanásobné započítávání příjmů a výdajů způsobených peněžními transfery (Češková, Kinšt, 2011, s. 53).

1.7 Vztah rozpočtové skladby a účetnictví územních samosprávných celků

Máče uvádí (2010, s. 112), že použití rozpočtové skladby vedle rámce účtování a účetní osnovy je specifikem veřejného sektoru. Důvodem je specifická hospodaření veřejných financí, na něž jsou z důvodu veřejné kontroly kladeny vyšší požadavky, pokud jde o rozsah a strukturu informačních výstupů.

Finanční operace probíhající na bankovních účtech jsou realizovány systémem rozpočtové skladby, která je tak postavena jako samostatná klasifikace příjmů a výdajů v rozpočtovém roce. Tímto se různí pohled na finanční operace z hlediska účetnictví a rozpočtové skladby. To ovšem neznamená, že jsou ve vzájemném rozporu. Základní vlastnosti, vazby a rozdíly mezi pojetím účetních postupů a rozpočtové skladby lze shrnout následovně:

- a) rozpočtová skladba je systém klasifikující jen peněžní operace rozpočtu v daném rozpočtovém roce, naopak účetnictví představuje komplexnější subsystém celkové informační soustavy účetní jednotky, neboť zachycuje stav a vývoj aktiv a pasiv včetně pohledávek a závazků,
- b) rozpočtová skladba kombinuje více nezávislých hledisek dané peněžní operace podle členění druhového, odvětvového a konsolidačního,
- c) rozpočtová skladba je postavena na principu toku hotovosti a tím je dána nevýhoda pro časové rozlišení finančních operací (Máče, 2010, s. 112).

Hospodaření ÚSC, zejména účetnictví, podléhá povinnému auditu. Povinnost vyplývá ze zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Nedodržení má za následek sankční pokutu, kterou musí účetní jednotka uhradit do státního rozpočtu. V České republice zajišťuje obcím audit ve většině případů příslušný krajský úřad.

2 REFORMA ÚČETNICTVÍ VEŘEJNÝCH FINANČÍ

Obecní a krajské úřady vedou pro územní samosprávné celky účetnictví, jsou tedy účetní jednotkou. Účetnictví je zajišťováno v samostatné působnosti a účetní jednotka za ně plně zodpovídá.

2.1 Charakteristika účetnictví územních samosprávných celků jako součást ekonomie veřejné správy

Pojem účetnictví představuje aplikaci obecných teorií systémů v ekonomii, jejímž předmětem je účetní systém. Nejdůležitějším úkolem účetnictví je věrné zobrazení ekonomické skutečnosti účetní jednotky, jejího majetku, pohledávek, závazků, vlastního kapitálu, nákladů a výnosů pro jejího majitele, banky, veřejnost, finanční a statistické úřady a zákazníky. Účetnictví je ekonomickou disciplínou, která zachycuje informace o stavu a pohybu majetku a jeho zdrojů, nákladech, výnosech a výsledku hospodaření účetní jednotky. Jedná se o systém založený na přesně stanovených a obecně uznávaných zásadách, které umožňují podávat věrný obraz skutečnosti a zajišťovat průkaznost, správnost a úplnost všech informací (Máče, 2010, s. 11).

Mezi základní předpoklady účetnictví se řadí:

- a) koncept účetní jednotky – informace v účetnictví, které se vykazují v účetních výkazech a jsou vždy dány za určitý celek,
- b) koncept oceňování peněžní jednotkou – hodnotové vyjádření složek majetku, závazků a vlastního jmění vykazovaných v účetních výkazech,
- c) předpoklad trvání účetní jednotky – účetní jednotka vykazuje účetní data za určité období, zpravidla se jedná o dvanáct po sobě jdoucích měsíců; tyto informace vycházejí z předpokladu, že bude organizace ve své činnosti nepřetržitě pokračovat,
- d) aktuální koncept – spočívá v tom, že jsou účetní případy zachyceny v okamžiku, kdy k nim došlo, a ne v okamžiku, kdy došlo k toku peněžních prostředků,
- e) periodicita zjišťování výsledku hospodaření a finanční situace účetní jednotky – jedná se o zveřejnění finanční situace, které účetní jednotka zveřejňuje různým uživatelům,
- f) závazná účtová osnova – pevná soustava syntetických a analytických účtů, která je nutná pro zpracovávání účetnictví v počítači (Máče, 2010, s. 13).

Nejvyšším principem účetnictví z hlediska uživatelů účetních informací je **zásada věrného a poctivého zobrazení předmětu účetnictví**. Tato zásada je všem ostatním nadřazená a vyžaduje přesné zobrazení účinků transakcí, jiných skutečností a podmínek k rozpoznání aktiv, závazků, výnosů a nákladů.

Dalšími navazujícími zásadami jsou:

- zásada přednosti obsahu před formou – kdy účetní jednotka má při zachycení účetního případu brát v úvahu ekonomický obsah a ne jeho právní formu,
- zásada opatrnosti – při nakládání s majetkem musí organizace brát zřetel na případná rizika a nejistoty a ty promítnout do účetního výkazu,
- princip historického účetnictví – účetní jednotka má upřednostňovat oceňování majetku v pořizovacích cenách,
- princip věcné souvislosti – dodržet věcnou souvislost s příslušným obdobím,
- zásada konzistence mezi účetními obdobími – zajištění srovnatelnosti při účtování hospodářských operací nejen v rámci účetního období, ale také mezi obdobími,
- zásada objektivit účetních informací – zaúčtování změn v aktivech a v pasivech ne dříve, dokud nebyly objektivně zjištěny.

Mezi další zásady patří zásada materiálnosti, srozumitelnosti, srovnatelnosti informací a relevantnosti vykazovaných dat (Máče, 2010, s. 14, 15).

2.2 Koncepce účetnictví veřejné správy

Účetní jednotky veřejné správy vycházejí z obecně platného zákona o účetnictví, ale s ohledem na specifické úkoly veřejné sféry je účetnictví upraveno prováděcími předpisy, zejména zákony o rozpočtových pravidlech a vyhláškou č. 410/2009 Sb. k zákonu o účetnictví, jejíž součástí je směrná účtová osnova a dále České účetní standardy. Směrná účtová osnova normativně určuje použití konkrétních syntetických účtů, účetní standardy pak upravují metodiku účtování jednotlivých účetních jednotek (Poradce s. r. o. *Problémy účetnictví ÚSC České republiky*. I-poradce.cz [online]. ©2012 [cit. 2012-02-10]. Dostupné z [www](http://www.i-poradce.cz):

<<http://www.i-poradce.cz/SubPages/OtvorDokument/Clanok.aspx?idclanok=105558&zor=1>>).

Účetnictví ÚSC se dělí na hlavní činnost (činnost neziskovou) a na činnost doplňkovou (hospodářskou). Hospodářská činnost musí být zisková a zisku lze použít pouze k rozvoji hlavní činnosti. Rozpočtové hospodaření ÚSC stanovuje striktní rozdělení hlavní a hospodářské činnosti, protože činnost doplňková již před zavedením reformy veřejných financí fungovala na základě akruálního principu.

2.3 Účetní reforma veřejných financí v České republice od roku 2010

Usnesením vlády č. 561 ze dne 23. 5. 2007 bylo schváleno vytvoření účetnictví státu od 1. 1. 2010, tímto krokem byla oficiálně zahájena účetní reforma v oblasti veřejných financí. Základním cílem reformy veřejných financí je vytvoření účetnictví státu, které má směřovat k:

- vytvoření podmínek pro efektivní zajištění správných, úplných informací o hospodářské situaci státu a o příslušných účetních jednotkách,
- přiblížení používání účetních metod obvyklých v podnikatelské sféře s přihlédnutím ke specifickým veřejné sféry,
- sjednocení jednotlivých evidencí a výkazů účetních jednotek s veřejnými rozpočty a majetkem státu,
- sestavení účetních výkazů za Českou republiku,
- elektronizaci a digitalizaci účetních záznamů, jež měly zejména snížit administrativu účetnictví a zjednodušit kontrolní mechanismy.

V roce 2008 byla vydána novela zákona o účetnictví č. 304/2008 Sb., ve které bylo ukotveno, že většina ustanovení týkající se reformy účetnictví veřejných financí bude mít již uvedenou účinnost od ledna 2010.

Zásadním důvodem reformy veřejných financí byl dosavadní průběh účetních závěrek ústředních a územních rozpočtů. Do konce roku 2009 se státní rozpočet spíše soustředil na sumarizaci dat, statistický úřad na sběr dat, výstupy těchto činností nebyly účetním jednotkám ani občanům k dispozici nebo nebyly přínosné, nesloužily ani k porovnávání s výsledky mezi ÚSC. Pouze finanční výkaz pro hodnocení plnění rozpočtů územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad FIN 2-12 M (dále jen FIN 2-12 M) bylo možno považovat za výkaz s vypovídající schopností, a který sloužil k finančnímu řízení ÚSC (Schneiderová, 2010, s. 7).

Dosažení cílů stanovených reformou účetnictví bylo dáno zásadní změnou ve výkaznictví a zavedením nových účetních metod, do nichž byly také zohledněny potřeby Ministerstva financí České republiky pro účely statistiky a rozpočtu.

2.3.1 Vymezení nových pojmů souvisejících s reformou účetnictví

Zákonem č. 304/2008 Sb., § 1 a odst. 3 byly do účetnictví ÚSC definovány dva nové důležité pojmy, a to vybraná účetní jednotka a centrální systém účetních informací státu.

Mezi **vybrané účetní jednotky** (dále jen VÚJ) patří subjekty: organizační složky státu, státní fondy podle rozpočtových pravidel, Pozemkový fond České republiky, zdravotní pojišťovny, územní samosprávné celky (kraje a obce), dobrovolné svazky obcí a jimi zřízené příspěvkové organizace, Regionální rady soudržnosti. V následující tabulce č. 3 je zobrazen krátký přehled základních povinností týkajících se VÚJ.

§1 odst. 3	povinnost shromažďovat účetních záznamů do CSÚIS
§ 7 odst. 5	povinnost vést informace v příloze účetní uzávěrky v knize podrozvahových účtů
§ 13 odst. 2 písm. b)	uvádění souhrnných obrátů v hlavní knize DENNĚ
§ 14 odst. 1	možnost určení a uspořádání analytických účtů
§ 18 odst. 1	povinnost sestavovat přehled o peněžních tocích a o změnách vlastního kapitálu
§ 27 odst. 1 písm. h)	povinnost ocenění reálnou hodnotou u majetku určeného k prodeji
§ 29 odst. 4	provádění inventur dle zvláštního prováděcího předpisu – inventarizační vyhláška
§ 36 odst. 1	závazné dodržování aktuálních českých účetních standardů

Tabulka 3: Zvláštní povinnosti VÚJ

Zdroj: Schneiderová, Nejezchleb, 2010, s. 25

Jedná se o informace specifikované v zákoně č. 304/2008 Sb., který mění zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, pro potřeby reformy účetnictví veřejných financí.

Byl vytvořen **centrální systém účetních informací státu** (dále jen CSÚIS). Tento systém funguje jako úložiště účetních záznamů VÚJ, jako místo pro sestavování účetních výkazů za Českou republiku sloužící k získávání informací o účetnictví účetních jednotek pro zainteresované subjekty. Zjišťování a sestavování účetních záznamů a výkazů provádí Ministerstvo financí České republiky, které CSÚIS (jinak také státní pokladna) spravuje. Pravidla pro formát, strukturu, přenos, rozsah, četnost a způsob přenosu účetních dat je předmětem úpravy vyhlášky č. 383/2009Sb., o účetních záznamech v technické formě vybraných účetních jednotek a jejich předávání do centrálního systému účetních informací

státu a o požadavcích na technické a smíšené formy účetních záznamů (technická vyhláška o účetních záznamech).

2.3.2 Fáze účetní reformy

Ministerstvo financí České republiky zveřejnilo na svých webových stránkách základní schéma rozfázování účetní reformy v oblasti veřejných financí – vytvoření účetnictví státu k 1. 1. 2010. Časová tabulka (viz příloha č. 1) podává informace k jednotlivým fázím v rámci pokračování účetní reformy v oblasti veřejných financí, popisuje danou problematiku, a to změnu směrné účtové osnovy, zavedení určitých nových účetních postupů, předávání statistických dat, na jejímž základě definuje hlavní úkoly pro účetní jednotky, dále kdo zajišťuje odbornou pomoc (platné vyhlášky, české účetní standardy, portál Ministerstva financí), skutečný termín zahájení prací a pro kterou účetní jednotku platí dané povinnosti, zda se jedná o organizační složky státu, fondy nebo územní samosprávné celky. Jelikož se předpokládala možnost komplikací spojených se zaváděním změn v oblasti účetnictví, bylo rozfázování celého projektu nastaveno tak, aby byly rozloženy jednotlivé požadavky na dotčené účetní jednotky do více účetních období.

Změnám vyvolaných účetní reformou veřejných financí je věnována následující kapitola.

3 ZMĚNY ÚČETNICTVÍ VYPLÝVAJÍCÍ Z REFORMY VEŘEJNÝCH FINANČÍ

V rámci účetní reformy veřejných financí došlo nejen ke změnám ve výkaznictví a v nastolení nových účetních metod a postupů, ale také ke změnám systémovým.

3.1 Systémové změny v účetnictví územních samosprávných celků

Systémové změny v účetnictví ÚSC se týkají několika oblastí. Došlo k rozbití vazeb mezi rozpočtem a účetnictvím, kdy byla ukončena kontrolní vazba mezi saldem příjmů a výdajů a roční změnou na účtu 933 - Zúčtování příjmů a výdajů, tím přestala existovat spojitost mezi výsledkem hospodaření a saldem rozpočtu, které bývalo dosaženo účtováním o regulaci příjmů a výdajů. V rámci systémových změn došlo také k rozbití účetních okruhů. Jednalo se o účetní okruhy, jenž byly vázány užíváním přesně stanoveného syntetického účtu nebo analytického členění k určitým účetním operacím (např. okruh základního běžného účtu, příjmový okruh, výdajový okruh, okruh dlouhodobého majetku, okruh fondů, okruh hospodářské činnosti) a podléhaly kontrole krajskými úřady. Na strukturu vlastního jmění se začalo nově pohlížet, a to z důvodu zavedení nového účtu 401 – Jmění účetní jednotky, který není chápán podle nových účetních metod jako vlastní vklad, ale spíše jako vyrovnávací účet vlastních zdrojů. Bylo zdetailně členění výnosů a nákladů, vznikl samostatný výkaz zisku a ztráty, podle něhož jsou výnosy a náklady členěny do hlavní nebo hospodářské činnosti účetní jednotky. Vznikla nová směrná účtová osnova, byl zaveden nový systém účtování na podrozvahových účtech (Schneiderová, Nejezchleb, 2010, s. 19).

3.2 Přejít na akruální princip účetnictví

Účetní systém může být založen na dvou principech:

- a) na základě toku hotovosti,
- b) na akruálním přístupu.

Přístup na základě toku hotovosti je účetní metoda, která byla realizována u ÚSC do konce roku 2009 a která vypovídá o skutečné realizaci příjmů a výdajů. Tento přístup se v účetnictví zobrazoval na účtech 217 – Zúčtování příjmů ÚSC a 218 – Zúčtování výdajů ÚSC, jejichž zůstatky se na konci účetního období převedly na účet 933 – Převod

zúčtování příjmů a výdajů z minulých let. Na účet 217 na stranu Dal (jako strana výnosů) se účtovaly všechny nenávratné příjmy, včetně přijatých záloh. Návratné příjmy, jako přijaté úvěry, půjčky, výpomoci a splátky půjčených prostředků, do hodnoty účtu nevstupovaly. Na účet 218 na stranu MáDáti (jako strana nákladů) vstupovaly veškeré nenávratné výdaje, včetně výdajů na pořízení dlouhodobého majetku a výdajů na zálohy. Návratné výdaje jako půjčky a poskytnuté finanční výpomoci do hodnoty účtu nevstupovaly. Tyto podklady vyjadřovaly výsledek hospodaření účetní jednotky na základě toku hotovosti (Schneiderová, Nejezchleb, 2010, s. 7).

Akruální princip účtování znamená, že se účtování o výnosech (účtová třída 6) a nákladech (účtová třída 5) provádí do období, s nímž tyto skutečnosti časově a věcně souvisí, kdy se o veškerých výnosech a nákladech účtuje bez ohledu na okamžik jejich zaplacení nebo přijetí. Jestliže má mít hospodářský výsledek organizace vypovídající schopnost na akruálním přístupu, je třeba ve výkazu zisku a ztráty přiřadit náklady k výnosům, pro jejichž zajištění byly náklady vynaloženy. Toto je zajištěno účtováním k datu účetního případu metodou časového rozlišení, odpisováním dlouhodobého majetku, účtováním o změně stavu zásob, aktivací materiálu a majetku.

Účetnictví ÚSC obsahovalo do zahájení účetní reformy oba přístupy ve smyslu zaúčtování, akruální princip ale jen částečně. Ve smyslu zobrazení ve výkazech byla dána přednost principu na základě toku hotovosti. Tento přístup mohl vést až k zastření skutečného stavu hospodaření účetní jednotky. Z tohoto důvodu byly účetní reformou vytvořeny metody účtování zdůrazňující akruální přístup. Pouze ÚSC, které vedly kromě rozpočtového hospodaření také doplňkovou činnost, měly praktické zkušenosti s akruálním principem účetnictví (Schneiderová, Nejezchleb, 2010, s. 8).

Přechod na akruální princip účetnictví neznamenal zrušení systému zpracování a sledování rozpočtu, který vychází jednoznačně z přístupu na základě toku hotovosti, tedy z příjmů a výdajů. Ty jsou nadále vykazovány dle rozpočtové skladby. Použití rozpočtové skladby vedle účetnictví je specifické pro veřejný sektor z důvodu kladení vyšších požadavků na rozsah a strukturu informačních výstupů. Stále se u ÚSC hovoří o rozpočtovém hospodaření v souvislosti s bankovními účty, u nichž je příjem a výdej finančních prostředků sledován dle rozpočtové skladby.

3.3 Změna systému základních běžných účtů

Větší územní celky jako města, městyse a větší obce vedly účetnictví formou tří bankovních účtů, a to 231 – Základní běžný účet ÚSC, 232 – Vkladový výdajový účet a 235 – Příjmový účet. Menší obce používaly pouze jeden základní běžný účet a ten byl analyticky rozčleněn na základní, příjmový a vkladový výdajový. V důsledku reformy účetnictví bylo toto rozdělení zrušeno a byl stanoven systém, že všechny účty rozpočtového hospodaření mají charakter účtů základního běžného účtu, který je možný použít na všechny finanční operace (příjmové, výdajové a financující).

Účetním jednotkám byla zachována možnost neměnit analytické členění pro přesnější kontrolu použití rozpočtových položek.

3.4 Převod zůstatků účtů podle převodového můstku

Pro zapracování změn stanovených vyhláškou č. 410/2009 Sb. týkající se přechodu zůstatků na účtech z roku 2009 do roku 2010 byl zveřejněn převodový můstek na internetových stránkách Ministerstva financí České republiky.

Na základě převodového můstku došlo v účetnictví ÚSC:

- ke zrušení některých účtů,
- k rozdělení účtů na krátkodobé a dlouhodobé,
- ke změnám náplní účtů.

Zrušeny byly účty, které se týkaly zachycení zvířat do účetnictví, tím bylo stanoveno, že se zvířata nebudou evidovat v rozvaze samostatně. Úplně byla vyjmuta z účetnictví účtová skupina 21 – Vztahy ke státnímu rozpočtu a k rozpočtu územně samosprávných celků, která byla používána při účetních postupech založených na principu toku hotovosti, dále účtová skupina 27 – Návrtné finanční výpomoci, kdy zůstatky této skupiny byly převedeny na účty krátkodobých a dlouhodobých pohledávek. Změnila se náplň účtové třídy 4 – Náklady organizačních složek státu a územních samosprávných celků na účtovou třídu 5 – Náklady, účtová třída 9 – Fondy, výsledek hospodaření, dlouhodobé úvěry a půjčky, rezervy, závěrkové a podrozvahové účty byla nahrazena účtovou třídou 4 – Jmění, fondy, výsledek hospodaření, rezervy, dlouhodobé závazky a pohledávky, závěrečné účty a zvláštní zúčtování. Vznikly nové účty opravných položek k jednotlivým skupinám aktiv (REVOS. PŘIBYLOVÁ, Z. *Pokyny k ukončení roku 2009 a přechod do roku 2010*. Revos-1.cz [online].

Rožďalovice: Revos regionální vzdělávání veřejné správy.[cit. 2012-01-11]. Dostupné z www: <<http://www.revos-l.cz/index.php?obsah=1>>).

V rámci převodového můstku byly účetní jednotky povinny provést rozbor pohledávek, závazků a záloh a rozdělit je na krátkodobé a dlouhodobé (na dobu delší než jeden rok). Dalším velmi významným krokem znamenalo rozdělení pohledávek na vzniklé ze soukromoprávních vztahů a na ty, které se týkají hlavní činnosti. Pohledávky ze soukromoprávních vztahů (nájemné z bytů a nebytových prostor, vodné, stočné, energie, pohledávky z prodeje majetku) začaly být zachycovány na syntetický účet 311 – Odběratelé. Pohledávky z hlavní činnosti (správní a místní poplatky, pohledávky z daní a poplatků z vybraných činností a služeb, sankce, pohledávky z grantů, darů a příspěvků, vratky sociálních dávek) jsou vedeny na syntetickém účtu 315 – Jiné pohledávky z hlavní činnosti. Toto rozdělení má návaznost na tvorbu opravných položek, které jsou tvořeny pouze k účtu 311.

3.5 Změny v oblasti dlouhodobého majetku

U kategorie drobného dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku bylo metodicky doporučeno ihned po převodu zůstatků účtů podle převodového můstku provést jako jeden z prvních účetních případů roku 2010 tzv. „*dooprávkování*“. Tento účetní pojem znamenal zachycení stavu v hodnotě stavu na majetkových účtech 018 – Drobný dlouhodobý nehmotný majetek a 028 – Drobný dlouhodobý hmotný majetek na účet 406 – Oceňovací rozdíly při změně metody oproti účtům 078 – Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku a 088 – Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku. Podstatou tohoto prvního účetního zápisu bylo zajištění kontinuity účtování od roku 2010. Takto byl zaveden okruh pro rovnost účtů 018=078 a 028=088. Došlo tím pádem ke změně účtování pořízení drobného majetku. Při koupi, darování či bezúplatném převodu zařazuje účetní jednotka do majetku a zároveň odpisuje (Jihomoravský kraj. *Materiál JMK k semináři účetnictví státu leden 2010* [online]. Brno: Krajský úřad JMK. [cit. 2012-01-09]. Dostupné z www: <<http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?ID=156690&TypeID=2>>).

V kategorii dlouhodobého majetku vznikla povinnost rozčlenit stavby a pozemky dle účelu využití. Společnosti zajišťující účetní softwary zavedly závazné analytické členění tak, aby údaje vstoupily do výkazu příloha účetní závěrky na základě stanovené závazné struktury.

Označení XX představuje další možné analytické členění dle potřeby účetní jednotky:

1) Struktura evidence budov:

00XX – 01XX	bytové domy a bytové jednotky,
02XX	budovy pro služby obyvatelstvu,
03XX	jiné nebytové domy a nebytové jednotky,
04XX	komunikace a veřejné osvětlení,
05XX	jiné inženýrské sítě,
06XX – 09XX	ostatní stavby (Schneiderová, 2010, s. 113).

2) Struktura evidence pozemků:

00XX – 01XX	stavební pozemky,
02XX	lesní pozemky,
03XX	zahrady, pastviny, louky, rybníky,
04XX	zastavěná plocha,
05XX – 09XX	ostatní pozemky (Schneiderová, 2010, s. 34).

3.6 Nové účetní postupy vyplývající z reformy veřejných financí

S ohledem na nově vymezený legislativní rámec v oblasti účetnictví ÚSC byly předepsány nové metodické postupy. Jedná se zejména o metodu časového rozlišení, účtování o transferech, účtování opravných položek, použití podrozvahové evidence, metoda odpisování dlouhodobého majetku.

3.6.1 Účetní metoda časového rozlišení

S dodržováním zásady aktuálního principu účtování velmi těsně souvisí zavedení nové účetní metody časového rozlišení. Tato účetní metoda je ukotvena ve vyhlášce č. 410/2009 Sb. v § 69 odst. 1) a uvádí, že účetní jednotky zachycují náklady (výdaje) a výnosy (příjmy) podle těchto zásad:

- a) náklady a výnosy se zachycují zásadně do období, s nímž časově a věcně souvisí,
- b) opravy nákladů nebo výnosů minulých účetních období se zachycují na položkách nákladů a výnosů, kterých se týkají,
- c) náhrady vynaložených nákladů minulých účetních období se zachycují do výnosů běžného účetního období,

- d) náklady a výdaje, které se týkají budoucích období, je nutno časově rozlišit ve formě
- nákladů příštích období,
 - výdajů příštích období,
- e) výnosy a příjmy, které se týkají budoucích období, je nutno časově rozlišit ve formě
- výnosů příštích období,
 - příjmů příštích období.

Účtování časového rozlišení naplňuje zásadu nezávislosti účetních období, což znamená, že jsou účetní případy účtovány do období, se kterým časově a věcně souvisí a ne do období, kdy došlo k pohybu peněžních prostředků.

Smyslem rozlišování nákladů a výnosů je:

- zahrnout do účetního období jen ty náklady a výnosy, které do něj skutečně patří, ostatní je třeba přesunout do následujícího účetního období, tzn. z běžného období je vyloučit,
- doplnit do běžného období náklady a výnosy, které sice do něj patří, ale nejsou zatím zaúčtovány,
- dospět k výsledku hospodaření, který se vztahuje k danému účetnímu období.

U metody časového rozlišení je někdy složité identifikovat účetní případy pro použití této metody. Podmínkou pro účtování na účtech časového rozlišení je skutečnost, že je známa:

- přesná výše nákladů, výnosů,
- věcné vymezení – jaký účel má účetní případ,
- období, ke kterému se daná operace vztahuje.

Součástí účetní metody časového rozlišení je účtování o **dohadných položkách**. O dohadných položkách se účtuje v případě pohledávek a závazků ze soukromoprávních vztahů, za ústředními a územními rozpočty a z jiných vztahů, na základě kterých vznikly nároky, ale není známa skutečná výše plnění k okamžiku účetního případu. Zároveň nelze tyto účetní případy zaúčtovat na podrozvahu. Jelikož není známa přesná částka, účtuje se pouze odhadovaná výše.

Přehled účtů časového rozlišení

Účetní případy časového rozlišení jsou zachycovány dle směrné účtové osnovy 2010 na účty skupiny 38 – Přechodné účty aktiv a pasiv. Pravidla použití metody časového rozlišení znázorňuje tabulka č. 4.

Určení dle obsahu účetního případu	Časové rozlišování	Dohadné položky
Podmínka 1 přesná výše nákladů, výnosů	Ano	Ne
Podmínka 2 nákladový, výnosový druh	Ano	Ano
Výdaj dříve než náklad	381 – Náklady příštích období	314 – Poskytnuté zálohy
Náklad dříve než výdaj	383 – Výdaje příštích období	389 – Dohadné účty pasivní
Příjem dříve než výnos	384 – Výnosy příštích období	324 – Přijaté zálohy
Výnos dříve než příjem	385 – Příjmy příštích období	388 – Dohadné účty aktivní

Tabulka 4: Přehled účtů časového rozlišení a pravidla použití

Zdroj: Schneiderová, Nejezchleb, 2010, s. 94

Účetní případy týkající se časového rozlišení se v účetnictví zachycují na účtech skupiny 38. Příklady konkrétních účetních situací:

a) Účet 381 – Náklady příštích období:

- nájemné zaplacené dopředu,
- zaplacení mimořádné leasingové splátky,
- propagační předměty, které se budou využívat v následujícím období,
- dálniční známky k použití v následujícím období,
- pojistné, kdy pojistné období není shodné s běžným,
- předplatné.

b) Účet 383 – Výdaje příštích období:

- vyúčtování pokladny – výdaje hrazené v běžném období, ale proplacené v období následujícím,
- bankovní poplatky za běžné období hrazené v následujícím,
- nájemné placené zpětně,
- cestovné,
- nevyfakturované dodávky.

c) Účet 384 – Výnosy příštích období:

- předplacené nájemné,
- přijaté pojistné, kdy se liší od pojistného období,
- přijaté místní poplatky na příští rok.

d) Účet 385 – Příjmy příštích období:

- soukromé telefonní hovory hrazené v následujícím období,
- úroky, které náleží do příštího období,
- tržby, které souvisí s následujícím období.

e) Účet 388 – Dohadné účty aktivní:

- transfery,
- pohledávka za pojišťovnou, kdy nebyla poskytnuta pojistná náhrada a pojišťovna nepotvrdila ke konci rozvahového dne výši náhrady,
- výnosové úroky, které nebyly zahrnuty do bankovního vyúčtování,
- pohledávka za zaměstnanci, nebyl-li ještě uzavřen spor.

f) Účet 389 – Dohadné účty pasivní:

- nevyfakturované dodávky,
- nákladové úroky, které nebyly zahrnuty do bankovního vyúčtování,
- nevyúčtované spotřeby energií a vodného a stočného,
- cestovné z přelomu roku.

Výjimky z časového rozlišení

Na základě ustanovení vyhlášky č. 410/2009 Sb. § 69 odst. 3 metodu časového rozlišení nepoužije účetní jednotka v případě, pokud náklady na získání informace převýší přínosy plynoucí z této informace a tato informace se nepovažuje za významnou.

S tímto ustanovením úzce souvisí další velmi důležité pravidlo, a to určení významnosti pro časové rozlišení. Každá účetní jednotka má možnost si uvést do svých vnitřních předpisů hladinu významnosti pro účtování časového rozlišení, což představuje peněžní výši, od které bude účtovat metodou časového rozlišení.

3.6.2 Účtování o transferech

K nejrozsáhlejším změnám v rámci reformy veřejných financí došlo na poli účtování o transferech. Vydáním Českého účetního standardu pro některé vybrané účetní jednotky č. 703 Transfery (dále jen ČÚS 703), včetně novely z roku 2011, byly specifikovány nové pojmy a metody účtování u přijatých a poskytnutých transferů.

Podle ČÚS 703 odst. 3.1 a) se transferem rozumí poskytnutí finančních prostředků z veřejných rozpočtů i přijetí prostředků veřejnými rozpočty, včetně prostředků ze zahraničí, zejména v případě státního rozpočtu, rozpočtů územních samospráv a státních fondů.

Transfery jsou tedy zejména:

- dotace,
- granty,
- příspěvky,
- dávky,
- nenávratné finanční výpomoci,
- podpory,
- peněžní dary.

Nově se pohlíží jako na transfer u peněžních darů, které jsou poskytovány nebo přijímány od jiných subjektů, než jsou veřejné rozpočty.

Za transfer se nepovažuje poskytnutí či přijetí peněžních prostředků v rámci dodavatelsko-odběratelských vztahů, daně, poplatky, pokuty, penále, odvody a obdobné platby a také dotace zřizovatele určené na pořízení dlouhodobého majetku své příspěvkové organizaci.

Poskytovatelem transferu dle ČÚS 703 odst. 3.1 b) je subjekt, který poskytuje transfer jeho příjemci na základě svého rozhodnutí nebo dohody s příjemcem. **Příjemcem transferu** dle ČÚS 703 odst. 3.1 c) je subjekt, který přijímá transfer jako konečný příjemce s cílem zejména úhrady závazku nebo pořízení aktiva.

K jednotlivým transferům je nutno přistupovat individuálně na základě uzavřené smlouvy, dotačního dopisu či avíza, kde jsou uvedeny konkrétní podmínky čerpání daného transferu.

Jednou z hlavních podmínek poskytovatele transferu bývá ustanovení vést oddělenou evidenci v účetnictví, která spočívá v použití:

- dalšího analytického členění k syntetickým účtům,
- účelového znaku (číselné označení transferu, který vymezuje poskytovatele transferu, dělí poskytnuté finanční prostředky na investiční nebo neinvestiční a zda byl poskytnut z finančních zdrojů Evropské unie nebo ze státního rozpočtu ČR),
- atributu nástroj (kód programu, ze kterého je transfer poskytnut),
- atributu zdroj (kód značící zdroj financování, zda se jedná o prostředky ze státního rozpočtu nebo z Evropské unie),
- záznamové jednotky (určené pro označování transferů z nebo do jiného okresu nebo kraje),
- ORJ (organizační jednotka pro evidenci rozpočtového kompetenta),
- ORG (organizační třídění určené jako další číselník účetní jednotky).

Využití podrozvahové evidence u přijatých transferů

V případě, kdy poskytovatel nebo příjemce zjistí, že skutečnost je natolik určitá a významná, že zakládá možnost poskytnutí transferu, je nutné zaúčtovat účetní případ na podrozvahové účty. K podrozvahové evidenci slouží syntetické účty 942 - Krátkodobé podmíněné pohledávky ze vztahu k jiným zdrojům, 943 - Dlouhodobé podmíněné pohledávky ze vztahu k jiným zdrojům, 973 – Krátkodobé podmíněné závazky z jiných smluv, 974 – Dlouhodobé podmíněné závazky z jiných smluv a 999 – Vyrovnávací účet k podrozvahovým účtům (ČÚS 703, odst. 4.1, 4.5).

ČÚS 703 vymezuje tyto druhy poskytnutých a přijatých transferů:

- transfer s povinností finančního vypořádání,
- průtokový transfer,
- transfer prostřednictvím čerpacího účtu, tzv. limit o výši.

Transfer s povinností finančního vypořádání

Vyplývá-li z jiného právního předpisu nebo ze smlouvy mezi poskytovatelem a příjemcem povinnost finančního vypořádání, účtuje se o poskytnutí nebo přijetí zálohy na syntetické účty 373 – Poskytnuté zálohy na transfery a 374 – Přijaté zálohy na transfery (ČÚS 703, odst. 5.2.1, 5.3.1).

Průtokový transfer

Průtokovými transfery jsou definovány všechny případy, kdy poskytovatel posílá transfer přes ÚSC třetí osobě a je přímo určen příjemci. O příjemcích nerozhoduje samospráva, ale je rozhodováno v rámci přenesené působnosti.

Tyto transfery nelze považovat za výnosy a zároveň náklady, a znamená to, že nebudou součástí výsledku hospodaření. Dle rozpočtové skladby jsou však zachovány příjmové a výdajové položky. Účtování je shodné u transferů s finančním vypořádáním i bez vypořádání (ČÚS 703, odst. 3.1 d)).

Limit o výši

Účtování transferu prostřednictvím čerpacího účtu, tzv. limit o výši se také považuje za transfer. Dle ČÚS 703 odst. 3.2 se jedná o poskytnutí peněžních prostředků k přímému čerpání na dané bankovní účty, kdy z titulu smluvního ujednání s bankou nebo z titulu podmínek poskytnutí prostředků dochází k uvolnění peněžních prostředků bankou na základě doložení účelu čerpání.

Do roku 2010 se k účtování limitu používal účet 223 – Zvláštní výdajový účet. Od roku 2011 je doporučován pro účtování ÚSC účet 231 – Základní běžný účet územních samosprávných celků s odděleným analytickým členěním.

Zavedením nových účetních metod týkajících se transferů byly do směrné účtové osnovy převodovým můstkem zařazeny nové nákladové a výnosové účty. Od roku 2011 byly účty této účtové skupiny přejmenovány. Tabulka č. 5 uvádí názvy těchto účtů v roce 2010 a úpravou směrné účtové osnovy změněné názvy pro rok 2011.

Účet číslo	Název účtu v roce 2010	Název účtu v roce 2011
572	Náklady na nároky na prostředky rozpočtů územních samosprávných celků	Náklady územních rozpočtů na transfery
573	Náklady na nároky na prostředky státních fondů	Zrušen
574	Náklady na ostatní nároky	Zrušen
672	Výnosy z nároků na prostředky rozpočtů územních samosprávných celků	Výnosy územních rozpočtů z transferů
673	Výnosy z nároků na prostředky státních fondů	Zrušen
674	Výnosy z ostatních nároků	Zrušen

Tabulka 5: Přehled použití nákladových a výnosových účtů u transferů

Zdroj: vlastní

Na základě převodového můstku vznikly další nové účty skupiny 34 – Zúčtování daní, dotací a ostatní zúčtování, které se předepisují při vzniklé pohledávce nebo závazku transferu. Od roku 2011 došlo i v této oblasti ke změnám dle směrné účtové osnovy pro rok 2011 (viz. příloha č. 2), a to v obsahovém vymezení syntetických účtů účtové skupiny 34.

Účet číslo	Název účtu v roce 2010	Název účtu v roce 2011	Obsahové vymezení
346	Pohledávky za státním rozpočtem	Pohledávky za ústředními rozpočty	Pohledávky za státním rozpočtem (ministerstvy), státními fondy, Národním fondem, organizačními složkami státu, Pozemkovým fondem ČR
347	Závazky ke státnímu rozpočtu	Závazky k ústředním rozpočtům	Závazky za státním rozpočtem (ministerstvy), státními fondy, Národním fondem, organizačními složkami státu, Pozemkovým fondem ČR
348	Pohledávky za rozpočtem územních samosprávných celků	Pohledávky za územními rozpočty	Pohledávky za účetními jednotkami jako jsou kraje, města, městyse, obce, jimi zřízené příspěvkové organizace, dobrovolné svazky obcí, regionální rady regionů soudržnosti
349	Závazky k rozpočtům územních samosprávných celků	Závazky k územním rozpočtům	Závazky za účetními jednotkami jako jsou kraje, města, městyse, obce, jimi zřízené příspěvkové organizace, dobrovolné svazky obcí, regionální rady regionů soudržnosti

Tabulka 6: Přehled obsahového vymezení účtů skupiny 34 – Zúčtování daní, dotací a ostatní zúčtování

Zdroj: vlastní

Tabulka č. 6 uvádí informace, které popisují obsahové vymezení účtů závazků a pohledávek používaných při účtování transferů v roce 2010 a 2011.

3.6.3 Účtování o opravných položkách

Od 1. ledna 2010 vznikla ustanovením § 65 vyhlášky č. 410/2009 Sb. povinnost pro vybrané účetní jednotky tvořit opravné položky.

Základní funkcí tvorby opravných položek je podle zákona o účetnictví vyjádření přechodného snížení hodnoty majetku. Opravné položky tedy mají vyjádřit riziko, že došlo ke snížení hodnoty majetku. V následujících období může dojít ke zlepšení situace a opravnou položku bude možno rozpustit nebo bude stávající stav potvrzen a znehodnocení se stane trvalé. Z hlediska účtování jsou opravné položky tvořeny jako náklad proti korekci hodnoty aktiva. Nejedná se tudíž o snížení hodnoty přímo na majetkových účtech, do účetnictví je proveden zápis na účtech opravných položek, které jsou rozpuštěny prostřednictvím zápisu na účtech nákladových (Schneiderová, Nejezchleb, 2010, s. 47).

Tvorba opravných položek k pohledávkám

Smyslem tvoření opravných položek k pohledávkám je krytí rizika potenciálního nezaplacení. Čím déle je pohledávka po splatnosti, zvyšuje se riziko vymáhání, a z tohoto důvodu je nutno tvořit opravné položky. V případě pohledávek jsou opravné položky tvořeny ve výši deset procent za každých ukončených devadesát dnů po splatnosti dané pohledávky. U metody tvorby opravných položek k pohledávkám nelze stanovit hladinu významnosti, tj. výše peněžní hodnoty, od které bude účetní jednotka účtovat o opravných položkách (Schneiderová, Nejezchleb, 2010, s. 49).

Ve vyhlášce č. 410/2009 Sb. v § 23 odst. 2 jsou stanoveny pohledávky, ke kterým se opravné položky neúčtují. Jedná se o tyto nejběžněji používané účty u ÚSC:

- 462 – Poskytnuté návratné finanční výpomoci dlouhodobé,
- 465 – Dlouhodobé poskytnuté zálohy,
- 314 – Krátkodobé poskytnuté zálohy,
- 315 – Jiné pohledávky z vlastní činnosti,
- 316 – Návratné finanční výpomoci,
- 335 – Pohledávky za zaměstnanci,
- 336 – Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění,
- 373 – Poskytnuté zálohy na transfery,

a dále účtů skupiny 34 – Zúčtování daní, dotací a ostatní zúčtování a skupiny 38 – Přechodné účty aktiv a pasiv.

Výše uvedená metoda účtování vedla také k dalším požadavkům na rozšíření softwaru. Zejména u větších obcí a měst, které pracují s velkým objemem pohledávek (nejvíce jich bývá u bytového hospodářství) se jednalo o to, aby účetní programy umožnily nadefinovat na jednu pohledávku více okamžiků splatnosti, což je typické pro sjednávání splátkového kalendáře u nezaplacených pohledávek.

Tvorba opravných položek k majetku

Vybraným účetním jednotkám vznikla vyhláškou č. 410/2009 Sb. ustanovením § 65 odst. 2 povinnost tvořit opravné položky také k majetku, a to v případech, kdy dojde k významnému přechodnému snížení hodnoty majetku. Tuto skutečnost je nutno zaúčtovat bez zbytečného odkladu. Pojem významné u této metody představuje více než deset procent snížení hodnoty daného majetku. Opravné položky jsou tvořeny ve výši přechodného snížení hodnoty tohoto majetku. Opravné položky se nevytvářejí u drobného dlouhodobého majetku a u majetku oceněného reálnou hodnotou nebo ekvivalencí nebo ve výši 1,- Kč.

Ve skutečnosti je tato metoda používána, když vznikne prokazatelné omezení využitelnosti projektové dokumentace k investiční akci, která se pravděpodobně nebude realizovat nebo když je nižší reálná hodnota finančních investic, které nejsou přeceněny na reálnou hodnotu (Schneiderová, Nejezchleb, 2010, s. 58).

3.6.4 Podrozvahová evidence

V oblasti účtování na podrozvahových účtech došlo k zásadnímu obratu v používání. Vyhláškou č. 410/2009 Sb. je definována potřeba evidence na podrozvahových účtech, v § 48 odst. 1 je stanoveno, že v případě skutečností, které jsou předmětem účetnictví, avšak nejsou splněny všechny podmínky pro provedení účetního zápisu v hlavní knize, účetní jednotka uvádí tyto skutečnosti na podrozvahových účtech v souladu s obsahovým vymezením podle § 49 až § 54, pokud náklady na získání informace nepřevýší přínosy plynoucí z této informace nebo se informace nepovažuje za významnou podle § 19 odst. 6 zákona a odst. 2 uvádí, že při posuzování skutečností podle § 25 odst. 2 a 3 zákona účetní jednotka nejdříve posuzuje, zda jsou splněny podmínky pro účtování v knize podrozvahových účtů. V případě, že ano, účtuje o skutečnostech podle § 25 odst. 2 zákona v knize podrozvahových účtů až do okamžiku, kdy nejsou již splněny podmínky pro účtování v knize podrozvahových účtů. Evidence podrozvahových účtů vstupuje do výkazu příloha k účetní závěrce.

Vedení účetnictví na podrozvahových účtech má zejména dva přínosy:

- získávání informací, které nejsou obsaženy v rozvaze, ale jsou nutné pro případné externí uživatele účetní závěrky pro hodnocení finanční situace,
- evidenční přínos, který představuje možnost sledování různých skutečností související s předmětem účetnictví, jedná se o informace, které mají finanční vyjádření, nejsou součástí jiné agendy a mají vztah k vykazovaným hodnotám aktiv, pasiv, výnosů a nákladů (Schneiderová, Nejezchleb, 2010, s. 270).

3.6.5 Odpisování dlouhodobého majetku

Do konce roku 2010 neměly vybrané účetní jednotky povinnost odpisovat dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek, kromě těch, které vedly hospodářskou činnost. Tato povinnost byla stanovena až v rámci účetní reformy. Dle rozfázování mělo dojít k odpisování od 1. 1. 2011, ale z důvodu nepřipravených pravidel a účetních metod, bylo odpisování odloženo o jeden rok. Autoři publikace Účetní reforma a ÚSC 2010 Schneiderová a Nejezchleb (2010, s. 60) uvádějí: „Z hlediska účetních metod se bude jednat pravděpodobně o největší zásah do účetnictví ÚSC.“

Důvody k odepisování majetku je možno charakterizovat ze dvou hledisek:

- „odpisy se kumulují do oprávek, které by měly vyjadřovat postupné opotřebení majetku. Dochází ke korekci pořizovací hodnoty majetku na hodnotu, která vyjadřuje skutečnost, že se nejedná o majetek úplně nový, ale o majetek, který je delší dobu používán. Získáváme přesnější informaci o hodnotě majetku vykazovaného v rozvaze,*
- odpisy jsou nákladovou položkou umožňující vyjádřit, jaké zdroje by měly být vytvářeny k zajištění reprodukce majetku. Situace, kdy účetní jednotka není schopna svými výnosy krýt odpisy majetku, znamená, že upřednostňujeme běžnou spotřebu před dlouhodobějšími investicemi a nevytváříme zdroje k možné obnově majetku. V tomto smyslu se odpisy stávají důležitou kalkulační veličinou“*(Schneiderová, Nejezchleb, 2010, s. 60).

Druhy majetku, které nejsou předmětem odpisování:

- pozemky,
- umělecká díla, která nejsou součástí stavby,
- sbírky muzejní povahy,

- nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek,
- technické zhodnocení, které není uvedeno do užívání,
- finanční majetek,
- zásoby,
- pohledávky,
- majetek v pronájmu nebo ve výpůjčce.

Ve finančním zpravodaji č. 5/2011 byl vydán Český účetní standard pro některé vybrané účetní jednotky č. 708 Odpisování dlouhodobého majetku (dále jen ČÚS 708).

ČÚS 708 vytváří základní postupy pro určení výše odpisů, účetní postupy pro odpisy a oprávký a postupy pro zaúčtování oprávek k dlouhodobému majetku k datu 31. 12. 2011 a v odst. 3 vymezuje nové pojmy týkající se odpisování dlouhodobého majetku.

Na základě ČÚS 708 odst. 3.1 se rozumí:

- a) **kategorizací dlouhodobého majetku** přiřazení předpokládané doby používání podle přílohy č. 1 ČÚS č. 708,
- b) **nově pořízeným použitým dlouhodobým majetkem** takový dlouhodobý majetek, který je pořízen již jako užívaný a nachází se ve stavu, který odpovídá opotřebením minimálně z jedné třetiny celkové předpokládané doby používání nebo z jedné třetiny celkového předpokládaného výkonu za dobu životnosti,
- c) **nově pořízeným dlouhodobým majetkem** takový majetek, který nesplňuje podmínky uvedené v písm. b),
- d) **komponentou určená část majetku** nebo souboru majetku, u které je výše ocenění významná v poměru k výši ocenění celého majetku nebo souboru majetku a jejíž předpokládaná doba používání se významně liší od předpokládané doby používání celého majetku nebo souboru majetku,
- e) **transferovým podílem** podíl přijatého investičního transferu k pořizovací ceně tohoto majetku; v případě technického zhodnocení dlouhodobého majetku, který je odpisován, se k okamžiku zařazení tohoto technického zhodnocení do užívání nově stanoví transferový podíl jako podíl dosud časově nerozlišené výše přijatého investičního transferu na pořízení příslušného dlouhodobého majetku i na jeho technické zhodnocení, k pořizovací ceně zvýšené o technické zhodnocení a snížené

o výši oprávek a opravných položek k tomuto majetku k okamžiku zařazení tohoto technického zhodnocení do užívání.

Účetní metoda odpisování dlouhodobého majetku se řídí obecnými pravidly uvedenými v ČÚS 708 odst. 4. Jedná se o pravidlo odpisování majetku z výše ocenění v účetnictví, odpisování je zahájeno prvním dnem měsíce, který následuje po měsíci, ve kterém byl majetek pořízen, dále že v podílovém vlastnictví odpisuje každý spoluvlastník podle podílu, zaúčtování odpisů musí být provedeno nejpozději k rozvahovému dni (31. 12.), je nutné sestavit odpisový plán.

Každá účetní jednotka měla při zavádění nové účetní metody odpisování dlouhodobého majetku možnost výběru dle vlastního rozhodnutí jednoho ze způsobů odpisování uvedené ČÚS 708 v odst. 5:

- zjednodušený,
- rovnoměrný,
- výkonový,
- komponentní.

Nejdůležitější, ale jednorázový krok přinesl ČÚS 708 v odst. 7, kde je stanoven postup při změně metody k 31. 12. 2011 příkazující účetním jednotkám, které nepoužívaly metodu odpisování před účinností ČÚS 708, povinnost provést dopočet oprávek za období užívání majetku účetní jednotkou, a to zápisem MádÁti 406 – Oceňovací rozdíly při změně metody se souvztažným zápisem na stranu Dal účtu skupiny 07 – Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku, účtové skupiny 08 – Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku. Proúčtování odpisů na účtu 551 – Odpisy dlouhodobého majetku bylo zahájeno až od 1. 1. 2012.

3.7 Změny v oblasti výkaznictví

Zásadní změnou na poli výkaznictví bylo rozšíření účetní závěrky o výkazy Přehled o peněžních tocích a Přehled o změnách vlastního kapitálu. Z důvodu nízké vypovídající schopnosti došlo vydáním vyhlášky č. 410/2009 Sb. k obměně struktury výkazů: rozvaha, výkaz zisku a ztráty a příloha účetní závěrky.

Rozvaha

Ustanovení vyhlášky č. 410/2009 Sb. § 4 odstavce 2, 3, 4 a 5 rozšiřují část výkazu aktiva ze dvou na čtyři sloupce, a to tak, že první sloupec aktiv (BRUTTO) uvádí stav k okamžiku sestavení účetní závěrky neupravený o výši oprávek a opravných položek, druhý sloupec (KOREKCE) informuje o výši oprávek a opravných položek, třetí sloupec (NETTO) uvádí stav upravený o oprávký a opravné položky, čtvrtý sloupec představuje stav k rozvahovému dni bezprostředně předcházejícího účetního období (dále jen minulé období) upravený o výši oprávek a opravných položek.

Část výkazu pasiva obsahuje dle vyhlášky č. 410/2009 Sb. § 4 odstavce 6 a 7 dva sloupce, kdy první sloupec uvádí stav k okamžiku sestavení účetní závěrky, druhý sloupec uvádí stav k rozvahovému dni minulého období.

Výkaz zisku a ztráty

Ve výkazu jsou uspořádány položky nákladů, výnosů a výsledků hospodaření před zdaněním a po zdanění k okamžiku sestavení účetní závěrky na základě vyhlášky č. 410/2009 Sb. § 5 odst. 2, a to:

- a) běžné období ve dvou sloupcích
 - za hlavní činnost,
 - za hospodářskou činnost,
- b) minulé období ve dvou sloupcích
 - za hlavní činnost,
 - za hospodářskou činnost.

Základní kontrolní vazba účetnictví spočívá v rovnosti výsledku hospodaření po zdanění ve výkazu zisku a ztráty a v rozvaze na účtu 493 – Výsledek hospodaření běžného účetního období.

Přehled o peněžních tocích

Přehled o změnách vlastního kapitálu

Oba uvedené výkazy má povinnost sestavit VÚJ, jakmile k rozvahovému dni a za bezprostředně předcházející účetní období splní obě tato kritéria:

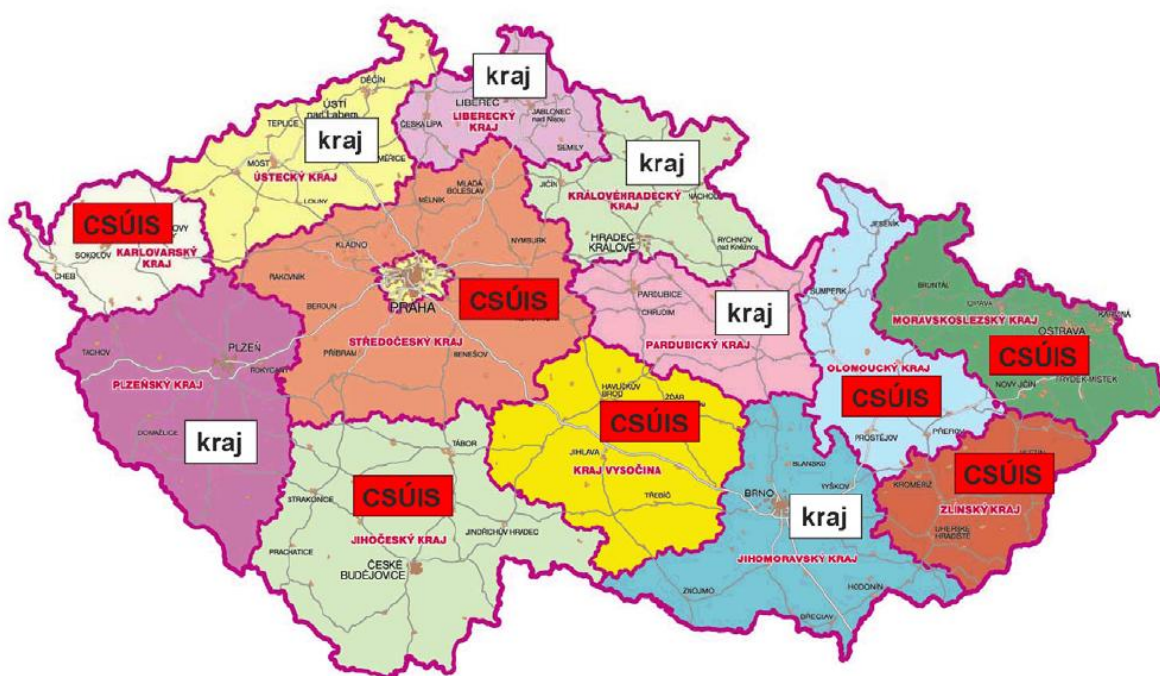
- a) její aktiva převýší částku 40 000 000 Kč,
- b) roční úhrn čistého obratu je vyšší než 80 000 000 Kč.

Příloha účetní závěrky

Výkaz příloha účetní závěrky je určen jako doplňující zdroj informací účastníkům účetní závěrky, které nejsou uvedeny v rozvaze, skládá se z textových a číselných částí. Uváděné komentáře informují o tom, zda účetní jednotka nepřetržitě pokračuje ve své činnosti, jakým způsobem účtuje o zásobách, zda používá některé specifické způsoby účtování, zda má ve své evidenci kulturní památky nebo sbírky muzejní povahy, jestli účetní jednotka hospodaří s lesními porosty. Číselné části obsahují informace z oblasti podrozvahové evidence, úvěrů, návratných finančních výpomocí, zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění, z oblasti analytického členění staveb a pozemků.

3.8 Přenos účetních záznamů

Územní samosprávné celky dostaly technickou vyhláškou povinnost předávat účetní záznamy ve formě finančních výkazů do státní pokladny. Jednotlivé krajské úřady si zvolily způsob, jakým budou subjekty v rámci kraje předávat data do CSÚIS. V některých krajích bylo rozhodnuto, že budou účetní jednotky zasílat data samy, v některých krajích prostřednictvím krajského úřadu.

Obrázek 4: Aktuální přehled způsobů zaslání dat podle krajů

Zdroj: ALIS, spol. s r. o. *Předávání dat do CSÚIS dle krajů*. Alis.cz [online]. ©2010 [cit. 2012-03-01].

Dostupné z [www:<http://www.alis.cz/keo/download/dokumenty/PredavaniDatCSUIS_dleKraju.pdf>](http://www.alis.cz/keo/download/dokumenty/PredavaniDatCSUIS_dleKraju.pdf)

Uvedená mapa zobrazuje název kraje a k němu příslušné označení kraj nebo CSÚIS. Zápis KRAJ znamená, že přenos účetních záznamů do státní pokladny je prováděn prostřednictvím místního krajského úřadu, označení CSÚIS znamená, že si výstupy účetních výkazů zajišťuje VÚJ sama.

Každá VÚJ má zákonnou povinnost pravidelně každý měsíc vystupovat formou výkazu FIN 2-12 M ve státní pokladně. Ostatní účetní výkazy – rozvaha, výkaz zisku a ztráty, příloha účetní závěrky, je nutno předávat čtvrtletně, přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu pouze k roční účetní závěrce. Upřesňující termíny pro přenos jednotlivých výkazů do státní pokladny od roku 2010 jsou uvedeny v Přehledu termínů předávání účetních výkazů v roce 2010 a 2011 (viz příloha č. 3).

Změny způsobů zaokrouhlování dat ve výkazech

Pro výkaz FIN 2-12 M bylo v roce 2010 stanoveno zaokrouhlování údajů při tvorbě výkazů tak, že vstupní údaje výkazů se předkládají do CSÚIS v jednotkách české měny v tisících Kč, na dvě desetinná místa, u ostatních účetních výkazů byl výstup do státní pokladny v tisících Kč. Od roku 2011 bylo toto ustanovení změněno u všech typů výstupů na sestavování a vykazování účetní závěrky v korunách, s přesností na dvě desetinná místa.

3.9 Úprava vnitřních směrnic účetní jednotky

Klíčové změny účetních metod a postupů bylo nutné zapracovat do vnitřních směrnic VÚJ. Oblast úpravy směrnice o časovém rozlišení specifikuje položky, které nejsou předmětem časového rozlišení, s jakou přesností bude časové rozlišení prováděno, zda bude aplikováno v průběhu roku, problematiku významnosti – od jaké výše hodnoty bude VÚJ účtovat o časovém rozlišení, směrnice k tvorbě opravných položek stanoví frekvence tvorby a druhy opravných položky, které budou vytvářeny, směrnice k podrozvahovým účtům stanoví pravidlo, zda bude účtováno obrátově nebo kompenzačně, vymezuje zásady podrozvahové evidence.

Obdobným způsobem bylo třeba upravit i další vnitřní směrnice účetní jednotky, například o nakládání s majetkem, vymezující použití jednotlivých účtů zejména v oblasti pohledávek a závazků, výnosů a nákladů, o hospodářské činnosti účetní jednotky.

Účetní reforma veřejných financí vnesla na ekonomické úseky územních samosprávných celků rozsáhlé změny, jako je zavedení nových metod účtování, nových účetních postupů, nutnost vytvoření nových vnitřních směrnic, rozšíření softwarového vybavení, nových činností jako je práce s daty v systému CSÚIS. Výčet popsaných změn má velký dopad na poli výchovy a vzdělávání dospělých jako součást zabezpečení personálního zajištění reformy, kdy odpovědní zaměstnanci ÚSC mají průběžnou povinnost obstarat si platné předpisy a s nimi pracovat a primárně se vzdělávat k uvedeným okruhům reformy účetnictví veřejných financí.

4 ZABEZPEČENÍ REFORMY ÚČETNICTVÍ V OBLASTI VÝCHOVY A VZDĚLÁVÁNÍ

Vývoj ve společnosti jako je nástup nových informačních a komunikačních technologií, ekonomické změny, mezi které se řadí také reforma veřejných financí v oblasti účetnictví, změny na trhu práce představuje společenské změny, technický a vědecký pokrok, na které je třeba v současné době pružně reagovat. Je to také důvod, proč je nutné se vzdělávat po celý život, proč nestačí znalosti získané ve školských institucích během formálního vzdělávání. Celoživotní vzdělávání je nezbytné pro každého člověka, pro jeho osobnostní rozvoj a také pro jeho přípravu na měnící se podmínky ve společnosti, kdy tím tak zvyšuje tak své šance na trhu práce.

4.1 Celoživotní vzdělávání, výchova a vzdělávání dospělých

Celoživotní vzdělávání je v podstatě cesta, která zajišťuje přístup k nejnovějším informacím a znalostem, je klíčem k pochopení probíhajících a stále se měnících změn ve společnosti. Požadavek celoživotního trvalého doplňování a rozšiřování znalostí vyplývá z rychlého tempa vzniku nových a zastarávání dřívějších poznatků. Je také základním předpokladem pro odbornou úroveň výkonu pracovníků a jejich profesní růst. Jednou z nejvýznamnějších složek celoživotního vzdělávání je vzdělávání dospělých.

Studiem výchovy a vzdělávání dospělých se zabývá vědní disciplína andragogika. Tato disciplína vymezuje pojem **výchova** jako proces utváření osobnosti, působící především na city a vůli a vytvářející charakter, **vzdělávání** jako proces dotváření osobnosti prostřednictvím přenášení informací, dovedností, návyků, kultury, vytváří vzdělanost, pojem **dospělý**, to je jedinec, který dosáhl biologické, psychické a zejména sociálně-ekonomické zralosti (Bednaříková, 2008, s. 10).

„Celoživotní učení je pojem vyjadřující ideu J. A. Komenského vzdělávání „od kolébky po hrob“, přičemž všechny možnosti učení ať již v tradičních vzdělávacích institucích v rámci vzdělávacího systému, či mimo ně, jsou chápány jako jediný propojený celek, který dovoluje rozmanité a četné přechody mezi vzděláváním a zaměstnáváním a který umožňuje získávat srovnatelné kvalifikace a kompetence různými cestami a kdykoliv během života“ (Barták, 2007, s. 139)

Podle Plamínka (2010, s. 18) lidé zvyšují svůj potenciál dvěma procesy, a to učením a vzděláváním. Učením vysvětluje jakékoliv osvojování nového, kdy se člověk učí vzorce chování a potenciál k výkonu v průběhu života. Vzdělávání popisuje jako organizované učení, tedy záměrné osvojování si nového, spojené s nějakými tematickými cíli a formálními pravidly. Bývá primárně zaměřeno na přímou kultivaci znalostí a dovedností.

Vzdělávání dospělých obecně zahrnuje různé vzdělávací aktivity uskutečňované ve formě školního vzdělávání dospělých, dalšího vzdělávání a vzdělávání seniorů. Jedná se o vzdělávání osob, které ukončily školní přípravu na své budoucí povolání a vstoupily na trh práce. Vzdělávací aktivity mohou být institucionálně organizované nebo realizované sebevzděláváním. Zahrnují takové činnosti, které nahrazují, doplňují, rozšiřují, obohacují dosud získané vzdělání.

Vzdělávání dospělých obsahuje:

- školní vzdělávání,
- další profesní vzdělávání,
- občanské vzdělávání,
- zájmové vzdělávání.

Vzdělávání dospělých je velmi důležitým prvkem celoživotního vzdělávání, které je realizováno prostřednictvím vzdělávání formálního, neformálního a informálního.

Formální vzdělávání probíhá ve vzdělávacích institucích, v nichž je dosažen určitý stupeň vzdělání. Součástí systému formálního vzdělávání je základní školství, střední, odborné a vysoké školství.

Neformální vzdělávání představuje soubor vzdělávacích činností z oblasti zájmové a kulturní, firemní vzdělávání, komunální vzdělávání. Je zaměřeno na určité skupiny populace. Nedílnou součástí neformálního vzdělávání je další profesní vzdělávání, jež souvisí s povoláním a požadavky na jeho výkon. Cílem je udržovat soulad mezi nároky na výkon určité profese a kvalifikací jedince.

Může mít charakter:

- kvalifikačního vzdělávání – zvyšování, prohlubování, inovace kvalifikace, specializace, zaškolení,
- rekvalifikačního vzdělávání – obnovovací, zaměstnanecká, nesespecifická rekvalifikace,
- normativních školení, kurzů – k bezpečnosti práce, odborná způsobilost.

Informální vzdělávání je neorganizované vzdělávání jako získávání poznatků, dovedností, zkušeností z každodenního života formou komunikace v rámci rodiny, pracovní skupiny, zájmové skupiny, při cestování, kulturních aktivitách apod. (Bednaříková, 2008, s. 55, 56, 58).

Barták (2007, s. 11) uvádí, že vzdělávání je plánovitá činnost, která má jednotlivci nebo skupině vzdělávaných pomoci dosáhnout požadované způsobilosti, naučit se dělat správné věci správně a využívat osvojených znalostí a dovedností v praxi. Rozvoj je komplexem aktivit zaměřených na zvyšování osobního potenciálu jedince. Měl by představovat trvalý proces probíhající po celý aktivní život člověka zahrnující průběžné vzdělávání, růst a změny.

Dále Barták (2007, s. 17, 141) specifikuje cíle ve vzdělávacím procesu jako determinující proměnné, tzn. takové, které vyjadřují, co je třeba naučit účastníky, jaké vědomosti, dovednosti či návyky, by si měli osvojit a na jaké úrovni. Funkce vzdělávání dospělých vyjadřují vztah mezi potřebami a zájmy vzdělávání dospělých. Mezi cílové funkce patří funkce humanizační, integrační a odborně-kvalifikační a funkce zaměřené na rozvoj sociálních dovedností - komunikační a sociálně-adaptační.

V rámci mimoškolního učení nastínil Plamínek (2010, s. 40) šest základních organizačních forem při vzdělávání dospělých:

- **školení,**
- **trénink,**
- **konzultace,**
- **koučování,**
- **učení z výkonu učitele,**
- **učení z vlastního výkonu.**

Školení a tréninky jsou změny vzdělávání založené na obecných výkladech a modelech reality, rozdělují se dvou větví. První je zaměřena na předávání teoretických znalostí (školení, kurz, přednáška). Druhá možnost je vedena na získávání praktických dovedností, jedná se o nácvik určitých postupů, kdy takto vyškolený pracovník má možnost využívat modelových situací z kurzu při výkonu profese. Obě popsané organizační formy vzdělávání bývají kombinovány a jsou nejrozsáhleji využívány při získávání nových informací v rámci účetní reformy. Součástí kurzů a školení jsou praktické části, které se

skládají z připravených dotazů, je k nim vymezena účetní metoda a tuto je možno dále použít v praxi.

Konzultace a koučování zahrnuje stejné dvě větve jako školení a tréninky, zabývá se reálnými situacemi, připravuje skutečný postup, ale ještě se neprovádí. Úkolem těchto dvou organizačních forem vzdělávání je naučit dospělého přemýšlet a hledat aktivně řešení pro vzniklé problémové situace. Výše uvedených organizačních forem vzdělávání dospělých je plně využito při poskytování metodické podpory obcím, například ze strany pracovníků krajského úřadu.

Učení z výkonu učitele představuje v podstatě demonstraci, kdy vzdělávaný přihlíží výkonu učitele, učení z vlastního výkonu je takové, když učitel přihlíží výkonu vzdělávaného. Oba způsoby se řadí mezi velmi účinné, a to proto, že řeší skutečné situace, v oblasti vzdělávání v rámci účetní reformy téměř nevyužito.

Dalšími formami vzdělávání dospělých ve veřejné správě mohou být:

- **prezenční forma studia**
- **distanční forma studia**
- **kombinované forma studia**

Vzdělávací akce realizované prezenční formou se obvykle konají jako jednodenní nebo vícedenní kurzy, jedná se například o přípravy k ověření zvláštní odborné způsobilosti zkouškou. Prezenční forma studia bývá realizována v pracovních dnech, v sobotu a v neděli se výuka nekoná.

Distanční forma výuky se realizuje prostřednictvím e-learningových kurzů. Tato forma výuky je určena takovým účastníkům, kteří si potřebují organizovat sami svůj časový rozvrh studia a věnovat se mu v době pro ně nejvhodnější. Takto zpracované internetové kurzy vychází vstříc požadavkům vzdělávaných a nabízí jim možnost vzdělávat se moderní formou výuky. Kurzy realizované distanční formou jsou vystavěny na principu studijních modulů. Každý účastník této formy má zároveň také možnost kdykoli oslovit tutora a požádat ho o konzultaci.

Kombinovaná forma efektivně kombinuje tradiční školení se vzděláváním prostřednictvím elektronických médií. Přebírá tedy výhody klasické prezenční výuky a e-learningu (Institut pro veřejnou správu Praha. *Formy studia*. Institutpraha.cz [online]. ©2012 [cit. 2012-03-01]. Dostupné z [www:<http://www.institutpraha.cz/vzdelavani/formy-studia>](http://www.institutpraha.cz/vzdelavani/formy-studia)).

Učením a vzděláváním se rozšiřuje potenciál člověka, vznikají nebo se rozvíjejí lidské zdroje. Lidské zdroje nejsou lidé, ale právě ten potenciál, který lidé mají a který mohou využívat k vykonávání práce. Lidé jsou nositeli lidských zdrojů. Jsou také správci svých vlastních zdrojů a mohou je za určitých podmínek nabízet svému okolí – například firmám.

O lidském kapitálu hovoří Barták (2007, s. 142) tak, že je tvořen pracovníky a sumou jejich znalostí, schopností, dovedností, přístupem k práci, motivací a energetizací. Představuje intelektuální, emoční a akční potenciál, který pracovníci zároveň se svou vynaloženou energií a svým časem propůjčují firmě. Pracovníci jsou tedy investory, kteří nabízejí možnost uplatnění svého potenciálu ve firmě.

4.2 Firemní vzdělávání

Nedílnou součástí neformálního vzdělávání dospělých je firemní vzdělávání. Je to vzdělávací proces organizovaný firmou. Zahrnuje vzdělávání zaměstnanců ve firmě, jejich povinné a kvalifikační vzdělávání, dále jejich zvyšování, získávání, prohlubování kvalifikace, zahrnuje rozvoj jejich kompetencí. Firemní vzdělávání chápeme jako část systému formování pracovních schopností člověka.

Může probíhat jako vnitropodnikové vzdělávání, které je organizováno na pracovišti nebo ve vlastním vzdělávacím zařízení, nebo jako externí vzdělávání, které probíhá mimo firmu jako vzdělávání na objednávku ve specializovaném zařízení nebo škole.

Profesní vzdělávání obsahuje veškerou přípravu na povolání, školskou i ostatní formy vzdělávání dospělých spojené obsahově s výkonem povolání. Další profesní vzdělávání je součástí vzdělávání dospělých, jedná se o jakékoliv vzdělávání zaměstnanců v průběhu jejich pracovního života. Podstatou je vytváření a udržování optimálního souladu mezi subjektivní a objektivní kvalifikací. Subjektivní kvalifikací je myšlen soubor schopností, dovedností, zkušeností, postojů, které je možné využít pro výkon určité profese. Objektivní kvalifikace představuje kvalifikovanost práce, což jsou požadavky na kvalifikaci pracovníka, které vyplývají z náročnosti a odbornosti dané profese (Bartoňková, 2010, s. 11, 16).

Vzdělávání dospělých v organizacích podle Bartáka (2007, s. 17) zahrnuje:

- a) zlepšování pracovního výkonu,
- b) uplatnění zákonů, pravidel, postupů,
- c) rozvoj potenciálu včetně kariérního rozvoje a přípravy lidí na zvládnutí budoucích problémů,
- d) iniciování a zvládnutí změn,

- e) řízení vztahů – týmová práce,
- f) odborné dovednosti směřující k získání či prohlubování příslušné kvalifikace.

System formování pracovních schopností člověka obvykle rozlišuje tři oblasti:

- a) vzdělání – sem spadají zejména základní znalosti a dovednosti zajištěné školským (formálním) způsobem,
- b) kvalifikace – odborná profesní příprava na povolání, doškolování, přeškolování,
- c) rozvoje – další vzdělávání, rozšiřování kvalifikace, je více zaměřena na kariéru pracovníka než na vykonávanou práci (Bartoňková, 2010, s. 17).

Cílem každé organizace je snaha udržet se v prostředí, ve kterém funguje. Dění ve firmě je ovlivňováno vnitřním a vnějším prostředím. Do vnitřního prostředí spadají veškeré interní procesy, tj. podmínky a prostředky jejího fungování, což v oblasti vzdělávání představuje existenci firemní politiky, firemní strategie, strategie řízení lidských zdrojů a vzdělávání zaměstnanců (koncepce, systém, plán vzdělávání) a vytvoření organizačních předpokladů vzdělávání.

Bartoňková (2010, s. 23 - 25) člení vnější prostředí firemního vzdělávání na tyto základní části:

- sociální – demografické změny probíhající pomalým tempem, ale mohou mít dopad na činnost personálních oddělení,
- technologické – změny v technologiích firmy,
- ekonomické – zahrnuje výdaje na vzdělávání v organizaci,
- legislativní – firemní vzdělávání je primárně upraveno zákoníkem práce, poměrně velká oblast vzdělávání zaměstnanců je legislativně upravena, týká se zejména cílových skupin, jako jsou například pedagogičtí pracovníci, lékaři, pracovníci veřejné a státní správy.

4.3 Vzdělávání ve veřejné správě

Posláním dalšího profesního vzdělávání ve veřejné správě je rozvoj znalostí a dovedností související s výkonem veřejné správy, který se neobejde bez odborně vyspělých a kvalifikovaných úředníků. Komplexní systém vzdělávání úředníků podrobně upravuje zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků, vyhláška č. 511/2002 Sb., o uznání rovnocennosti vzdělání úředníků územních samosprávných celků

a č. 512/2002 Sb., o odborné způsobilosti úředníků územních samosprávných celků. ÚSC jsou povinny zajišťovat prohlubování kvalifikace podle plánu vzdělávání, který obsahuje časový rozvrh kvalifikace ve výši osmnácti pracovních dnů po dobu tří let (Poradce s. r. o. JOUZA, L. *Vzdělávání úředníků ve veřejné správě*. I-poradce.cz [online]. ©2012 [cit. 2012-01-15]. Dostupné z [www:<http://www.i-poradce.cz/SubPages/OtvorDokument/Clanok.aspx?idclanok=89227>](http://www.i-poradce.cz/SubPages/OtvorDokument/Clanok.aspx?idclanok=89227)).

Vzdělávání ve veřejné správě má čtyři hlavní pilíře:

- vstupní vzdělávání,
- průběžné vzdělávání,
- zvláštní odborná způsobilost,
- vzdělávání vedoucích úředníků a vedoucích úřadů.

Náplní **vstupního vzdělávání** je získat znalosti základů veřejné správy (její organizace), základů veřejného práva, veřejných financí, práv a povinností etiky úředníka, v neposlední řadě také základy užívání informačních technologií jako je práce v programu Word, Excel, Spisová služba. Účelem průběžného vzdělávání je zaručit aktualizaci znalostí úředníka, zejména v současné době, kdy probíhá reforma veřejné správy. Zvýšená potřeba úřadů klade nároky na prohlubování a rozšiřování znalostí a dovedností jejich zaměstnanců. Průběžné vzdělávání se uskutečňuje formou kurzů a úředník je povinen se jich zúčastnit.

Zvláštní odborná způsobilost je souhrn znalostí a dovedností nezbytných pro výkon činností stanovených právním předpisem. Obecná část zahrnuje činnost a organizaci veřejné správy, znalosti ze zákona o obcích, zákona o krajích, znalosti o správním řízení. Zvláštní část je zaměřena na znalosti působnosti orgánů ÚSC vztahující se k činnosti veřejné správy a schopnost jejich aplikace. Jako jediná je tento okruh vzdělávání zakončen zkouškou, absolvent obdrží osvědčení o odborné způsobilosti.

Vzdělávání vedoucích úředníků a vedoucích úřadů je zaměřeno na znalosti a dovednosti v oblasti řízení úředníků a na přehled o činnostech vykonávaných podřízenými úředníky.

Pro ÚSC zajišťují výše uvedená školení prostřednictvím akreditovaných vzdělávacích institucí, pokud sám nemá v rámci organizační struktury akreditovaný vzdělávací útvar.

4.4 Vzdělávání v rámci reformy účetnictví veřejných financí

Již v průběhu roku 2009 vznikla pro pracovníky ÚSC na ekonomických úsecích potřeba vzdělávání z důvodu zahájení reformy účetnictví veřejných financí. Byla uspořádána

řada školení a seminářů, která seznamovala se zaváděním jednotlivých fází reformy, s nastávajícími změnami na úrovni účetních metod a postupů, změnami ve výstupech účetních dat. Každým rokem je zásadní pro pracovníky zpracovávající účetnictví účastnit se těchto vzdělávacích aktivit, které jsou také zahrnovány do vzdělávacího plánu v rámci povinného průběžného vzdělávání úředníků.

V první fázi rozbíhající se reformy se konaly semináře k převodovému můstku, k zaváděným změnám účetnictví od roku 2010, pracovníci krajských úřadů zpracovávající účetnictví obcí byli povinni absolvovat školení na práci v Integrovaném informačním systému státní pokladny konané přímo na Ministerstvu financí v Praze, pracovníci zasílající účetní záznamy byli proškoleni na novém softwarovém vybavení WinPET, které umožňuje registraci do CSÚIS, převádí účetní data do požadovaného formátu pro výstup účetních záznamů do státní pokladny a provádí samotný výstup těchto dat na krajské úřady a do CSÚIS.

Další relevantní informace bylo možno získat prostřednictvím Institutu certifikace účetních, jehož si určilo Ministerstvo financí jako svého významného partnera. Institut certifikace účetních byl pověřen zabezpečením rozsáhlého cyklu vzdělávacích akcí, které měly podpořit rychlou implementaci změn v účetnictví do praxe dotčených subjektů. V průběhu prvního pololetí roku 2010 se uskutečnily tři etapy tematicky navazujících jednodenních kurzů a seminářů. První etapa seznámila účastníky s cíli a obsahem reformy účetnictví státu, s podstatou změn, právními normami upravující reformu účetnictví státu, novými účetními metodami, nově aplikovanými účty, přechodem na nový systém účetnictví včetně nové směrné účtové osnovy, převodového můstku, struktury výkazů. V rámci druhé etapy byli účastníci seznámeni s výkladem praktické aplikace typových účetních případů s důrazem na účtování o transferech, o časovém rozlišení nákladů a výnosů, s oceňováním reálnou hodnotou, účtováním fondů, účtováním opravných položek a rezerv, účtováním v systému podrozvahových účtů. Třetí etapa školení obsahovala informace o výkaznictví, o sestavení účetní závěrky (řádné i mimořádné) a související účetní operace, o sestavení výkazu přehled o finančních tocích, o struktuře a obsahu výkazu příloha k účetní závěrce a v neposlední řadě také se systémem přenosu dat do CSÚIS. Semináře probíhaly podle uvedených etap ve všech regionech České republiky, prioritně v krajských městech a regionálních centrech.

PRAKTICKÁ ČÁST

V teoretické části diplomové práce jsou definovány základní teoretické pojmy týkající se veřejné správy, jsou popsány důvody vzniku účetní reformy veřejných financí v České republice, vysvětleny systémové změny v účetnictví obcí a krajů a nové účetní metody a postupy, ke kterým došlo ve veřejném sektoru v rámci účetní reformy veřejných financí.

V praktické části jsou zjišťovány informace dotazníkovým šetřením a formou statistického testu významnosti k dosažení cíle diplomové práce. V této kapitole je charakterizován výzkumný cíl, metody výzkumu, způsob sběru dat, formulovány hypotézy k ověření souvislostí sledovaných jevů, dále popsána příprava, realizace, vyhodnocení a shrnutí výsledků výzkumného šetření.

5 VÝZKUMNÝ CÍL

V důsledku reformy veřejných financí se z ekonomických pracovníků ÚSC stávají odborníci, kteří mají na starost efektivní hospodaření s obecním majetkem. Pro jejich profesionální práci, která představuje aplikaci nových povinností dané zákonem v rámci výkaznictví, jejich rozhodování o použití nově zavedených účetních metod, v neposlední řadě také ovládání nových softwarových programů, vznikla potřeba hledat nové zdroje informací, a to zejména formou školení a seminářů a využitím spolupráce s pracovníky vyšších územních celků zastávající funkci zaměřenou na metodickou podporu pro obce v oblasti rozpočtu a účetnictví. Tímto je umožněno získat odborné znalosti a dovednosti nezbytné k zabezpečení jednotlivých fází reformy, které jsou do praxe zaváděny postupně.

Cílem výzkumného šetření diplomové práce je analyzovat dopad účetní reformy na územní samosprávné celky, která zavádí nový pohled na účetnictví ve veřejné sféře – účetnictví státu. Aplikací nových účetních metod je zajištěna propojenost účetních jednotek do jednoho celku. Jedná se o razantní změny při řešení povinností v oblasti účetnictví veřejných financí, čímž narostla potřeba doplnit si kvalifikaci, a to zejména absolvováním vzdělávacích akcí zaměřených na již výše uvedenou problematiku.

5.1 Cílová skupina

V rámci výzkumného šetření bylo dotazníkem osloveno 105 pracovníků obecních úřadů v Olomouckém kraji, kteří vykonávají funkci účetní, a to z důvodu, že je diplomová práce zaměřena na to, jak aplikace změn v rámci reformy účetnictví veřejných financí ovlivnila jejich výkon na pozici účetní. Pro účely diplomové práce se jedná o obce okresu Přerov, Olomouc a Prostějov.

5.2 Metody výzkumu

K získání potřebných informací bylo použito dotazníkové šetření. Podle Jandourka (2003, s. 210) je dotazník klasickým nástrojem zkoumání a používá se především při kvantitativně orientovaném výzkumu. Dotazník je v podstatě formulář určený respondentovi obsahující otázky a varianty odpovědí. Skládá se ze série otázek, jejichž cílem je získat názory a fakta od respondentů. Je velmi rozšířeným nástrojem pro sběr dat pro různé typy průzkumů, protože umožňuje rychlé zpracování dat. Použití metody dotazníkového šetření je neefektivnější v prostředí, které je výzkumníkovi dobře známé. To je považováno za výhodu pro výzkumníka pracujícího na krajském úřadě na oddělení účetnictví na pozici, která je zaměřena na oblast metodické podpory obcím. Další výhodou je velmi dobře fungující komunikace prostřednictvím telefonického a elektronického styku při řešení aktuálních problémů na úseku účetnictví, což znamená, že výzkumník má k dispozici kontakty na účetní obecních úřadů. Dotazníky byly rozeslány elektronickou poštou, kde je nespornou výhodou finanční nenáročnost.

Druhé výzkumné šetření bylo provedeno formou statistického testu významnosti. *„Jsou to postupy (procedury), pomocí nichž ověřujeme, zda mezi proměnnými existuje vztah (závislost, rozdíl). Jestliže na základě provedeného testu významnosti rozhodneme, že určitý výsledek šetření je statisticky významný (signifikantní), znamená to, že je velmi pravděpodobné, že by tento výsledek byl způsoben pouhou náhodou“* (Chráška, 2006, s. 79).

Tato statistická metoda výzkumu byla vybrána pro ověření formulovaných hypotéz k otázkám č. 12, 19, 21, 24 uvedených v dotazníku. U těchto otázek se zjišťovalo, zda existuje mezi sledovanými jevy statisticky významný rozdíl.

6 INTERPRETACE VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ

6.1 Dotazníkové šetření

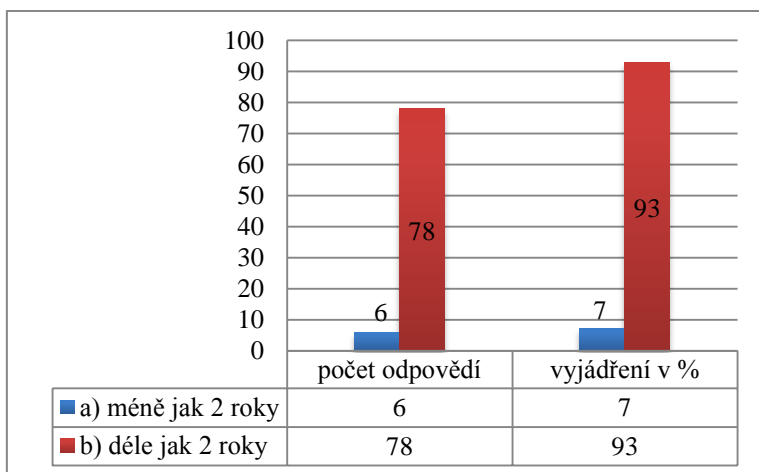
Dotazník byl sestaven pro stanovenou cílovou skupinu – účetní obecních úřadů, obsahuje 27 otázek. Bylo osloveno 105 respondentů prostřednictvím elektronické pošty, zpět se vrátilo 84 vyplněných formulářů, což představuje návratnost 80 %. Samotné výzkumné šetření bylo provedeno v lednu 2012, tzn. dva roky po implementaci reformy účetnictví veřejných financí. Otázky byly zvoleny takové, které identifikují jednotlivé respondenty, které se týkají využívání zdrojů získávání informací při řešení účetních případů, dále takové, jimiž lze zjistit možnosti vzdělávání účetních na obecních úřadech a zda se v oblasti vzdělávacích aktivit vyskytují bariéry, které brání zajišťování úkolů stanové v rámci reformy účetnictví.

Výsledky jsou zpracovány do grafů, součástí každého grafu je znění otázky, tabulka s uvedeným počtem odpovědí a procentuálním vyjádřením na jednotlivé odpovědi. Vyhodnocení výsledků výzkumného šetření je rozděleno do osmi bloků. Každý blok je sestaven z jedné nebo více otázek, které spolu velmi úzce souvisí. Znění dotazníku je uvedeno v diplomové práci jako příloha č. 4.

6.1.1 Vyhodnocení bloku č. 1

Blok č. 1 obsahuje otázky č. 1, 2, 3, zjištěné výsledky identifikují oslovenou skupinu respondentů ve výzkumném šetření.

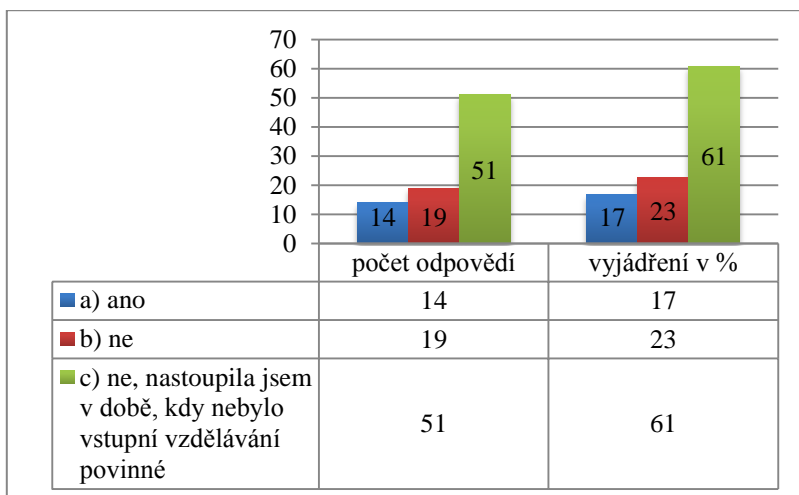
Otázka 1: Jak dlouhou dobu jste pracovníkem ÚSC?

Graf 1: Délka pracovního poměru na ÚSC

Před zahájením účinnosti reformy účetnictví veřejných financí pracovalo na pozici účetní 78 respondentů z 84 dotázaných, což je 93 %, ostatních 6 pracovníků, což je 7 %, nastoupilo do funkce účetní po zahájení reformy účetnictví.

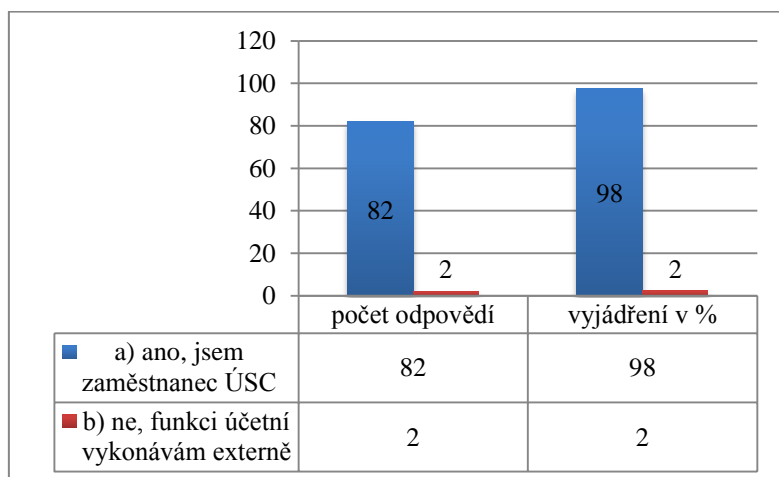
Otázka 2: Absolvoval (a) jste vstupní vzdělávání úředníků?

Graf 2: Absolventi vstupního vzdělávání

Otázka na vstupní vzdělávání byla položena jako doplňková, sloužící k identifikaci oslovené skupiny respondentů. 14 dotázaných (17 %) absolvovalo vstupní vzdělávání úředníků, 19 dotázaných (23 %) se tohoto vzdělávání nezúčastnila. Nejvíce odpovědí bylo 51 (61 %), a to, že vzdělávání úředníků neabsolvovali, jelikož v době nástupu do funkce nebylo toto vzdělávání povinné.

Otázka 3: Jste zaměstnancem obecního úřadu nebo vykonáváte funkci účetní externím způsobem?

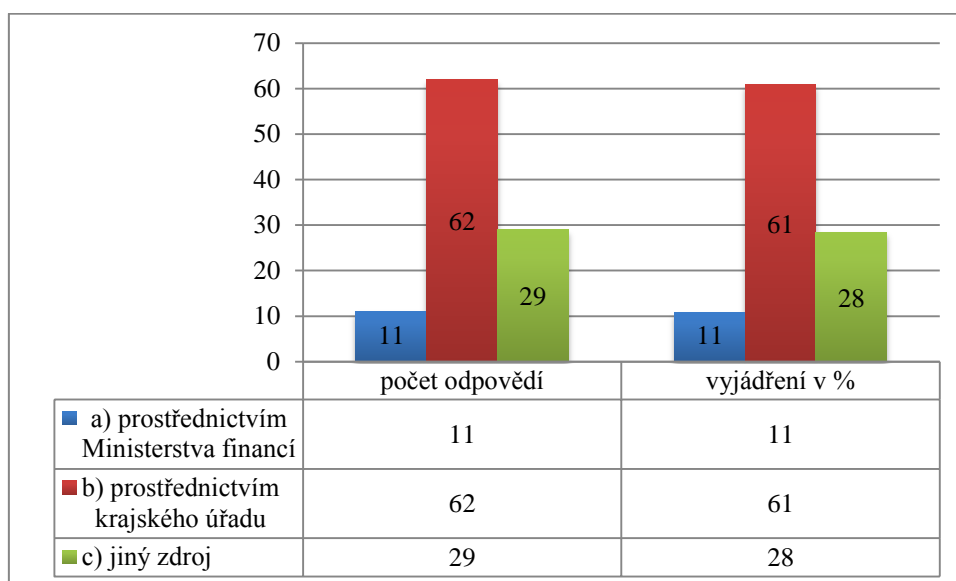
Graf 3: Zaměstnanci obecních úřadů

V zaměstnaneckém poměru na obecních úřadech je 82 dotázaných (98 %), pouze 2 respondenti (2 %) pracují pro obec externím způsobem.

6.1.2 Vyhodnocení bloku č. 2

Blok č. 2 zahrnuje otázky č. 4 a 5 a jsou kladeny ke zjištění, z jakého zdroje bylo možno čerpat informace o změnách v účetnictví a jestli byl přechod na nové účetní metody dostatečně připravený pro uvedení do praxe na obecních úřadech.

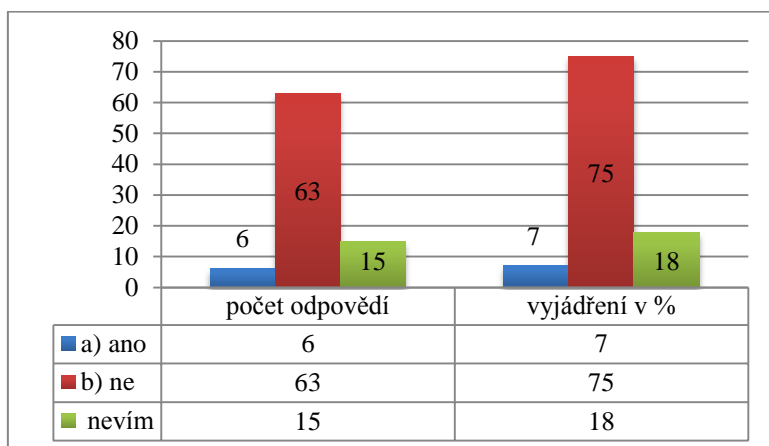
Otázka 4: Z jakého zdroje jste se o reformě účetnictví dozvěděl (a)?

Graf 4: Zdroje informací o zahájení reformy účetnictví

Z grafu č. 4 vyplývá, že 61 % respondentů získalo informace o reformě účetnictví prostřednictvím krajského úřadu, 11 % prostřednictvím autora reformy Ministerstva financí ČR, 28 % respondentů uvedlo ostatní zdroje, např. od nadřízeného pracovníka, ze školení a seminářů, ze zpráv z internetu, z tisku, z internetové konference. Část dotázaných uvedla více odpovědí.

Otázka 5: Byla podle Vás reforma účetnictví v oblasti metodické podpory dostatečně připravená na celostátní úrovni?

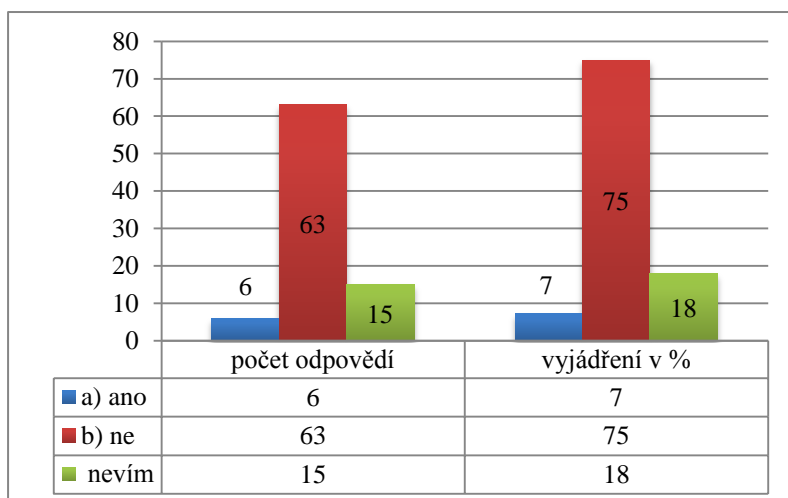
Graf 5: Příprava reformy na celostátní úrovni

O přípravě reformy na celostátní úrovni si 75 % respondentů myslí, že reforma nebyla dostatečně připravená, 7 % respondentů odpovědělo, že byla reforma připravená a odpovědi „nevím“ bylo 18 %.

6.1.3 Vyhodnocení bloku č. 3

V bloku č. 3 jsou položeny otázky č. 6, 7, 8 a týkají se metodických materiálů, které byly při zahájení reformy účetnictví k dispozici.

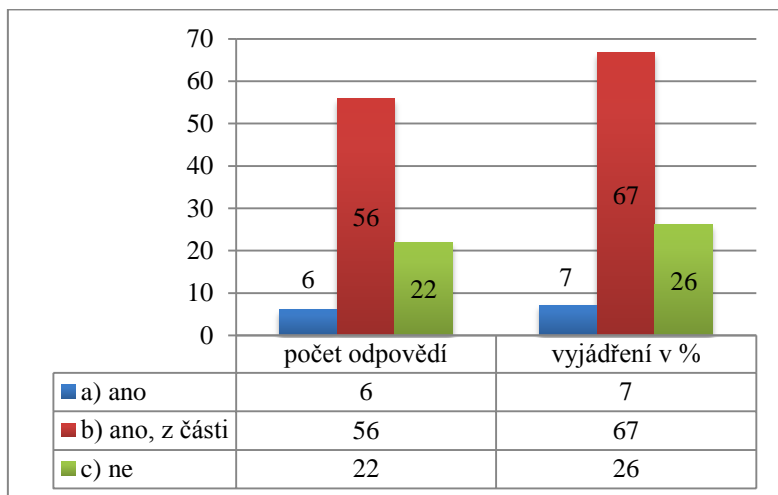
Otázka 6: Byl pro Vás metodický materiál Jihočeského kraje schválený Ministerstvem financí ČR na počátku reformy účetnictví dostačující pro Vaše potřeby účtování?

Graf 6: Metodický materiál Jihočeského kraje

Z odpovědí na otázku č. 6 vyplývá, že metodický materiál Jihočeského kraje schválený Ministerstvem financí ČR byl pro 48 dotázaných, tj. 57 %, dostačující pro potřeby účtování, pro 35 respondentů, tj. 42 %, obsahoval pouze obecné příklady, 1 odpověď zněla nevim.

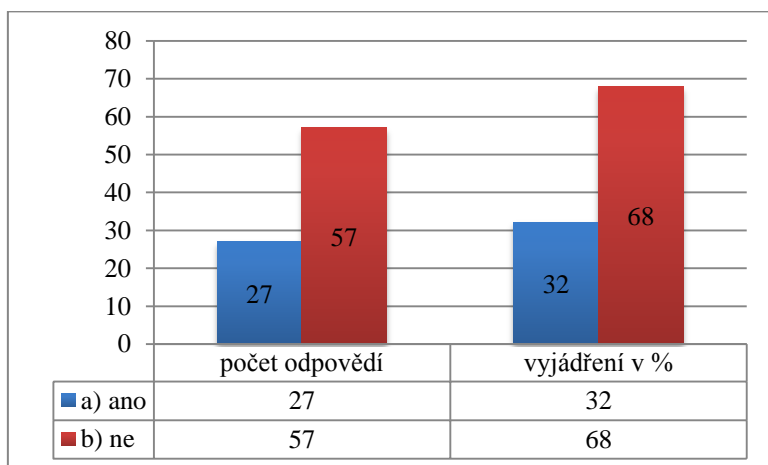
Otázka 7: Zahrnují podle Vás České účetní standardy úplný výklad k obsahovému vymezení jednotlivých účtů?

Graf 7: Obsahové vymezení účtů v Českých účetních standardech

V otázce č. 7 se měli respondenti vyjádřit k novým Českým účetním standardům, podle 56 (67 %) respondentů obsahují výklad k obsahovému vymezení účtů pouze z části, pro 6 (7 %) dotázaných je výklad úplný, záporných odpovědí bylo 22 (26 %).

Otázka 8: Jsou pro Vás účetní postupy uvedené v platných Českých účetních standardech od roku 2010 postačující k Vaší práci účetní na obci?

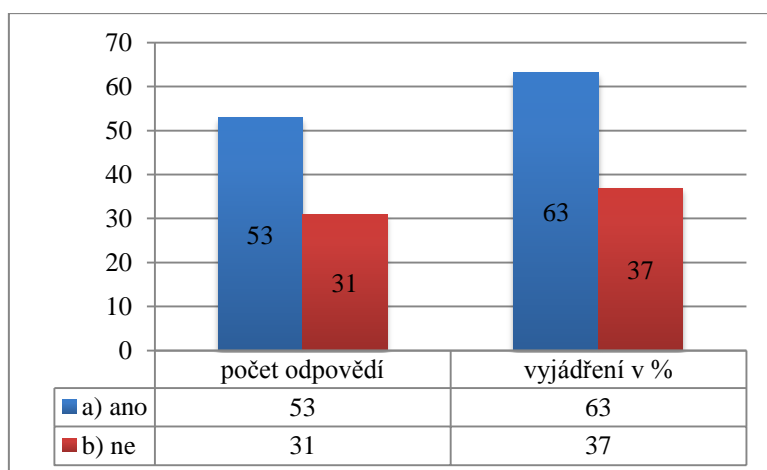
Graf 8: Účetní postupy v Českých účetních standardech

Otázka č. 8 je navazující na předchozí a vypovídá o tom, že pro 27 pracovníků (32 %) jsou České účetní standardy postačující k objasnění nových účetních postupů, záporných odpovědí bylo 57 (68 %).

6.1.4 Vyhodnocení bloku č. 4

Blok č. 4 obsahuje otázky č. 9, 10. Záměrem je zjistit, jakým způsobem si účetní na obcích poradili při hledání zdrojů k získávání informací nutných k řešení účetních případů, které nebyly uvedeny v uveřejněných metodických materiálech.

Otázka 9: Bylo pro Vás složité aplikovat některé nové účetní postupy, které nebyly uvedeny v dostupných vzorových metodických materiálech?

Graf 9: Aplikace účetních postupů

Na otázku ohledně aplikace nových účetních postupů odpovědělo „ano“ 53 účetních, tj. 63 %, odpovědi „ne“ bylo 31, tj. 37 %.

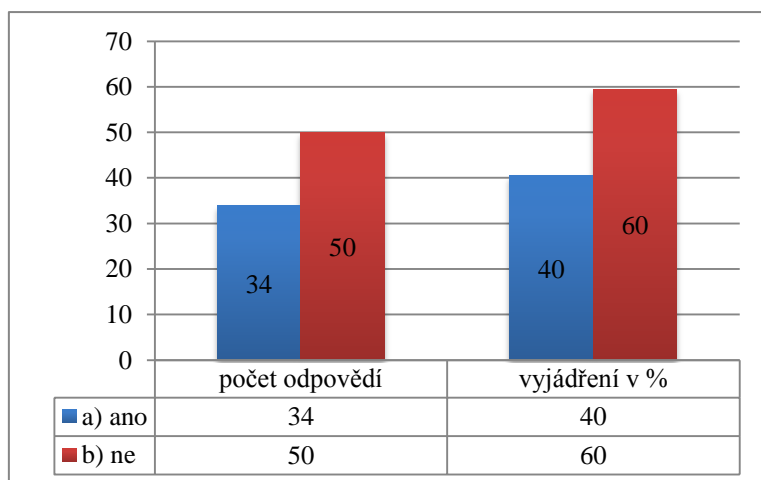
Otázka 10: Pokud jste odpověděla ano, z jakých zdrojů jste čerpala informace pro řešení takových účetních případů? (prosím stručně doplňte)

Na navazující otázku č. 10 se vyjádřilo 63 % (odpovědi „ano“ z předchozí otázky) a uvedly tyto zdroje čerpání informací: krajský úřad, internetové stránky Obec účtuje, které provozuje Ing. Ivana Schneiderová, internetová Konference obcí, odborná literatura od autorů Ing. Ivany Schneiderové a Ing. Zdenka Nejezchleba s názvem Účetní reforma a ÚSC 2010, metodický materiál Jihočeského kraje, školení, spolupráce s kolegyněmi jiných obecních úřadů, technický pracovník softwarové firmy, který spravuje účetní program.

6.1.5 Vyhodnocení bloku č. 5

Tento blok zahrnuje otázku č. 11, u které měli respondenti zvážit, zda doba dlouhá 1 rok byla postačující pro zapracování změn účetnictví do vnitřních směrnic účetní jednotky.

Otázka 11: Byla doba na zapracování změn účetnictví v rámci reformy do směrnic pro Vás přijatelně dlouhá?

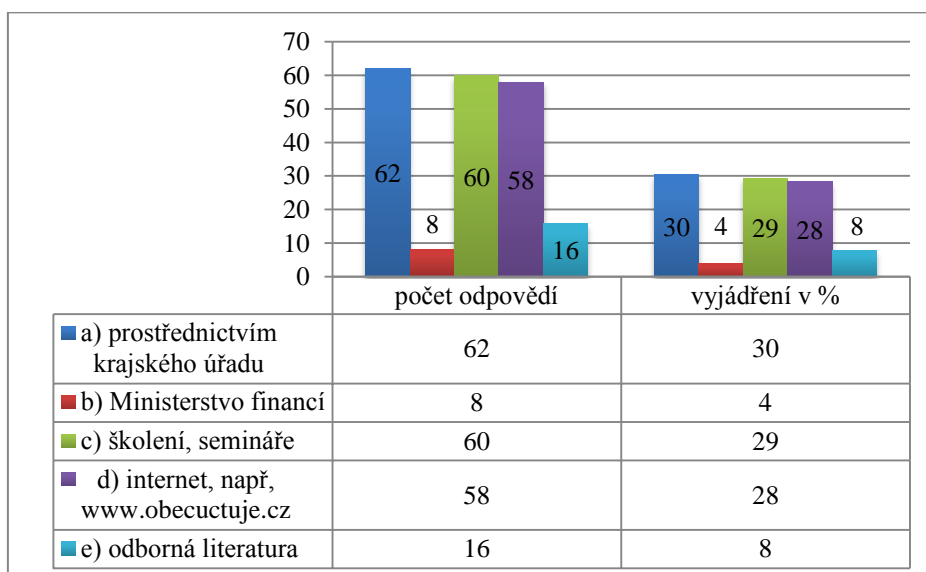
Graf 10: Doba k zapracování změn do vnitřních směrnic

Jak vyplývá z grafu č. 11, bylo kladných odpovědí 34, což je 40 %, záporných 50, což je 60 % odpovědí, ve třech případech byla v dotazníku uvedena poznámka „tvořili se za pochodu“.

6.1.6 Vyhodnocení bloku č. 6

Blok č. 6 tvoří otázky č. 12, 13, 14, 15, 16, 17. Cílem otázek bylo analyzovat používané zdroje k získávání informací při řešení účetních případů. Soubor těchto otázek vypovídá o fungování metodické podpory určené obcím.

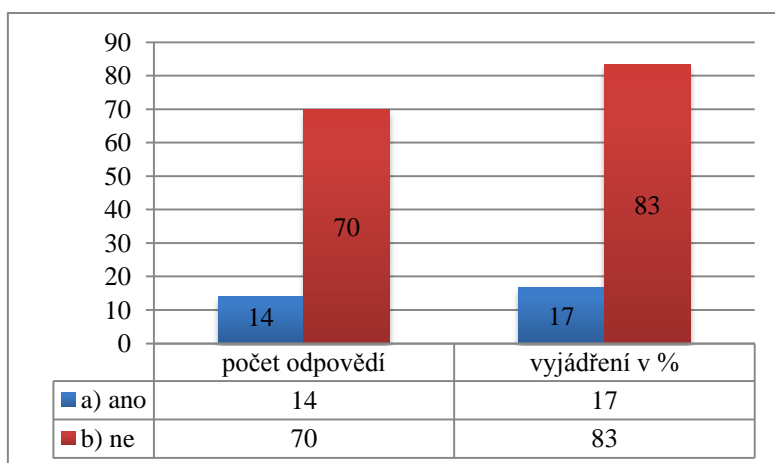
Otázka 12: Jaké možnosti získávání informací k Vaší profesi účetní ÚSC preferujete?

Graf 11: Zdroje získávání informací

Z grafu č. 12 vyplývá, že nejvíce (30 %) dotázaných preferuje možnost k čerpání informací přes krajský úřad, tzn. přes pověřené pracovníky nebo webový portál úřadu, 29 % získává informace formou školení a seminářů, 28 % dotázaných prostřednictvím internetových stránek zaměřených na problematiku účetnictví obcí, 8 % respondentů čerpá informace z odborné literatury a pouze 4 % dotázaných uvedla, že se obrací na portál nebo pověřené pracovníky Ministerstva financí. Část respondentů označila více možných odpovědí.

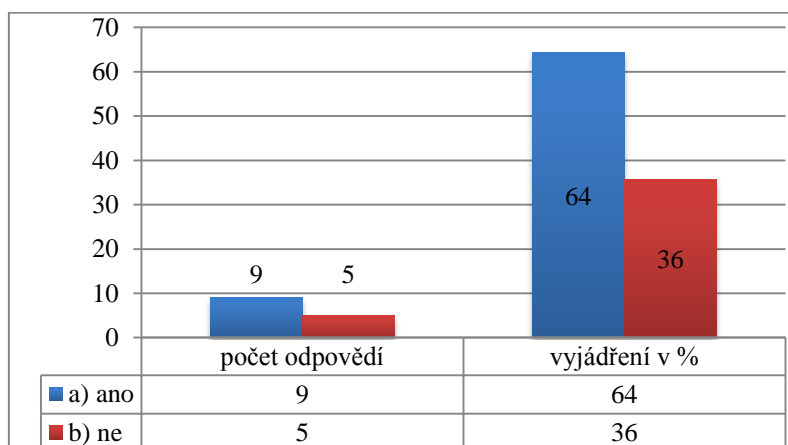
Otázka 13: Využíváte k zodpovězení dotazů sekce Otázky a odpovědi uveřejněné na webových stránkách Ministerstva financí?

Graf 12: Sekce Otázky a odpovědi

Na portálu Ministerstva financí ČR byla zřízena sekce Otázky a odpovědi, kam mohou pracovníci účetních jednotek vkládat dotazy týkající se všech oblastí reformy účetnictví veřejných financí. Jedná se o oblast legislativy, nových účetních postupů, dotazy technického charakteru ohledně zasílání účetních záznamů do státní pokladny. Kladně odpovědělo 14 respondentů, tj. 17 %, záporně se vyjádřilo 70 respondentů, tj. 83 %.

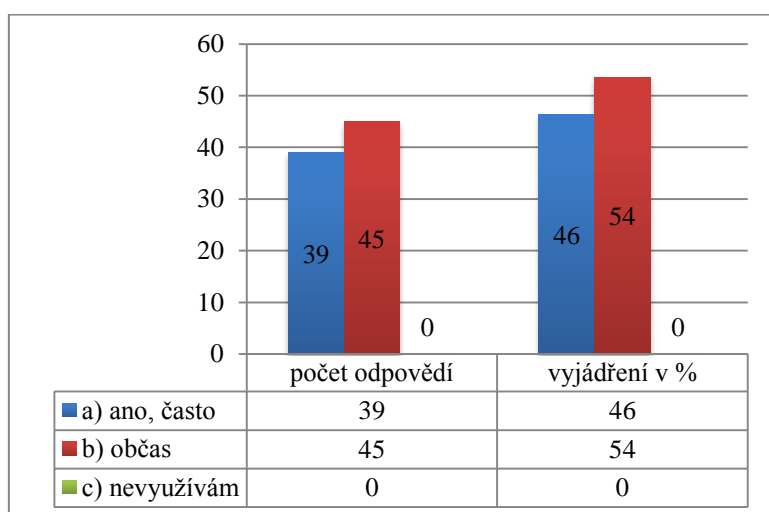
Otázka 14: Pokud jste zvolila ano, jste s touto formou spolupráce spokojená?

Graf 13: Fungování sekce Otázky a odpovědi

Dotaz na spokojenost s fungováním sekce Otázky a odpovědi navazuje na předchozí otázku, ve které odpovědělo 14 pracovníků, kteří využívají uvedenou sekci, z toho je 9 respondentů spokojeno s touto formou spolupráce, 5 respondentů spokojeno není.

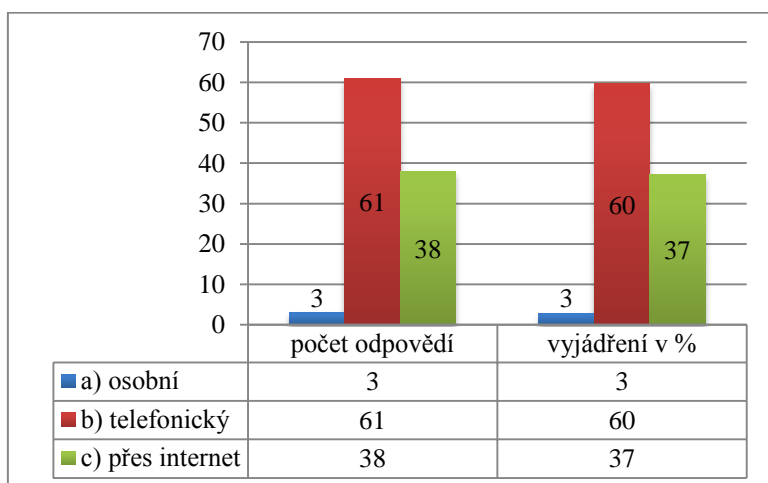
Otázka 15: Využíváte možnosti metodické pomoci v oblasti účetnictví prostřednictvím pověřeného zaměstnance krajského úřadu?

Graf 14: Využití zdroje informací - krajský úřad

Z grafu č. 15 vyplývá, jak je využito možnosti poskytování metodické pomoci prostřednictvím pověřeného zaměstnance krajského úřadu. Často využívá této spolupráce 46 % respondentů, 54 % respondentů pouze občas, odpověď „nevyužívám“ se neobjevila ani jednou.

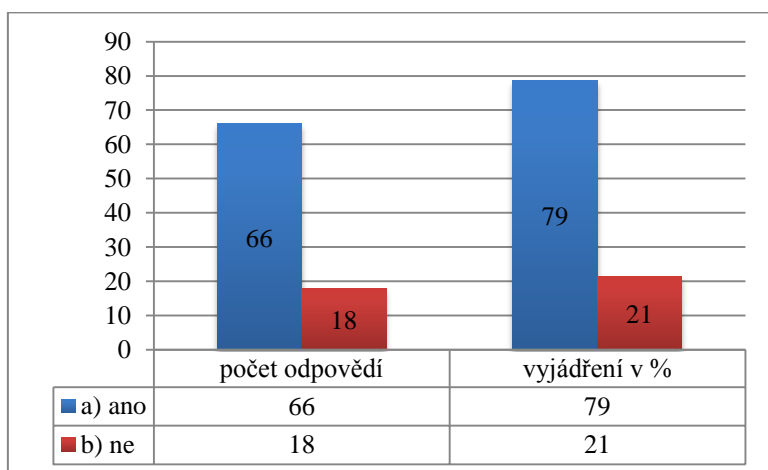
Otázka 16: Pokud využíváte alespoň občas, jaký typ konzultace s tímto pracovníkem krajského úřadu upřednostňujete?

Graf 15: Typ konzultace s pracovníkem krajského úřadu

Navazující otázka č. 16 se týká formy komunikace, kterou si dotázaní vybírají ke konzultacím s pověřeným zaměstnancem krajského úřadu. Osobní kontakt upřednostňují 3 respondenti, tj. 3 %, nejvíce (61) respondentů preferuje telefonický styk, tj. 60 %, formou internetové cesty spolupracuje 38 respondentů, tj. 37 %.

Otázka 17: Navštěvujete pravidelně webové stránky krajského úřadu v sekci Metodika pro ÚSC?

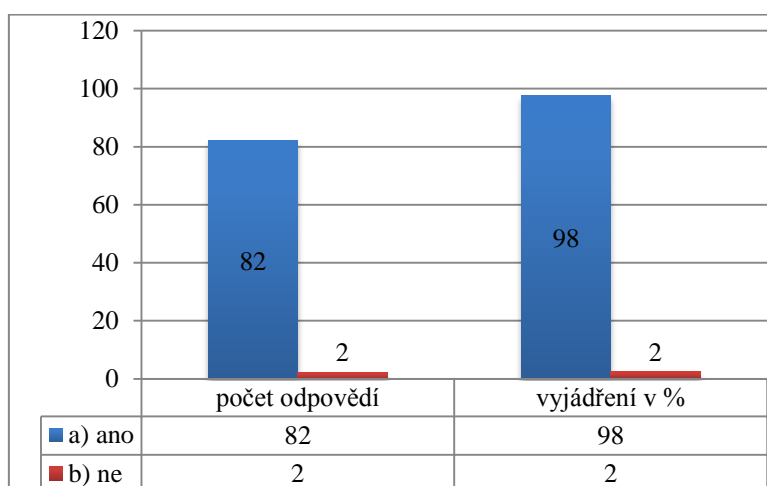
Graf 16: Návštěvnost portálu Olomouckého kraje

Pro získávání potřebných informací využívá portál Olomouckého kraje 66 respondentů, webové stránky nenavštěvuje 18 respondentů.

6.1.7 Vyhodnocení bloku č. 7

Blok č. 7 obsahuje otázky č. 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24. Cílem položených otázek bylo provést analýzu vzdělávacích potřeb. To znamená zjistit informace, jestli vlivem účetní reformy došlo ke zvýšení potřeby absolvovat školení a semináře zaměřené na změny v účetnictví, zda má účetní možnost navrhovat si sama školení, jejichž obsah považuje za přínosné pro zvýšení kvalifikace, zda existují bariéry, které brání zaměstnancům účetních jednotek zúčastnit se vzdělávacích aktivit, zda jsou semináře k účetním závěrkám pořádané krajským úřadem důležité jako zdroj informací.

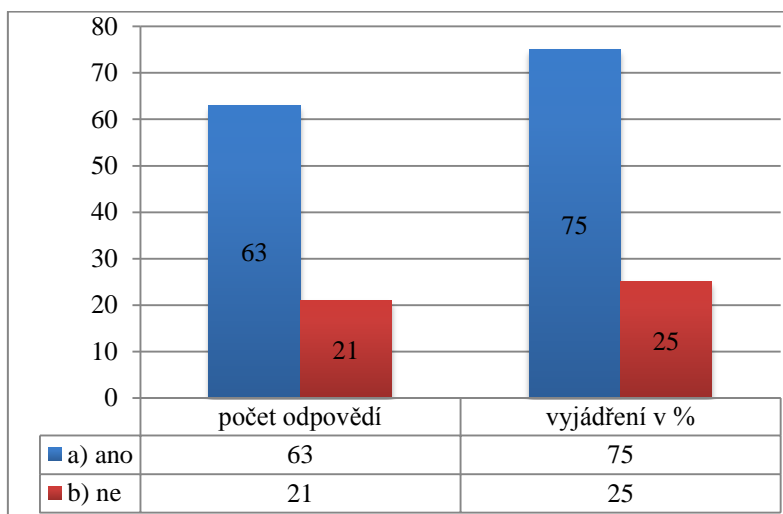
Otázka 18: Objevila se u Vás zvýšená potřeba vzdělávání v důsledku reformy účetnictví?

Graf 17: Zvýšení vzdělávacích potřeb

Podle kladných odpovědí, kterých bylo 82, tj. 98 %, jednoznačně došlo k nárůstu vzdělávacích potřeb spojených s účetní reformou. Záporné odpovědi byly 2, tj. 2 %.

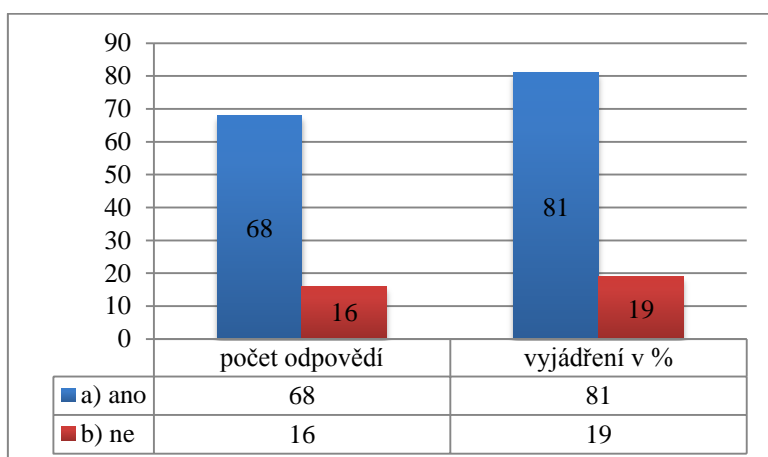
Otázka 19: Poskytuje Vám zaměstnavatel aktuální informace o možnostech vzdělávání v oblasti účetnictví?

Graf 18: Aktuální informace od zaměstnavatele

V otázce č. 19 byl zjišťován zájem zaměstnavatele na tom, aby se zaměstnanci účastnili aktuálních školení a seminářů, které považuje za důležité pro plnění úkolů souvisejících s reformou účetnictví. Tyto informace dostává od zaměstnavatele 63 respondentů (75 %), 21 záporných odpovědí (25 %) svědčí o tom, že zaměstnavatel neposkytuje aktuální informace.

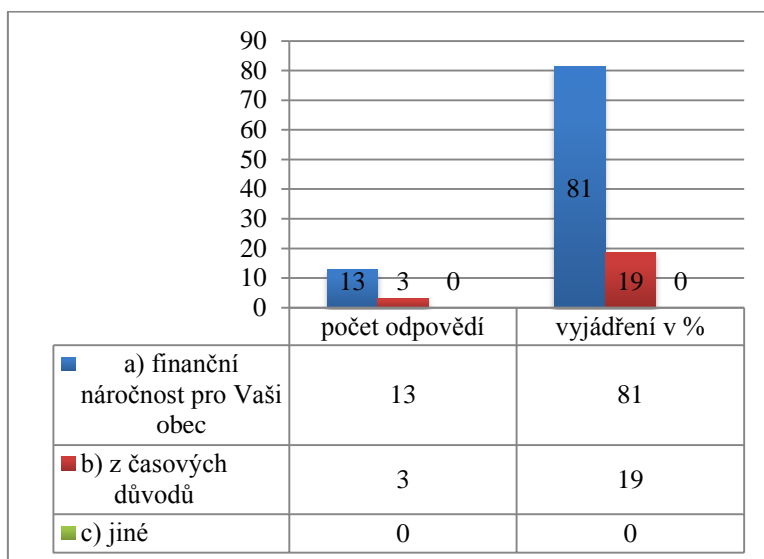
Otázka 20: Máte možnost si sama navrhnout vzdělávací aktivity?

Graf 19: Návrhy vlastních vzdělávacích aktivit

Tato otázka byla položena z důvodu, jak jsou zaměstnanci zainteresovaní na organizování vzdělávacích aktivit. Z 84 dotázaných má 68 (81 %) možnost si sám vybrat z aktuálních nabídek kurzů, 16 dotázaných (19 %) tuto možnost nemá.

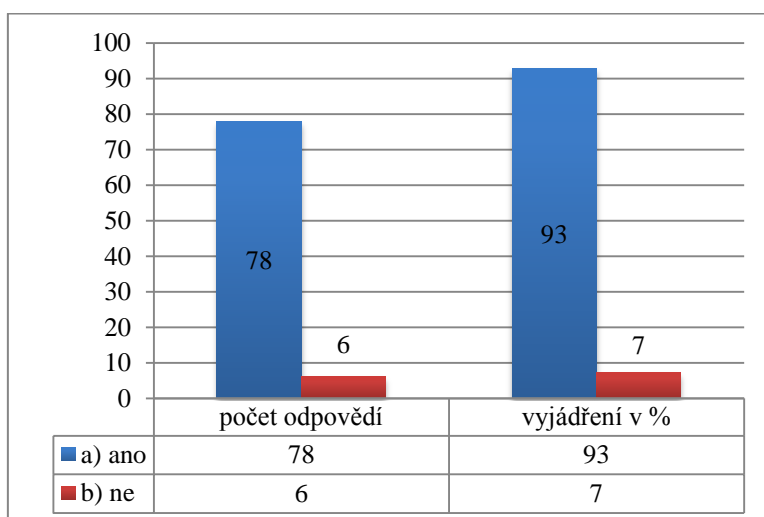
Otázka 21: Pokud jste v otázce 20 zvolila ne, z jakého důvodu?

Graf 20: Důvody neúčasti na školeních

Na předchozí otázku navazuje otázka č. 21, která má vyjádřit bariéry objevující se při organizování vzdělávacích aktivit. 13 respondentů, tj. 81 %, odpovědělo, že jim brání nedostatek financí určených na vzdělávání, 3 respondenti, tj. 19 %, nedostatek času. Jiné důvody nebyly zjištěny.

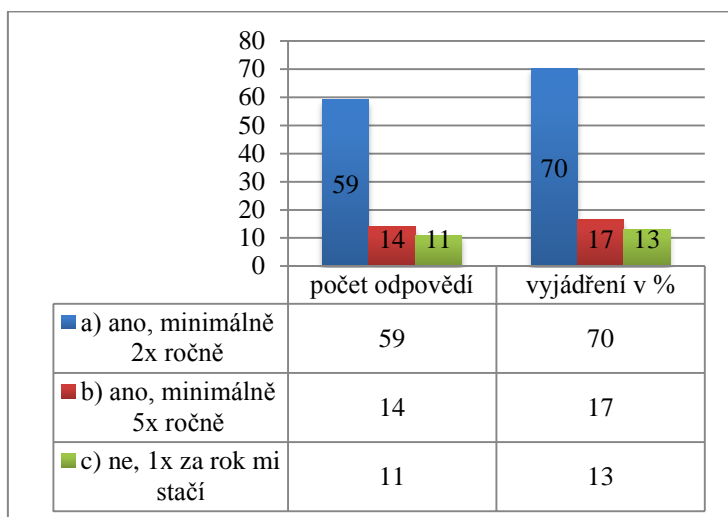
Otázka 22: Účastníte se každoročních seminářů k účetní závěrce pořádané krajským úřadem?

Graf 21: Účast na seminářích k účetní závěrce

Seminářů pořádaných krajským úřadem k roční účetní závěrce se účastní 78 dotázaných, což je 93 %, pouze 6 dotázaných, což je 7 %, se na seminář pravidelně nedostavuje.

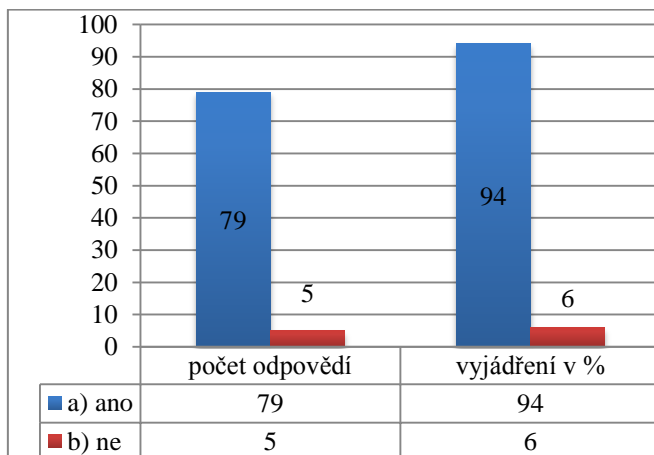
Otázka 23: Přivítala byste častější konání školení k účetní reformě pořádané krajským úřadem?

Graf 22: Semináře pořádané krajským úřadem

Otázka týkající se častějšího pořádání seminářů doplňuje zájem o častější konání seminářů. V 59 odpovědích, tj. 70 %, se respondenti vyjádřili, že by přivítali seminář 5x za rok, ve 14 odpovědích, tj. 17 %, by přivítali konání semináře 2x za rok, 11 respondentů, tj. 13 %, je spokojeno se stávající situací 1x za rok.

Otázka 24: Absolvovala jste za uplynulých 6 měsíců některé školení k pokračujícím změnám v účetnictví veřejných financí?

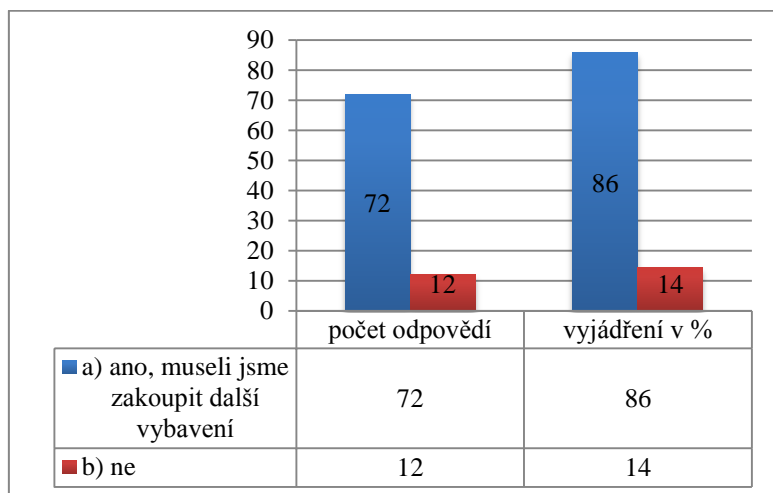
Graf 23: Účast na školeních ke změnám v účetnictví

Cílem otázky č. 24 bylo zjistit míru zapojení účetních do vzdělávacích aktivit jako přípravu na pokračující změny dané reformou účetnictví. Z 84 dotázaných se kladně vyjádřilo 79, že za uplynulých 6 měsíců absolvovali školení k probíhajícím změnám, což je 94 %. Pouze 5 respondentů odpovědělo záporně, což je 6 %.

6.1.8 Vyhodnocení bloku č. 8

Blok č. 8 zahrnuje otázky č. 25, 26, 27, je zaměřený na technickou stránku zajištění účetní reformy, která představuje formu zasílání účetních záznamů do státní pokladny.

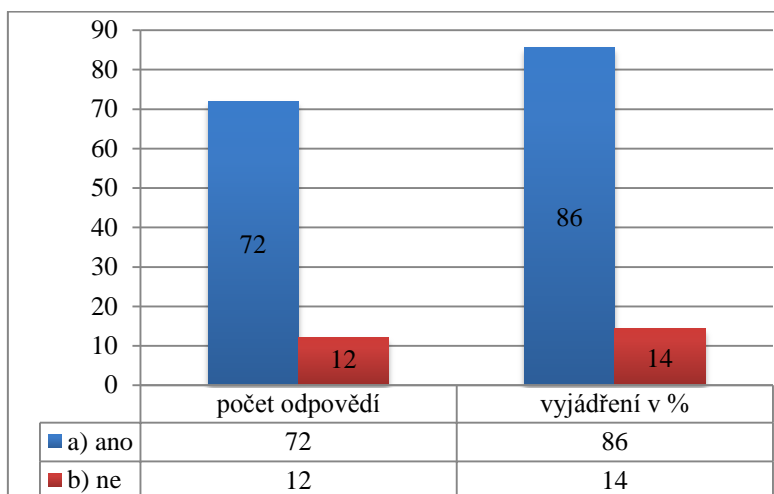
Otázka 25: Měla reforma účetnictví vliv na Vaše softwarové vybavení?

Graf 24: Rozšíření softwarového vybavení

Olomoucký kraj rozhodl o tom, že obce budou zasílat účetní data samostatně, což byla změna oproti předchozím rokům, kdy účetní data zasílal za obce hromadně krajský úřad. Jednalo se o zásadní změnu, kdy u 72 obcí (86 %) vznikla potřeba rozšířit softwarové vybavení, ostatním 12 (14 %) z celkem 84 dotázaných stačilo stávající softwarové vybavení.

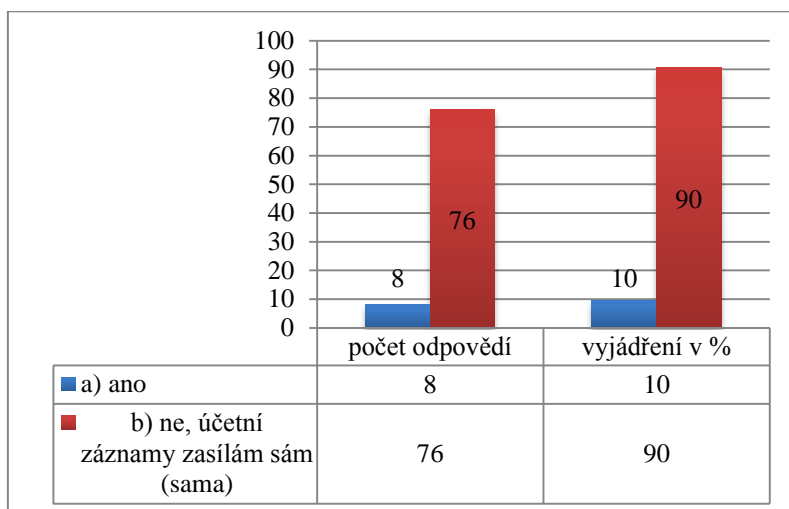
Otázka 26: Vznikla u Vás potřeba zaškolení z důvodu zavedení nového softwarového vybavení?

Graf 25: Školení na novém softwaru

U stejného počtu respondentů jako v předchozí otázce, tj. 86 %, proběhlo proškolení na obsluhu nových informačních technologií.

Otázka 27: Využíváte k zasilání účetních dat do systému CSÚIS spolupráci technika společnosti, u které máte zajištěn servis účetního programu?

Graf 26: Spolupráce technika při zasilání účetních dat

Otázkou č. 27 probíhalo zjišťování, jak jsou na obcích využívány služby technických pracovníků společností, které spravují účetní programy. Jelikož jsou tyto služby honorovány, mohou pro obec znamenat finanční zatížení. Z celkového počtu 84 oslovených respondentů odpovědělo 76 (90 %) tak, že zasílá účetní záznamy do státní pokladny samostatně, 8 respondentů (10 %) odpovědělo, že využívá služeb technika.

6.2 Výsledky statistického testu dobré shody chí-kvadrát

V této kapitole byly formulovány hypotézy k otázkám č. 12, 20, 24, 25 z dotazníku. Pozorované četnosti byly získány na základě odpovědí na otázky z dotazníkového šetření. Četnosti odpovědí byly použity pro zpracování statistického testu dobré shody chí-kvadrát, který rozhodl, zda jsou mezi sledovanými jevy statisticky významné rozdíly.

U této kategorie testů významnosti se ověřuje, zda četnosti, které byly získány měřeními v pedagogické realitě, se významně odlišují od teoretických četností, které odpovídají dané nulové hypotéze (Chráška, 2006, s. 81).

Test dobré shody chí-kvadrát začíná formulací nulové a alternativní hypotézy. Nulová hypotéza (H_0) je předpoklad (domněnka), že mezi sledovanými jevy není vztah (souvislost, rozdíl). Alternativní hypotéza (označovaná H_I nebo H_A) je předpoklad (domněnka), že mezi sledovanými jevy je vztah (souvislost, rozdíl). O přijetí nebo nepřijetí stanovených hypotéz rozhodneme na základě ověřování (testování) nulové hypotézy. Zpravidla se k tomuto účelu vypočítává tzv. *testové kritérium*, což je určitá číselná charakteristika odvozená ze zjištěných dat. U testu dobré shody chí-kvadrát je testovým kritériem hodnota

$$x^2 = \sum \frac{P - O}{O}^2$$

kde x^2 je testové kritérium chí-kvadrát, P je tzv. pozorovaná četnost a O očekávaná četnost. Při rozhodování o platnosti nulové hypotézy zpravidla postupujeme tak, že vypočítanou hodnotu testového kritéria srovnáváme s tzv. *kritickou hodnotou*, kterou lze nalézt ve statistických tabulkách (příloha II). Příslušnou kritickou hodnotu hledáme vždy pro určitou (zvolenou) hladinu významnosti a určitý počet stupňů volnosti. *Hladina významnosti* je pravděpodobnost, že neoprávněně (nesprávně) odmítneme nulovou hypotézu. Tuto pravděpodobnost lze volit podle situace (její závažnosti), ve většině pedagogických výzkumů se však pracuje na hladině významnosti 0,05 (5 %) nebo 0,01 (1 %). Počet stupňů volnosti závisí u testu dobré shody chí-kvadrát na počtu řádků v tabulce, z níž bylo kritérium chí-kvadrát vypočítáno (Chráška, 2006, s. 83, 84).

6.2.1 Formulace hypotéz

H_0 : Ve výběru zdrojů získávání informací k řešení účetních případů není statisticky významný rozdíl.

H_A : Ve výběru zdrojů získávání informací k řešení účetních případů je statisticky významný rozdíl.

Zdroj získávání informací	Pozorovaná četnost P	Očekávaná četnost O	P - O	$(P - O)^2$	$\frac{(P - O)^2}{O}$
Krajský úřad	62	42	20	400	9,52
Ministerstvo financí ČR	8	40	-32	1024	25,60
Školení, semináře	60	44	16	256	5,81
Internetové stránky	58	40	18	324	8,10
Odborná literatura	16	38	-22	484	12,73
	Σ 204	Σ 204			$x^2 = \Sigma$ 61,76

Tabulka 7: Výpočet testového kritéria k hypotézám k otázce č. 12

- Testové kritérium χ^2 má hodnotu **61,76**.
- Kritická hodnota chí-kvadrát pro hladinu významnosti 0,05 a čtyři stupně volnosti je **9,488**.
- Výzkumem bylo zjištěno, že hodnota testového kritéria **61,76 je větší než** kritická hodnota **9,488**, proto nelze vyvodit závěr, že ve výběru zdrojů k získávání informací není významný rozdíl.
- **Závěr:** Ve výběru zdrojů získávání informací existuje statisticky významný rozdíl.

H_0 : Většina zaměstnavatelů poskytuje svým zaměstnancům aktuální informace o možnostech vzdělávání.

H_A : Pouze část zaměstnavatelů poskytuje svým zaměstnancům aktuální informace o možnostech vzdělávání.

Zaměstnavatel poskytuje informace	Pozorovaná četnost P	Očekávaná četnost O	P - O	(P - O) ²	$\frac{(P - O)^2}{O}$
Ano	63	75	-12	144	1,92
Ne	21	9	12	144	16,00
	Σ 84	Σ 84			$x^2 = \Sigma$ 17,92

Tabulka 8: Výpočet testového kritéria k hypotézám k otázce č. 19

- Testové kritérium x^2 má hodnotu **17,92**.
- Kritická hodnota chí-kvadrát pro hladinu významnosti 0,05 a jeden stupeň volnosti je **3,841**.
- Výzkumem bylo zjištěno, že hodnota testového kritéria **17,92 je větší než** kritická hodnota **3,841**, proto nelze vyvodit závěr, že většina zaměstnavatelů poskytuje svým zaměstnancům aktuální informace o možnostech vzdělávání.
- **Závěr:** Pouze část zaměstnavatelů poskytuje svým zaměstnancům aktuální informace o možnostech vzdělávání.

H_0 : Mezi důvody, proč si nemohou účetní sami navrhnout vzdělávací aktivity, není statisticky významný rozdíl.

H_A : Mezi důvody, proč si nemohou účetní sami navrhnout vzdělávací aktivity, je statisticky významný rozdíl.

Důvody	Pozorovaná četnost P	Očekávaná četnost O	P - O	$(P - O)^2$	$\frac{(P - O)^2}{O}$
Finanční důvody	13	7	6	36	5,14
Časové důvody	3	5	-2	4	0,80
Jiné důvody	0	4	-4	16	4,00
	$\Sigma 16$	$\Sigma 16$			$x^2 = \Sigma 9,94$

Tabulka 9: Výpočet testového kritéria k hypotézám k otázce č. 21

- Testové kritérium χ^2 má hodnotu **9,94**.
- Kritická hodnota chí-kvadrát pro hladinu významnosti 0,05 a dva stupně volnosti je **5,991**.
- Výzkumem bylo zjištěno, že hodnota testového kritéria **9,94 je větší než** kritická hodnota **5,991**, proto nelze vyvodit závěr, že není významný rozdíl mezi důvody, které brání účetním účastnit se školení a seminářů.
- **Závěr:** Mezi důvody, proč si nemohou účetní sami navrhnout vzdělávací aktivity je statisticky významný rozdíl.

H_0 : Většina dotázaných se zúčastnila za uplynulých šest měsíců školení k probíhajícím změnám v rámci účetní reformy.

H_A : Jen část dotázaných se zúčastnila za uplynulých šest měsíců školení k probíhajícím změnám v rámci účetní reformy.

Účast na školeních	Pozorovaná četnost P	Očekávaná četnost O	P - O	$(P - O)^2$	$\frac{(P - O)^2}{O}$
Ano	79	80	-1	1	0,01
Ne	5	4	1	1	0,25
	Σ 84	Σ 84			$x^2 = \Sigma$ 0,26

Tabulka 10: Výpočet testového kritéria k hypotézám k otázce č. 24

- Testové kritérium x^2 má hodnotu **0,26**.
- Kritická hodnota chí-kvadrát pro hladinu významnosti 0,05 a jeden stupeň volnosti je **3,841**.
- Výzkumem bylo zjištěno, že hodnota testového kritéria **0,26 je menší než** kritická hodnota **3,841**, proto lze vyvodit závěr, že se většina dotázaných zúčastnila za uplynulých 6 měsíců školení k probíhajícím změnám v rámci účetní reformy.
- **Závěr:** Většina dotázaných se za uplynulých šest měsíců zúčastnila školení k probíhajícím změnám v rámci účetní reformy.

7. SHRUTÍ VÝSLEDKŮ EMPIRICKÉHO ŠETŘENÍ

Reforma účetnictví veřejných financí byla zahájena k datu 1. 1. 2010. Cílem výzkumného šetření diplomové práce je analyzovat průběh účetní reformy na územní samosprávné celky včetně dopadů na územní samosprávné celky, zejména na obce a kraje. Reforma zavádí nový pohled na účetnictví ve veřejné sféře – účetnictví státu. Dotkla se především dvou základních částí účetnictví územních rozpočtů, a to výkaznictví a způsobu předávání záznamů, které se dají považovat za nejdůležitější aspekty reformy účetnictví veřejných financí. První část představuje nový rozsah sestavování účetní závěrky a postupné sblížení účetnictví VÚJ s účetními metodami obvyklými v podnikatelské sféře pro zajištění věrného obrazu předmětu účetnictví. Byla ustanovena nová směrná účtová osnova, a s ohledem na nové postupy účtování dostal novou podobu výkaz rozvaha, zavedením aktuálního principu účtování prošel úpravou výkaz zisku a ztráty, jehož dřívější význam byl důležitý pouze pro účetní jednotky s hospodářskou činností, došlo k rozšíření výkazu příloha účetní závěrky a vznikly dva nové výkazy, a to výkaz přehled o peněžních tocích a o změnách vlastního kapitálu. Druhá část se týká způsobu předávání účetních záznamů v elektronické formě do státní pokladny. V rámci účetní reformy byl zahájen provoz CSÚIS, systém, smyslem jehož existence je sběr a uchování účetních záznamů od VÚJ. V důsledku změny způsobu předávání účetních dat v elektronické formě do státní pokladny došlo u VÚJ k nutnosti rozšířit si programové vybavení umožňující registraci a přenos dat na krajské úřady a do státní pokladny.

Aplikace nových účetních metod představuje razantní změny při řešení povinností v oblasti účetnictví veřejných financí, čímž narostla potřeba doplnit si kvalifikaci, a to zejména absolvováním vzdělávacích akcí zaměřených na již výše uvedenou problematiku a využívání dalších možných zdrojů získávání potřebných informací k zajištění profesionálního výkonu účetních obecních úřadů.

- Z výzkumného šetření vyplynula skutečnost, že 93 % dotázaných je zaměstnána na obecním úřadu déle jak dva roky. Tato skutečnost může ovlivnit přístup při zavádění nových účetních metod tím způsobem, že se upustilo od zavedených kontrolních vazeb v účetnictví. Podle jednoho z důvodů zavedení reformy přiblížení účetních metod obvyklých v podnikatelské sféře, došlo k zjednodušení kontrolního systému, aniž by se projevilo porušení některé z účetních zásad, které jsou popsány v teoretické části v kapitole 2.1.

- Další skutečnost, která vyplynula z výzkumného šetření, je, z jakého zdroje účetní obecních úřadů čerpají informace potřebné ke svému odbornému výkonu. O přípravě účetní reformy se dozvědělo pouze 11 % respondentů prostřednictvím Ministerstva financí. Výsledek výzkumu, že prostřednictvím krajského získalo informaci 61 % dotázaných a z jiných zdrojů celých 28 %, vypovídá o spolupráci mezi ústředními a územními institucemi a jednoznačně vyplynulo, že vzrostl důraz na spolupráci mezi krajským úřadem a obcemi. S tím souvisí také skutečnost, že se 75 % respondentů negativně vyjádřilo k připravenosti reformy účetnictví na celostátní úrovni.
- O fungování metodické podpory pro územní samosprávné celky lze hovořit jako o nejrozsáhlejší oblasti, která byla zasažena účetní reformou. Jedna třetina dotázaných preferuje formu metodické podpory přes krajský úřad, tzn. přes určené pracovníky, kterým vznikla také nezbytná potřeba účastnit se vzdělávacích aktivit. Ze strany krajského úřadu směrem k obcím se jedná o vzdělávání dospělých formou konzultací a koučování, které probíhají nejčastěji (61 případů z 84) telefonickým stykem, kde je nesporná výhoda zpětné vazby a rychlost vyřešení konkrétní situace. Také přímá komunikace mezi pracovníky územních celků podporuje kvalitní spolupráci. V rámci metodické pomoci ze strany zaměstnanců krajského úřadu vznikl nový přístup podpory směrem k obcím, a to tvorba metodických materiálů včetně aktualizací, které je nutno zapracovat v důsledku postupně zavádějících změn v rámci účetní reformy. Materiály jsou k dispozici na webových stránkách Olomouckého kraje, obsahují užitečné informace k novým účetním metodám a k výkaznictví, kterými je zajištěn jednotný postup v rámci kraje. Sledování změn zveřejněných na portále Olomouckého kraje potvrdilo 79 % respondentů. Další využívanou formou komunikace je internetová pošta, kde je výhoda psané formy a finančního nezatížení pro obecní rozpočet. Druhá necelá třetina upřednostňuje formu školení, kurzů a seminářů. Školení obvykle probíhají formou vymezení nových pojmů a objasněním nových účetních postupů, další část se věnuje připraveným dotazům, které lektor vysvětlí a lze je využít jako vzor pro zpracování účetních případů pro ostatní účetní jednotky. Další necelá třetina získává potřebné informace s pomocí internetových zdrojů. Ty jsou dalším velmi využívaným zdrojem získávání informací, jejichž výhoda spočívá v tom, že jsou finančně nenáročné a jsou neustále k dispozici. Pouze

8 % respondentů pracuje s odbornou literaturou a 4 % využívá spolupráce s Ministerstvem financí ČR. Dalším důležitým zdrojem byla vyhodnocena spolupráce mezi kolegyněmi různých obecních úřadů, což představuje formu informálního vzdělávání (viz kapitola 4.1).

- Druhou stěžejní oblastí, která byla cílem diplomové práce, je analýza vzdělávacích potřeb. Jednoznačně se ukázalo, že v 98 % případech došlo k nárůstu vzdělávacích aktivit u účetních ÚSC v důsledku účetní reformy. Většina dotázaných dostává informace od zaměstnavatele o možnostech vzdělávání, z čehož vyplývá, že jsou zapojeni do procesu identifikace vzdělávacích potřeb a že zaměstnavatel má zájem na profesionálním výkonu účetní obecního úřadu. Také většina respondentů má možnost si vzdělávací aktivity navrhnout sama, tzn. využívat aktuálních nabídek školení a kurzů, které se zabývají právě probíhajícími změnami v oblasti účetnictví ve veřejné správě. Výzkumným šetřením byly zjištěny bariéry, které brání zaměstnancům ÚSC účastnit se vzdělávacích aktivit, jedná se zejména o finanční zatížení účetní jednotky a časové důvody. Další zjištěnou skutečností je fakt, že 70 % účetních by přivítalo konání seminářů pořádaných krajským úřadem minimálně 2 x do roka, což představuje pro kraj určitou rezervu, která by byla přínosem k překlenutí složitých fází reformy účetnictví. Jednoznačnou výhodou pro rozpočet obce je to, že jsou semináře konány bezplatně, probíhají zde přímé konzultace, na kterých dochází k objasnění účetních metod a ke sjednocení postupů za celý kraj.
- Zavedení reformy účetnictví veřejné správy mělo také dopad na rozšíření programového vybavení nutného pro splnění zákonných podmínek ve výkaznictví, což také ovlivnilo výdaje účetní jednotky.

V rámci účetní reformy veřejných financí vzrostla role účetních územních samosprávných celků, jsou na ně delegovány značné povinnosti, které souvisí s jejich odborným profesionálním výkonem své funkce. Z důvodu zajištění hladkého průběhu účetní reformy je nezbytné rozvíjet spolupráci mezi pracovníky všech územních celků a podílet se na organizování vzdělávacích potřeb jako na nástroj pro získávání informací potřebných ke zvyšování kvalifikace a kvalitnímu výkonu funkce účetní a tím ke splnění úkolů daných reformou účetnictví veřejných financí v České republice.

ZÁVĚR

Reforma veřejné správy v oblasti účetnictví byla zahájena schválením vytvoření účetnictví státu od 1. 1. 2010. Je to dlouhodobý proces, jehož cílem je vytvoření podmínek pro efektivní zajištění správných a úplných informací o hospodářské situaci státu a o příslušných účetních jednotkách, přiblížení používání účetních metod obvyklých v podnikatelské sféře s přihlédnutím ke specifickým veřejné sféry, sjednocení jednotlivých evidencí a výkazů účetních jednotek s veřejnými rozpočty a majetkem státu a elektronizaci a digitalizaci účetních záznamů, jež mají snížit administrativu účetnictví a zjednodušit kontrolní mechanismy. Reforma účetnictví je další důležitou součástí reformy veřejné správy v České republice.

Cílem diplomové práce je vymezit základní teoretické pojmy ve veřejné sféře, objasnit funkci rozpočtového hospodaření územních samosprávných celků, vysvětlit vztah rozpočtové skladby a účetnictví, zdůvodnit zahájení reformy účetnictví veřejných financí, popsat nové účetní metody a postupy, analyzovat a zhodnotit dopady reformy účetnictví státu na vybrané účetní jednotky – územní samosprávné celky. Účetní reforma má v tuto chvíli za sebou již dva roky od svého zahájení. Vytvoření účetnictví státu se neobešlo bez dílčích problémů, které se projevily zejména ve výkonu zaměstnanců účetních jednotek pracujících na pozici účetní. V rámci uplatnění změn je kladen důraz na jejich odborný a profesionální výkon, který si účetní zajišťují pravidelným doplňováním kvalifikace, a nutností spoléhat se na vlastní vědomosti, dovednosti a schopnosti nezbytné k zabezpečení jednotlivých fází reformy, které jsou do praxe zaváděny postupně. Z výzkumného šetření se ukázalo, že mezi nejvyužívanější zdroje získávání potřebných informací pro účetní obecních úřadů patří spolupráce s pověřenými zaměstnanci krajského úřadu, kteří vykonávají funkci účetní na úseku metodické pomoci obcím.

Obsah diplomové práce může mít přínos také pro oblast výchovy a vzdělávání. Jelikož zahrnuje definice základních teoretických pojmů ve veřejné správě, výklad odborných ekonomických pojmů, vysvětlení nových účetních postupů, mohla by mít využití jako podpůrný metodický materiál pro pracovníky ÚSC na ekonomických pozicích. Dále by mohla poskytnout hodnotné informace lektorům orientujícím se na účetnictví ve veřejné správě a v neposlední řadě vyučujícím a studentům na školách zaměřených na oblast veřejné správy.

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

CSÚIS	Centrální systém účetních informací státu
ČÚS	Český účetní standard
ČR	Česká republika
FIN 2-12M	Finanční výkaz pro hodnocení plnění rozpočtů územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad
ORG	Organizační třídění
ORJ	Organizační jednotka pro evidenci rozpočtového kompetenta
SZ	Sociální zabezpečení
ÚSC	Územní samosprávný celek
VÚJ	Vybraná účetní jednotka

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. BARTÁK J. *Vzdělávání ve firmě*. 1. vyd., Praha : AlfaPublishing, s. r. o., 2007. 162 s. ISBN 978-80-86851-68-6.
2. BARTOŇKOVÁ H. *Firemní vzdělávání*. 1. vyd., Praha : GradaPublishing, a. s., 2010. 208 s. ISBN 978-80-247-2914-5.
3. BEDNAŘÍKOVÁ, I. *Kapitoly z andragogiky I*. 1. vyd., Olomouc : Univerzita Palackého, 2006. 75 s. ISBN 80-244-1192-X.
4. ČEŠKOVÁ M., KINŠT J. *Rozpočtová skladba v roce 2011*. 4. vyd., Olomouc : ANAG, 2011. 277 s. ISBN 978-80-7263-638-9.
5. CHRÁSKA M. *Úvod do výzkumu v pedagogice*. 2. vyd., Olomouc : Univerzita Palackého, 2006. 200 s. ISBN 80-244-1367-1.
6. HOLOUŠOVÁ, D., KROBOTOVÁ, M. *Diplomové a závěrečné práce*. Olomouc : Univerzita Palackého, 2008. 117 s. ISBN 80-244-1237-3.
7. JANDOUREK J. *Úvod do sociologie*. 1. vyd., Praha : Portál, s. r. o., 2003. 231 s. ISBN 80-7178-749-3.
8. MÁČE M. *Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu 2010*. 1. vyd., Praha : GradaPublishing, a. s., 2010. 335 s. ISBN 978-80-247-3343-2.
9. PEKOVÁ J., PILNÝ J. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 1. vyd., Praha : ASPI a. s., 2002. 441 s. ISBN 80-86395-21-9.
10. PEKOVÁ J., PILNÝ J., JETMAR M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. vyd., Praha : ASPI, a. s., 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

11. PLAMÍNEK J. *Vzdělávání dospělých*. 1. vyd., Praha : GradaPublishing, a. s., 2010. 320 s. ISBN 978-80-247-3235-0.
12. SCHNEIDEROVÁ I. *Majetek krajů, měst, obcí, DSO a příspěvkových organizací*. 1. vyd., Praha : ACHA obec účtuje s. r. o., 2010. 260 s. EAN 9788025456095.
13. SCHNEIDEROVÁ I., NEJEZCHLEB Z. *Účetní reforma a ÚSC 2010*. 1. vyd., ACHA obec účtuje s. r. o., 2010. 346 s. ISBN 978-80-254-6862-3.
14. SVOBODOVÁ J. a kol. *Účtová osnova, České účetní standardy pro některé vybrané účetní jednotky 100 postupů účtování 2010*. Olomouc : ANAG, 2010. 439 s. ISBN 978-80-7263-594-8.
15. SVOBODOVÁ J. a kol. *Účtová osnova, České účetní standardy pro některé vybrané účetní jednotky 130 postupů účtování 2011*. Olomouc : ANAG, 2011. 527 s. ISBN 978-80-7263-657-0.

SEZNAM POUŽITÝCH PŘEDPISŮ

1. ČESKÁ REPUBLIKA. Finanční zpravodaj č. 5 ze dne 20. října 2010. Český účetní standard pro některé vybrané účetní jednotky č. 708. *Odpisování dlouhodobého majetku*. Praha : Ministerstvo financí ČR 2011. s. 124-143. Dostupný také z www: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/CUS_708_FZ_5_2011.pdf> ISSN 0322-9653.
2. ČESKÁ REPUBLIKA. Vyhláška č. 435 ze dne 23. prosince 2010, kterou se mění vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky. In: Sběrka zákonů České republiky. 2010, částka 151, s. 5780-5782. Dostupná také z www: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirkazakonu/SearchResult.aspx?q=435/2010&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy> ISSN 1211-1244.
3. ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 250 ze dne 7. července 2000 o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. In: Sběrka zákonů České republiky. 2000, částka 73, s. 3433-3576. Dostupný také z www: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2000/sb073-00.pdf>> ISSN 1211-1244.
4. ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 128 ze dne 12. dubna 2000 o obcích (obecní zřízení). In: Sběrka zákonů České republiky. 2000, částka 38, s. 1737-1800. Dostupný také z www: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2000/sb038-00.pdf>> ISSN 1211-1244.

INTERNETOVÉ ZDROJE

1. ALIS, spol. s r. o. *Předávání dat do CSÚIS dle kraje*. Alis.cz [online]. ©2010 [cit. 2012-03-01]. Dostupné z www: <http://www.alis.cz/keo/download/dokumenty/PredavaniDatCSUIS_dleKraju.pdf>
2. Institut pro veřejnou správu Praha. *Formy studia*. Institutpraha.cz [online]. ©2012 [cit. 2012-03-01]. Dostupné z www: <<http://www.institutpraha.cz/vzdelavani/formy-studia>>
3. Jihomoravský kraj. *Materiál JMK k semináři účetnictví státu leden 2010* [online]. Brno: Krajský úřad JMK. [cit. 2012-01-09]. Dostupné z www: <<http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?ID=156690&TypeID=2>>
4. Ministerstvo financí České republiky. Příloha k usnesení vlády č. 561 ze dne 23. května 2007 - Základní principy vzniku účetnictví státu [online]. Praha: Vláda České republiky. [cit. 2012-02-20]. Dostupné z www: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/dane_ucetni_reforma_v_oblasti_vf_aktuality_50091.html>
5. Ministerstvo financí České republiky. Úplné znění přílohy č. 7 k vyhlášce č. 410/2009 Sb. – Směrná účtová osnova [online]. Praha: Vláda České republiky. [cit. 2012-02-20]. Dostupné z www: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/dane_ucetni_reforma_vf_pravpred_platna_leg_vyhlasky.html>
6. Ministerstvo financí České republiky. *Základní rozfázování vytvoření účetnictví státu k 1. lednu 2010* [online]. Praha: Vláda České republiky. [cit. 2012-01-09]. Dostupné z www: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/dane_ucetni_reforma_v_oblasti_vf_aktuality_50747.html>

7. Poradce s. r. o. *Problémy účetnictví ÚSC České republiky*. I-poradce.cz [online]. ©2012 [cit. 2012-02-10]. Dostupné z www:
<<http://www.i-poradce.cz/SubPages/OtvorDokument/Clanok.aspx?idclanok=105558&zor=1>>
8. Poradce s. r. o. JOUZA, L. *Vzdělávání úředníků ve veřejné správě*. I-poradce.cz [online]. ©2012 [cit. 2012-01-15]. Dostupné z www:
<<http://www.i-poradce.cz/SubPages/OtvorDokument/Clanok.aspx?idclanok=89227>>
9. REVOS. PŘIBYLOVÁ, Z. *Pokyny k ukončení roku 2009 a přechod do roku 2010*. Revos-l.cz [online]. Rožďalovice: Revos regionální vzdělávání veřejné správy [cit. 2012-01-11]. Dostupné z www:
<<http://www.revos-l.cz/index.php?obsah=1>>

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Délka pracovního poměru na ÚSC	59
Graf 2: Absolventi vstupního vzdělávání	60
Graf 3: Zaměstnanci obecních úřadů	60
Graf 4: Zdroje informací o zahájení reformy účetnictví	61
Graf 5: Příprava reformy na celostátní úrovni	62
Graf 6: Metodický materiál Jihočeského kraje	62
Graf 7: Obsahové vymezení účtů v Českých účetních standardech	63
Graf 8: Účetní postupy v Českých účetních standardech	63
Graf 9: Aplikace účetních postupů	64
Graf 10: Doba k zapracování změn do vnitřních směrnic	65
Graf 11: Zdroje získávání informací	66
Graf 12: Sekce Otázky a odpovědi	66
Graf 13: Fungování sekce Otázky a odpovědi	67
Graf 14: Využití zdroje informací - krajský úřad	67
Graf 15: Typ konzultace s pracovníkem krajského úřadu	68
Graf 16: Návštěvnost portálu Olomouckého kraje	68
Graf 17: Zvýšení vzdělávacích potřeb	69
Graf 18: Aktuální informace od zaměstnavatele	70
Graf 19: Návrhy vlastních vzdělávacích aktivit	70
Graf 20: Důvody neúčasti na školeních	71
Graf 21: Účast na seminářích k účetní závěrce	71
Graf 22: Semináře pořádané krajským úřadem	72
Graf 23: Účast na školeních ke změnám v účetnictví	72
Graf 24: Rozšíření softwarového vybavení	73
Graf 25: Školení na novém softwaru	74
Graf 26: Spolupráce technika při zasílání účetních dat	74

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Veřejná správa v České republice.....	12
Obrázek 2: Rozpočtové příjmy.....	18
Obrázek 3: Rozpočtové výdaje.....	19
Obrázek 4: Aktuální přehled způsobů zasílání dat podle krajů.....	46

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Struktura druhového třídění.....	20
Tabulka 2: Struktura odvětvového třídění.....	21
Tabulka 3: Zvláštní povinnosti VÚJ.....	26
Tabulka 4: Přehled účtů časového rozlišení a pravidla použití.....	34
Tabulka 5: Přehled použití nákladových a výnosových účtů u transferů.....	39
Tabulka 6: Přehled obsahového vymezení účtů skupiny 34 – Zúčtování daní, dotací a ostatní zúčtování.....	39
Tabulka 7: Výpočet testového kritéria k hypotézám k otázce č. 12.....	76
Tabulka 8: Výpočet testového kritéria k hypotézám k otázce č. 19.....	77
Tabulka 9: Výpočet testového kritéria k hypotézám k otázce č. 21.....	78
Tabulka 10: Výpočet testového kritéria k hypotézám k otázce č. 24.....	79

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1: Základní schéma rozřazování účetní reformy.....	94
Příloha 2: Směrná účtová osnova	95
Příloha 3: Přehled termínů předávání účetních výkazů v roce 2010 a 2011	106
Příloha 4: Dotazník.....	107

Příloha 1: Základní schéma rozfázování účetní reformy

Etapa	Problematika	Hlavní úkoly účetních jednotek	Odborná pomoc Ministerstva financí	Skutečné termíny prací	Postupné kroky pro skupiny účetních jednotek
A0	Změna směrné účtové osnovy	Nastavení převodových můstků a převedení zůstatků	Vytvoření převodového můstku – zveřejněn 21. 10. 2009, příslušný Český účetní standard, který bude zveřejněn do 30. 11. 2009	IX/2009 až II/2010	
A1	Nové části a vzory účetní závěrky	Úprava SW a práce na sestavení účetní závěrky	Vzory částí účetní závěrky jsou přílohou vyhlášky	IX/2009 až XII/2010	
A2	Nové metody a postupy účtování	Organizační zajištění účtování o nových účetních případech; změna algoritmů v SW	Portál na webových stránkách MF, podpora školení	IX/2009 až II/2010, příp. XII/2010	Mezní termín pro splnění povinností se odvíjí od předávání účetních záznamů
A3	Podrozvaha	Organizační zajištění účtování o nových účetních případech; změna algoritmů v SW	Portál na webových stránkách MF, podpora školení	IX/2009 až II/2010, příp. XII/2010	Mezní termín pro splnění povinností se odvíjí od předávání účetních záznamů
A4	Předávání účetních záznamů	Příprava SW, organizační zajištění, zejm. jmenování zodpovědných osob za přenos účetních záznamů	Portál na webových stránkách MF, podpora školení testovací prostředí pro SW společnosti,	První finanční údaje II/2010	Organizační složky státu a státní fondy
				Finanční údaje a účetní záznamy IV/2010	Organizační složky státu, jimi zřizované příspěvkové organizace a státní fondy
				První finanční údaje a účetní záznamy VII/2010	Municipality – kraje, obce, dobrovolné svazky obcí, Regionální rady soudržnosti a jimi zřizované příspěvkové organizace
B	Odpisování majetku a tvorba opravných položek (s výjimkou pohledávek)	Organizační zajištění účtování o nových účetních případech; změna algoritmů v SW	Portál na webových stránkách MF, příslušný Český účetní standard	2011	
C	Předávání statistických dat	Organizační zajištění třídění účetních případů dle statistických požadavků; změna algoritmů v SW	Portál na webových stránkách MF, změna technické vyhlášky v první polovině roku 2010	2011	
D1	Konsolidace – etapa 1	Sestavení pomocných konsolidačních přehledů - zjednodušené	Portál na webových stránkách MF – konsolidační manuál	VII/2011	Konsolidační vyhláška bude předložena do připomínkového řízení počátkem roku 2010
D2	Konsolidace – etapa 2	Sestavení pomocných konsolidačních přehledů	Portál na webových stránkách MF – konsolidační manuál	IX/2010 až VII/2012	Všechny konsolidované a konsolidující ÚJ státu
E 1	Ocenění majetku 1 Kč	Organizační zajištění zaúčtování stávajícího majetku	Portál na webových stránkách MF, osobní jednání	2009 až 2011	
E2	Ocenění majetku reálnou hodnotou	Organizační zajištění ocenění stávajícího majetku určeného k prodeji a zajištění účtování o nových účetních případech		I/2010 až VII/2010	Organizační složky státu a státní fondy
				I/2010 až XII/2010	Ostatní vybrané účetní jednotky
				2010 až 2011	Pozemkový fond ČR

Zdroj: Ministerstvo financí České republiky. Základní rozfázování vytvoření účetnictví státu k 1. lednu 2010 [online]. Praha: Vláda České republiky. [cit. 2012-01-09]. Dostupné z [www](http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/dane_ucetni_reforma_v_oblasti_vf_aktuality_50747.html):

<http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/dane_ucetni_reforma_v_oblasti_vf_aktuality_50747.html

Příloha 2: Směrná účtová osnova

Příloha č. 7 vyhlášky č. 410/2009- Směrná účtová osnova

Účtová třída 0 - Dlouhodobý majetek

Účtová skupina 01 - Dlouhodobý nehmotný majetek

- 012 - Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje
- 013 - Software
- 014 - Ocenitelná práva
- 015 - Povolenky na emise a preferenční limity
- 018 - Drobný dlouhodobý nehmotný majetek
- 019 - Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek

Účtová skupina 02 - Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný

- 021 - Stavby
- 022 - Samostatné movité věci a soubory movitých věcí
- 025 - Pěstitelské celky trvalých porostů
- 028 - Drobný dlouhodobý hmotný majetek
- 029 - Ostatní dlouhodobý hmotný majetek

Účtová skupina 03 - Dlouhodobý hmotný majetek neodpisovaný

- 031 - Pozemky
- 032 - Kulturní předměty

Účtová skupina 04 - Nedokončený a pořizovaný dlouhodobý majetek

- 041 - Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek
- 042 - Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek
- 043 - Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek
- 044 - Uspořádací účet technického zhodnocení dlouhodobého nehmotného majetku
- 045 - Uspořádací účet technického zhodnocení dlouhodobého hmotného majetku

Účtová skupina 05 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek

- 051 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek
- 052 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek
- 053 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek

Účtová skupina 06 - Dlouhodobý finanční majetek

- 061 - Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem
- 062 - Majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem
- 063 - Dluhové cenné papíry držené do splatnosti
- 066 - Půjčky osobám ve skupině
- 067 - Jiné dlouhodobé půjčky
- 068 - Termínované vklady dlouhodobé
- 069 - Ostatní dlouhodobý finanční majetek

Účtová skupina 07 - Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku

- 072 - Oprávky k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje
- 073 - Oprávky k software
- 074 - Oprávky k ocenitelným právům
- 078 - Oprávky k drobnému dlouhodobému nehmotnému majetku
- 079 - Oprávky k ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku

Účtová skupina 08 - Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku

- 081 - Oprávky ke stavbám
- 082 - Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí
- 085 - Oprávky k pěstitelským celkům trvalých porostů
- 088 - Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku
- 089 - Oprávky k ostatnímu dlouhodobému hmotnému majetku

Účtová třída 1 - Zásoby a opravné položky

Účtová skupina 11 - Materiál

- 111 - Pořízení materiálu
- 112 - Materiál na skladě
- 119 - Materiál na cestě

Účtová skupina 12 - Zásoby vlastní výroby

- 121 - Nedokončená výroba
- 122 - Polotovary vlastní výroby
- 123 - Výrobky

Účtová skupina 13 - Zboží a ostatní zásoby

- 131 - Pořízení zboží
- 132 - Zboží na skladě
- 138 - Zboží na cestě
- 139 - Ostatní zásoby

Účtová skupina 15 - Opravné položky k dlouhodobému nehmotnému majetku

- 151 - Opravné položky k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje
- 152 - Opravné položky k software
- 153 - Opravné položky k ocenitelným právům
- 154 - Opravné položky k povolenkám na emise a preferenčním limitům
- ~~155 - Opravné položky k drobnému dlouhodobému nehmotnému majetku~~
- 156 - Opravné položky k ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku
- 157 - Opravné položky k nedokončenému dlouhodobému nehmotnému majetku

Účtová skupina 16 - Opravné položky k dlouhodobému hmotnému majetku

- 161 - Opravné položky k pozemkům
- 162 - Opravné položky ke kulturním předmětům
- 163 - Opravné položky ke stavbám
- 164 - Opravné položky k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí
- 165 - Opravné položky k pěstitelským celkům trvalých porostů

- 166 - Opravné položky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku
- 167 - Opravné položky k ostatnímu dlouhodobému hmotnému majetku
- 168 - Opravné položky k nedokončenému dlouhodobému hmotnému majetku

Účtová skupina 17 - Opravné položky k dlouhodobému finančnímu majetku

- 171 - Opravné položky k majetkovým účastem v osobách s rozhodujícím vlivem
- 172 - Opravné položky k majetkovým účastem v osobách s podstatným vlivem
- 173 - Opravné položky k dluhovým cenným papírům držným do splatnosti
- 174 - Opravné položky k půjčkám osobám ve skupině
- 175 - Opravné položky k jiným dlouhodobým půjčkám
- 176 - Opravné položky k ostatnímu dlouhodobému finančnímu majetku
- 177 - Opravné položky k pořízovanému dlouhodobému finančnímu majetku

Účtová skupina 18 - Opravné položky k zásobám

- 181 - Opravné položky k materiálu
- 182 - Opravné položky k nedokončené výrobě
- 183 - Opravné položky k polotovarům vlastní výroby
- 184 - Opravné položky k výrobkům
- 185 - Opravné položky ke zboží
- 186 - Opravné položky k ostatním zásobám

Účtová skupina 19 - Opravné položky k pohledávkám

- 191 - Opravné položky k dlouhodobým pohledávkám z postoupených úvěrů
- 192 - Opravné položky k dlouhodobým pohledávkám z ručení
- 193 - Opravné položky k ostatním dlouhodobým pohledávkám
- 194 - Opravné položky k odběratelům
- 195 - Opravné položky ke krátkodobým pohledávkám z postoupených úvěrů
- 196 - Opravné položky k pohledávkám z titulu daní a obdobných dávek
- 197 - Opravné položky k pohledávkám za účastníky sdružení
- 198 - Opravné položky ke krátkodobým pohledávkám z ručení
- 199 - Opravné položky k ostatním krátkodobým pohledávkám

Účtová třída 2 - Účty rozpočtového hospodaření, krátkodobý finanční majetek a krátkodobé úvěry a půjčky

Účtová skupina 22 - Bankovní účty organizačních složek státu a běžné účty státních fondů

- 222 - Příjmový účet organizačních složek státu
- 223 - Zvláštní výdajový účet
- 224 - Běžné účty státních fondů
- 225 - Běžné účty fondů organizačních složek státu

Účtová skupina 23 - Bankovní účty územních samosprávných celků

- 231 - Základní běžný účet územních samosprávných celků
- 236 - Běžné účty fondů územních samosprávných celků

Účtová skupina 24 - Ostatní bankovní účty

- 241 - Běžný účet
- 243 - Běžný účet FKSP
- 244 - Termínované vklady krátkodobé
- 245 - Jiné běžné účty
- 247 - Účty spravovaných prostředků
- 248 - Souhrnné účty
- 249 - Účty pro sdílení daní a pro dělenou správu

Účtová skupina 25 - Krátkodobý finanční majetek

- 251 - Majetkové cenné papíry k obchodování
- 253 - Dluhové cenné papíry k obchodování
- 256 - Jiné cenné papíry

Účtová skupina 26 - Peníze

- 261 - Pokladna
- 262 - Peníze na cestě
- 263 - Ceniny

Účtová skupina 28 - Krátkodobé úvěry a půjčky

- 281 - Krátkodobé úvěry
- 282 - Eskontované krátkodobé dluhopisy (směnky)
- 283 - Vydané krátkodobé dluhopisy
- 289 - Jiné krátkodobé půjčky

Účtová třída 3 - Zúčtovací vztahy

Účtová skupina 31 - Krátkodobé pohledávky

- 311 - Odběratelé
- 312 - Směnky k inkasu
- 313 - Pohledávky za eskontované cenné papíry
- 314 - Krátkodobé poskytnuté zálohy
- 315 - Jiné pohledávky z hlavní činnosti
- 316 - Poskytnuté návratné finanční výpomoci krátkodobé
- 317 - Krátkodobé pohledávky z postoupených úvěrů
- 318 - Pohledávky z titulu daní a obdobných dávek
- 319 - Pohledávky ze sdílených daní

Účtová skupina 32 - Krátkodobé závazky

- 321 - Dodavatelé
- 322 - Směnky k úhradě
- 323 - Závazky z dávek sociálního zabezpečení
- 324 - Krátkodobé přijaté zálohy
- 325 - Závazky z dělené správy a kaucí
- 326 - Přijaté návratné finanční výpomoci krátkodobé
- 327 - Přijaté zálohy daní
- 328 - Závazky z výběru daní
- 329 - Závazky ze sdílených daní

Účtová skupina 33 - Zúčtování se zaměstnanci a institucemi

- 331 - Zaměstnanci
- 333 - Jiné závazky vůči zaměstnancům
- 335 - Pohledávky za zaměstnanci
- 336 - Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění

Účtová skupina 34 - Zúčtování daní, dotací a ostatní zúčtování

- 341 - Daň z příjmů
- 342 - Jiné přímé daně
- 343 - Daň z přidané hodnoty
- 345 - Jiné daně a poplatky
- 346 - Pohledávky za ~~státním rozpočtem~~ ústředními rozpočty
- 347 - Závazky ~~ke státnímu rozpočtu~~ ústředním rozpočtům
- 348 - Pohledávky za ~~rozpočtem územních samosprávných celků~~ územními rozpočty
- 349 - Závazky k ~~rozpočtům územních samosprávných celků~~ územním rozpočtům

Účtová skupina 35 - Pohledávky a závazky k účastníkům sdružení

- 351 - Pohledávky za účastníky sdružení
- 352 - Závazky k účastníkům sdružení

Účtová skupina 36 - Pohledávky a závazky z ručení a finančních operací

- 361 - Krátkodobé pohledávky z ručení
- 362 - Krátkodobé závazky z ručení
- 363 - Pevné termínové operace a opce
- 364 - Závazky z neukončených finančních operací
- 365 - Pohledávky z finančního zajištění
- 366 - Závazky z finančního zajištění
- 367 - Pohledávky z vydaných dluhopisů
- 368 - Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a podílů

Účtová skupina 37 - Jiné krátkodobé pohledávky a závazky

- 371 - Krátkodobé pohledávky z nástrojů spolufinancovaných ze zahraničí
- 372 - Krátkodobé závazky z nástrojů spolufinancovaných ze zahraničí
- 373 - Poskytnuté zálohy na ~~dotace~~ transfery
- 374 - Přijaté zálohy na ~~dotace~~ transfery
- 377 - Ostatní krátkodobé pohledávky
- 378 - Ostatní krátkodobé závazky

Účtová skupina 38 - Přechodné účty aktiv a pasiv

- 381 - Náklady příštích období
- 383 - Výdaje příštích období
- 384 - Výnosy příštích období
- 385 - Příjmy příštích období
- 388 - Dohadné účty aktivní
- 389 - Dohadné účty pasivní

Účtová skupina 39 - Vnitřní zúčtování a vyrovnávací účty

395 - Vnitřní zúčtování

396 - Spojovací účet při sdružení

Účtová třída 4 - Účtová třída 4 - Jmění, fondy, výsledek hospodaření, rezervy, dlouhodobé závazky a pohledávky, závěrečné účty a zvláštní zúčtování

Účtová skupina 40 - Jmění účetní jednotky a upravující položky

401 - Jmění účetní jednotky

402 - Fond privatizace

403 - ~~Dotace~~ Transfery na pořízení dlouhodobého majetku

404 - Agregované příjmy a výdaje minulých let

405 - Kursové rozdíly

406 - Oceňovací rozdíly při změně metody

407 - Jiné oceňovací rozdíly

408 - Opravy chyb minulých období

Účtová skupina 41 - Fondy účetní jednotky

411 - Fond odměn

412 - Fond kulturních a sociálních potřeb

413 - Rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsledku hospodaření

414 - Rezervní fond z ostatních titulů

416 - Fond reprodukce majetku, investiční fond

419 - Ostatní fondy

Účtová skupina 43 - Výsledky hospodaření

431 - Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení

432 - Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let

Účtová skupina 44 - Rezervy

441 - Rezervy

Účtová skupina 45 - Dlouhodobé závazky

451 - Dlouhodobé úvěry

452 - Přijaté návratné finanční výpomoci dlouhodobé

453 - Vydané dluhopisy

454 - Závazky z pronájmu

455 - Dlouhodobé přijaté zálohy

456 - Dlouhodobé závazky z ručení

457 - Dlouhodobé směnky k úhradě

458 - Dlouhodobé závazky z nástrojů spolufinancovaných ze zahraničí

459 - Ostatní dlouhodobé závazky

Účtová skupina 46 - Dlouhodobé pohledávky

462 - Poskytnuté návratné finanční výpomoci dlouhodobé

464 - Dlouhodobé pohledávky z postoupených úvěrů

- 465 - Dlouhodobé poskytnuté zálohy
- 466 - Dlouhodobé pohledávky z ručení
- 468 - Dlouhodobé pohledávky z nástrojů spolufinancovaných ze zahraničí
- 469 - Ostatní dlouhodobé pohledávky

Účtová skupina 49 - Závěrkové účty a zvláštní zúčtování

- 491 - Počáteční účet rozvažný
- 492 - Konečný účet rozvažný
- 493 - Výsledek hospodaření běžného účetního období
- 499 - Zúčtování na základě zvláštních předpisů

Účtová třída 5 - Náklady

Účtová skupina 50 - Spotřebované nákupy

- 501 - Spotřeba materiálu
- 502 - Spotřeba energie
- 503 - Spotřeba jiných neskladovatelných dodávek
- 504 - Prodané zboží

Účtová skupina 51 - Služby

- 511 - Opravy a udržování
- 512 - Cestovné
- 513 - Náklady na reprezentaci
- 518 - Ostatní služby

Účtová skupina 52 - Osobní náklady

- 521 - Mzdové náklady
- 523 - Náklady z dávek sociálního zabezpečení
- 524 - Zákonné sociální pojištění
- 525 - Jiné sociální pojištění
- 527 - Zákonné sociální náklady
- 528 - Jiné sociální náklady

Účtová skupina 53 - Daně a poplatky

- 531 - Daň silniční
- 532 - Daň z nemovitostí
- 538 - Jiné daně a poplatky
- 539 - Vratky daní z nadměrných odpočtů

Účtová skupina 54 - Ostatní náklady

- 541 - Smluvní pokuty a úroky z prodlení
- 542 - Jiné pokuty a penále
- 543 - Dary
- 544 - Prodaný materiál
- 547 - Manka a škody
- 548 - Tvorba fondů
- 549 - Ostatní náklady z činnosti

Účtová skupina 55 - Odpisy, rezervy a opravné položky

- 551 - Odpisy dlouhodobého majetku
- 552 - Zůstatková cena prodaného dlouhodobého nehmotného majetku
- 553 - Zůstatková cena prodaného dlouhodobého hmotného majetku
- 554 - Prodané pozemky
- 555 - Tvorba a zúčtování rezerv
- 556 - Tvorba a zúčtování opravných položek
- 557 - Náklady z odepsaných pohledávek

Účtová skupina 56 - Finanční náklady

- 561 - Prodané cenné papíry a podíly
- 562 - Úroky
- 563 - Kurzové ztráty
- 564 - Náklady z přecenění reálnou hodnotou
- 569 - Ostatní finanční náklady

Účtová skupina 57 - Náklady na ~~nároky na prostředky státního rozpočtu, rozpočtů územních samosprávných celků a státních fondů~~ transfery

- 571 - Náklady ~~na nároky na prostředky státního rozpočtu~~ústředních rozpočtů na transfery
- 572 - Náklady ~~na nároky na prostředky rozpočtů územních samosprávných celků~~územních rozpočtů na transfery
- 573 - ~~Náklady na nároky na prostředky státních fondů~~
- 574 - ~~Náklady na ostatní nároky~~

Účtová skupina 58 - Náklady ze sdílených daní

- 581 - Náklady ze sdílené daně z příjmů fyzických osob
- 582 - Náklady ze sdílené daně z příjmů právnických osob
- 584 - Náklady ze sdílené daně z přidané hodnoty
- 585 - Náklady ze sdílených spotřebních daní
- 586 - Náklady ze sdílených majetkových daní
- 588 - Náklady ze sdílené daně silniční

Účtová skupina 59 - Daň z příjmů

- 591 - Daň z příjmů
- 595 - Dodatečné odvody daně z příjmů

Účtová třída 6 - Výnosy

Účtová skupina 60 - Výnosy z vlastních výkonů a zboží

- 601 - Výnosy z prodeje vlastních výrobků
- 602 - Výnosy z prodeje služeb
- 603 - Výnosy z pronájmu
- 604 - Výnosy z prodaného zboží
- 605 - Výnosy ze správních poplatků
- 606 - Výnosy z místních poplatků
- 607 - Výnosy ze soudních poplatků
- 609 - Jiné výnosy z vlastních výkonů

Účtová skupina 61 - Změny stavu zásob

- 611 - Změna stavu nedokončené výroby
- 612 - Změna stavu polotovarů
- 613 - Změna stavu výrobků
- 614 - Změna stavu ostatních zásob

Účtová skupina 62 - Aktivace

- 621 - Aktivace materiálu a zboží
- 622 - Aktivace vnitroorganizačních služeb
- 623 - Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku
- 624 - Aktivace dlouhodobého hmotného majetku

Účtová skupina 63 - Výnosy z daní a poplatků

- 631 - Výnosy z daně z příjmů fyzických osob
- 632 - Výnosy z daně z příjmů právnických osob
- 633 - Výnosy ze sociálního pojištění
- 634 - Výnosy z daně z přidané hodnoty
- 635 - Výnosy ze spotřebních daní
- 636 - Výnosy z majetkových daní
- 637 - Výnosy z energetických daní
- 638 - Výnosy z daně silniční
- 639 - Výnosy z ostatních daní a poplatků

Účtová skupina 64 - Ostatní výnosy

- 641 - Smluvní pokuty a úroky z prodlení
- 642 - Jiné pokuty a penále
- 643 - Výnosy z odepsaných pohledávek
- 644 - Výnosy z prodeje materiálu
- 645 - Výnosy z prodeje dlouhodobého nehmotného majetku
- 646 - Výnosy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku kromě pozemků
- 647 - Výnosy z prodeje pozemků
- 648 - Čerpání fondů
- 649 - Ostatní výnosy z činnosti

Účtová skupina 66 - Finanční výnosy

- 661 - Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů
- 662 - Úroky
- 663 - Kursové zisky
- 664 - Výnosy z přecenění reálnou hodnotou
- 665 - Výnosy z dlouhodobého finančního majetku
- 669 - Ostatní finanční výnosy

Účtová skupina 67 - Výnosy z nároků na prostředky státního rozpočtu, rozpočtů územních samosprávných celků a státních fondů transferů

- 671 - Výnosy z nároků na prostředky státního rozpočtu ústředních rozpočtů z transferů
- 672 - Výnosy z nároků na prostředky rozpočtů územních samosprávných celků územních rozpočtů z transferů
- 673 - Výnosy z nároků na prostředky státních fondů
- 674 - Výnosy z ostatních nároků

Účtová skupina 68 - Výnosy ze sdílených daní

- 681 - Výnosy ze sdílené daně z příjmů fyzických osob
- 682 - Výnosy ze sdílené daně z příjmů právnických osob
- 684 - Výnosy ze sdílené daně z přidané hodnoty
- 685 - Výnosy ze sdílených spotřebních daní
- 686 - Výnosy ze sdílených majetkových daní
- 688 - Výnosy ze sdílené daně silniční

Účtová třída 7 a 8 - Vnitroorganizační účetnictví

Obsah těchto účtových tříd si určí sama účetní jednotka.

Účtová třída 9 - Podrozvahové účty

Účtová skupina 90 - Majetek účetní jednotky

- 901 - Jiný drobný dlouhodobý nehmotný majetek
- 902 - Jiný drobný dlouhodobý hmotný majetek
- 903 - Ostatní majetek

Účtová skupina 91 - Odepsané pohledávky a závazky

- 911 - Odepsané pohledávky
- 912 - Odepsané závazky

Účtová skupina 92 - Podmíněné pohledávky z důvodu užívání majetku jinou osobou

- 921 - Krátkodobé podmíněné pohledávky z důvodu úplatného užívání majetku jinou osobou
- 922 - Dlouhodobé podmíněné pohledávky z důvodu úplatného užívání majetku jinou osobou
- 923 - Krátkodobé podmíněné pohledávky z důvodu užívání majetku jinou osobou na základě smlouvy o výpůjčce
- 924 - Dlouhodobé podmíněné pohledávky z důvodu užívání majetku jinou osobou na základě smlouvy o výpůjčce
- 925 - Krátkodobé podmíněné pohledávky z důvodu užívání majetku jinou osobou z jiných důvodů
- 926 - Dlouhodobé podmíněné pohledávky z důvodu užívání majetku jinou osobou z jiných důvodů

Účtová skupina 93, 94 a 95 - Další podmíněné pohledávky a ostatní podmíněná aktiva

- 931 - Krátkodobé podmíněné pohledávky ze smluv o prodeji dlouhodobého majetku
- 932 - Dlouhodobé podmíněné pohledávky ze smluv o prodeji dlouhodobého majetku
- 933 - Krátkodobé podmíněné pohledávky z jiných smluv
- 934 - Dlouhodobé podmíněné pohledávky z jiných smluv
- 939 - Krátkodobé podmíněné pohledávky ze vztahu k prostředkům EU
- 941 - Dlouhodobé podmíněné pohledávky ze vztahu k prostředkům EU
- 942 - Krátkodobé podmíněné pohledávky ze vztahu k jiným zdrojům
- 943 - Dlouhodobé podmíněné pohledávky ze vztahu k jiným zdrojům
- 944 - Krátkodobé podmíněné úhrady pohledávek z přijatých zajištění
- 945 - Dlouhodobé podmíněné úhrady pohledávek z přijatých zajištění
- 947 - Krátkodobé podmíněné pohledávky ze soudních sporů, správních řízení a jiných řízení
- 948 - Dlouhodobé podmíněné pohledávky ze soudních sporů, správních řízení a jiných řízení
- 949 - Ostatní krátkodobá podmíněná aktiva
- 951 - Ostatní dlouhodobá podmíněná aktiva

Účtová skupina 96 - Podmíněné závazky z důvodu užívání cizího majetku

- 961 - Krátkodobé podmíněné závazky z leasingových smluv
- 962 - Dlouhodobé podmíněné závazky z leasingových smluv
- 963 - Krátkodobé podmíněné závazky z důvodu úplatného užívání cizího majetku na základě jiného důvodu
- 964 - Dlouhodobé podmíněné závazky z důvodu úplatného užívání cizího majetku na základě jiného důvodu
- 965 - Krátkodobé podmíněné závazky z důvodu užívání cizího majetku na základě smlouvy o výpůjčce
- 966 - Dlouhodobé podmíněné závazky z důvodu užívání cizího majetku na základě smlouvy o výpůjčce
- 967 - Krátkodobé podmíněné závazky z důvodu užívání cizího majetku nebo jeho převzetí z jiných důvodů
- 968 - Dlouhodobé podmíněné závazky z důvodu užívání cizího majetku nebo jeho převzetí z jiných důvodů

Účtová skupina 97 a 98 - Další podmíněné závazky a ostatní podmíněná pasiva

- 971 - Krátkodobé podmíněné závazky ze smluv o pořízení dlouhodobého majetku
- 972 - Dlouhodobé podmíněné závazky ze smluv o pořízení dlouhodobého majetku
- 973 - Krátkodobé podmíněné závazky z jiných smluv
- 974 - Dlouhodobé podmíněné závazky z jiných smluv
- 975 - Krátkodobé podmíněné závazky ze vztahu k prostředkům EU
- 976 - Dlouhodobé podmíněné závazky ze vztahu k prostředkům EU
- 978 - Krátkodobé podmíněné závazky vyplývající z právních předpisů a další činnosti moci zákonodárné, výkonné nebo soudní
- 979 - Dlouhodobé podmíněné závazky vyplývající z právních předpisů a další činnosti moci zákonodárné, výkonné nebo soudní
- 981 - Krátkodobé podmíněné závazky z poskytnutých zajištění
- 982 - Dlouhodobé podmíněné závazky z poskytnutých zajištění
- 983 - Krátkodobé podmíněné závazky ze soudních sporů, správních řízení a jiných řízení
- 984 - Dlouhodobé podmíněné závazky ze soudních sporů, správních řízení a jiných řízení
- 985 - Ostatní krátkodobá podmíněná pasiva
- 986 - Ostatní dlouhodobá podmíněná pasiva

Účtová skupina 99 - Vyrovnávací účty

- 999 - Vyrovnávací účet k podrozvahovým účtům

Zdroj: Ministerstvo financí České republiky. Úplné znění přílohy č. 7 k vyhlášce č. 410/2009 Sb. – Směrná účtová osnova[online]. Praha: Vláda České republiky.

[cit. 2012-02-20]. Dostupné z www:

<http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/dane_ucetni_reforma_vf_pravpred_platna_leg_vyhlasaky.html

>

Příloha 3: Přehled termínů předávání účetních výkazů v roce 2010 a 2011

Název účetního záznamu	Četnost předávání
FIN 2-12 M	2010 měsíčně do 15. kalendářního dne následujícího měsíce 2011 měsíčně do 20. kalendářního dne následujícího měsíce stejně pro rok 2010 a 2011 za období leden až prosinec nejpozději pracovní den před 10. únorem
Rozvaha	2010 čtvrtletně k 31. 3., 30. 6., 30. 9., a to do 20. dne následujícího měsíce ročně k 31. 12., a to do 20. 2. následujícího roku 2011 čtvrtletně k 31. 3., 30. 6., 30. 9., a to do 25. dne následujícího měsíce ročně k 31. 12., a to do 20. 2. následujícího roku
Výkaz zisku a ztráty	2010 čtvrtletně k 31. 3., 30. 6., 30. 9., a to do 20. dne následujícího měsíce ročně k 31. 12., a to do 20. 2. následujícího roku 2011 čtvrtletně k 31. 3., 30. 6., 30. 9., a to do 25. dne následujícího měsíce ročně k 31. 12., a to do 20. 2. následujícího roku
Přehled o peněžních tocích Přehled o změnách vlastního kapitálu	stejně pro rok 2010 a 2011 ročně k 31. 12., a to do 20. 2. následujícího roku
Příloha k účetní závěrce	2010 čtvrtletně k 31. 3., 30. 6., 30. 9., a to do 20. dne následujícího měsíce ročně k 31. 12., a to do 20. 2. následujícího roku 2011 čtvrtletně k 31. 3., 30. 6., 30. 9., a to do 25. dne následujícího měsíce ročně k 31. 12., a to do 20. 2. následujícího roku

Zdroj: vlastní

Příloha 4: Dotazník

DOTAZNÍK

Účetní reforma v oblasti veřejných financí v České republice od roku 2010 a její vliv na územní samosprávné celky

Předkládaný dotazník je součástí praktické části diplomové práce s názvem Účetní reforma veřejných financí v ČR od roku 2010 a její vliv na územní samosprávné celky.

Dotazník předkládá Alena Lankašová, studentka 6. ročníku Univerzity Palackého v Olomouci, pedagogická fakulta, obor pedagogika – správní činnost.

Cílem výzkumné části je najít odpovědi na otázky, jak ovlivnila reforma účetnictví práci zaměstnanců základních územních samosprávných celků na pozici účetní.

Dotazník je anonymní. Výsledky šetření budou použity výhradně pro analýzu reformy účetnictví, která bude zpracována v diplomové práci.

Své odpovědi prosím označte tučně.

1. Jak dlouhou dobu jste pracovníkem ÚSC?

- a) méně jak 2 roky
- b) déle jak 2 roky

2. Absolvoval(a) jste vstupní vzdělávání úředníků?

- a) ano
- b) ne
- c) ne, nastoupila jsem v době, kdy nebylo vstupní vzdělávání povinné

3. Jste zaměstnancem obecního úřadu nebo vykonáváte funkci účetní externím způsobem?
- a) ano, jsem zaměstnanec ÚSC
 - b) ne, funkci účetní vykonávám externě
4. Z jakého zdroje jste se o reformě účetnictví dozvěděl(a)?
- a) prostřednictvím Ministerstva financí
 - b) prostřednictvím krajského úřadu
 - c) jiný zdroj (prosím, uveďte jaký, např. od svého nadřízeného, školení, internet, tisk)
5. Byla podle Vás reforma účetnictví v oblasti metodické podpory dostatečně připravená na celostátní úrovni?
- a) ano
 - b) ne
 - c) nevím
6. Byl pro Vás metodický materiál Jihočeského kraje schválený Ministerstvem financí na počátku reformy účetnictví dostačující pro Vaše potřeby účtování?
- a) ano
 - b) ne, obsahoval pouze obecné příklady
7. Zahrnují podle Vás České účetní standardy úplný výklad k obsahovému vymezení jednotlivých účtů?
- a) ano
 - b) ano, z části
 - c) ne

8. Jsou pro Vás účetní postupy uvedené v platných Českých účetních standardech od roku 2010 postačující k Vaší práci účetní na obci?

- a) ano
- b) ne

9. Bylo pro Vás složité aplikovat některé nové účetní postupy, které nebyly uvedeny v dostupných vzorových metodických materiálech?

- a) ano
- b) ne

10. Pokud jste odpověděla ano, z jakých zdrojů jste čerpala informace pro řešení takových účetních případů?

(prosím stručně doplňte)

11. Byla doba na zapracování změn účetnictví v rámci reformy do směrnic pro Vás přijatelně dlouhá?

- a) ano
- b) ne

12. Jaké možnosti získávání informací k Vaší profesi účetní ÚSC preferujete?

- a) prostřednictvím krajského úřadu
- b) Ministerstvo financí
- c) školení, semináře
- d) internet, např. www.obecuctuje.cz
- e) odborná literatura

13. Využíváte k zodpovězení dotazů sekce Otázky a odpovědi uveřejněné na webových stránkách Ministerstva financí?

- a) ano
- b) ne

14. Pokud jste zvolila ano, jste s touto formou spolupráce spokojená?

- a) ano
- b) ne

15. Využíváte možnosti metodické pomoci v oblasti účetnictví prostřednictvím pověřeného zaměstnance krajského úřadu?

- a) ano, často
- b) občas
- c) nevyužívám

16. Pokud využíváte alespoň občas, jaký typ konzultace s tímto pracovníkem krajského úřadu upřednostňujete?

- a) osobní
- b) telefonický
- c) přes internet

17. Navštěvujete pravidelně webové stránky krajského úřadu v sekci Metodika pro ÚSC?

- a) ano
- b) ne

18. Objevila se u Vás zvýšená potřeba vzdělávání v důsledku reformy účetnictví?

- a) ano
- b) ne

19. Poskytuje Vám zaměstnavatel aktuální informace o možnostech vzdělávání v oblasti účetnictví?

- a) ano
- b) ne

20. Máte možnost si sama navrhnout vzdělávací aktivity?

- a) ano
- b) ne

21. Pokud jste v otázce č. 18 zvolila ne, z jakého důvodu?

- a) finanční náročnost pro Vaši obec
- b) z časových důvodů
- c) jiné (prosím uveďte)

22. Účastníte se každoročních seminářů k účetní závěrce pořádané krajským úřadem?

- a) ano
- b) ne

23. Přivítala byste častější konání školení k účetní reformě pořádané krajským úřadem?

- a) ano, minimálně 2x ročně
- b) ano, minimálně 5x ročně
- c) ne, 1x za rok mi stačí

24. Absolvovala jste za uplynulých 6 měsíců některé školení k pokračujícím změnám v účetnictví veřejných financí?

a) ano

b) ne

25. Měla reforma účetnictví vliv na Vaše softwarové vybavení?

a) ano, museli jsme zakoupit další vybavení

b) ne

26. Vznikla u Vás potřeba zaškolení z důvodu zavedení nového softwarového vybavení?

a) ano

b) ne

27. Využíváte k zasílání účetních dat do systému CSÚIS spolupráci technika společnosti, u které máte zajištěn servis účetního programu?

a) ano

b) ne, účetní záznamy zasílám sám (sama)